

วาทะขององซาน ชูจี

นางสาว ชลรวี ผลเกิด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวาทวิทยา ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AUNG SAN SUU KYI'S SPEECH

Miss Chonlawee Phonkerd

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Speech Communication

Department of Speech Communication and Performing Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

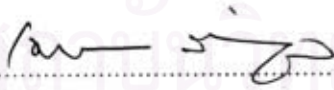
หัวข้อวิทยานิพนธ์   วาตะของอองซาน ซูจี
โดย   นางสาวชลรวิ ผลเกิด
สาขาวิชา   วาทยวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. จิรยุทธ์ สิ้นธุพันธ์

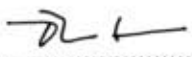
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

 ..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ยุธา เบญจวงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เมตตา วิวัฒน์านุกุล)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. จิรยุทธ์ สิ้นธุพันธ์)

 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครวิน เนตรโพธิ์แก้ว)

ชลรวี ผลเกิด: วาทะขององซาน ซูจี. ((AUNG SAN SUU KYI'S SPEECH)) อ.ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร. จิรยุทธ์ สินธุพันธุ์, 112หน้า.

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาของวาทะและวิธีการเรียบเรียงวาทะของนาง
องซาน ซูจีเกี่ยวกับสันติประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะอยู่ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษา
วาทะนางองซาน ซูจีที่สะท้อนแนวคิดและโลกทัศน์เกี่ยวกับสันติประชาธิปไตย 2) เพื่อศึกษาวาทะ
ของนางองซานซูจีว่ามีวิธีการเรียบเรียงวาทะและใช้จุดจูงใจอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า วาทะขององซาน ซูจีมีหน้าที่ในการสร้างสันติประชาธิปไตย 2
ประการด้วยกัน คือ 1) ในฐานะที่เป็นหน้าต่างสู่สังคมพม่า เพื่อบอกเล่าข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความ
ไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากความไม่มีประชาธิปไตยภายในประเทศ และความเป็นอยู่ สังคมและ
วัฒนธรรมของประชาชนชาวพม่า 2) ในฐานะที่เป็นเครื่องชี้นำสู่สังคมสันติประชาธิปไตย

สังคมสันติประชาธิปไตยในแนวคิดขององซาน ซูจีจึงตั้งมั่นอยู่บนพุทธธรรม คือจะต้อง
ประกอบไปด้วยความมีเมตตา สัจจะและความจริงใจ มีการพัฒนาทางการศึกษา สังคมที่
ปราศจากการคอร์รัปชัน สังคมที่มีประชาธิปไตยที่ปราศจากความรุนแรง และประชาธิปไตยที่
ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพโดยเท่าเทียมกัน

องค์ประกอบ 3 ประการของวาทะประกอบไปด้วย การเล่าให้เห็นภาพ การใช้ภาษาและ
ภาพพจน์ที่ขัดแย้งเสียดสี(Irony) และการปรับวาทะให้เข้ากับกลุ่มผู้ฟัง

องซาน ซูจีได้ปรับวาทะให้เข้ากับกลุ่มผู้ฟัง ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่
พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน นิสิตและนักศึกษา ประชาชนและชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในประเทศ
พม่า ทหารและข้าราชการ และประชาคมโลก ซึ่งล้วนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน
ประชาธิปไตย

การใช้จุดจูงใจขององซาน ซูจีสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มดังต่อไปนี้ 1) การเชื่อมโยง
ถึงบิดา 2) การกระตุ้นเร้าอารมณ์สงสารและความเป็นพวกพ้อง (Emotional Appeals) 3) การใช้
สถิติและการยกตัวอย่าง

ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง.....ลายมือชื่อนิสิต 6 ลววี ผลเกิด
สาขาวิชาวาทวิทยา.....ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก J. Sinthuphan
ปีการศึกษา 2551.....ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....

5084680028 : MAJOR SPEECH COMMUNICATION

KEYWORDS : AUNG SAN SUU KYI / SPEECH / RHETORIC / POLITICAL COMMUNICATION / PEACEFUL DEMOCRACY

CHONLAWEE PHONKERD : AUNG SAN SUU KYI'S SPEECH. ADVISOR : JIRAYUDH SINTUPAN,DR, 112 pp.

This research aims to study the content and the composition of Aung San Suu Kyi's speeches concerning about the peaceful democracy. It found out that the speech of Aung San Suu Kyi has 2 functions in the creation of peaceful democracy: 1) as a window to the Burmese society i.e. to provide the truth about the lack of democracy and the subsequent social injustice within the country alongside positive aspects of Burmese culture. 2) as a guidance to peaceful democracy.

Aung San Suu Kyi's concept of peaceful democracy is based on Buddhist teaching. A path to peaceful democratic society must involve love and mercy, truth and sincerity, together with development in education. It is a society without corruption in which every citizen has equal right and freedom.

The speech of Aung San Suu Kyi employs 3 elements in composition: 1) the use of detail narrative and imaginary, the use of irony and the adjustment of the speech to suit the audience. The audience of her speech can be divided into 5 groups: 1) Buddhist Monks and lay- person 2) Students 3) citizens of Burma 4) the Army and civil servants and 5) international community. These five groups of audience are considered to be the core of democratic movement.

The appeals use in Aung San Suu Kyi's speech are: 1) references to her father 2) empathy and solidarity and 3) statistics and facts.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department : SPEECH
Field of Study : SPEECH COMMUNICATION.....
Academic Year : 2008.....

Student's Signature ชณวี พลภักดิ์
Advisor's Signature J. Sintuphan
Co-Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ อ.ดร. จิรยุทธ์ สินธุ์พันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้คอยดูแลและให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยจนงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์เมตตา วิวัฒนานุกูล ประธานกรรมการ และผศ. ดร. อัครวิน เนตรโพธิ์แก้ว ที่ให้ความเมตตาและความกรุณาแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณ รศ. อวยพร พานิช และอาจารย์ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดงทุกท่าน ที่ได้ให้วิชาความรู้ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งให้กับผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มก้าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของที่นี่ จนจบการศึกษา

ขอบพระคุณนางอุษาห์ ชลวิทย์ พันตำรวจโทวิศกดิ์ ผลเกิด และนาวาโทหญิง ดร. สอาดจิต เพ็ชรมีศรี, นางสาวมลฤดี พงษ์พันธ์ุ และเด็กหญิงวัชรวิร์ ผลเกิดที่ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนข้าพเจ้าเป็นอย่างดี จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นเป็นอย่างดี รวมถึงขอบคุณความรักและความหวังดีที่มอบให้กับผู้วิจัยเสมอมา

ขอบคุณเพื่อนๆวาทวิทยารุ่น 10 ทุกคนที่คอยช่วยเหลือตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นยามทุกข์ยามสุขก็ยังช่วยเหลือกันจนผ่านมาถึงวันนี้ได้ ขอขอบคุณที่อยู่ร่วมฝันฝ่าและเฮอามาด้วยกัน ขอขอบคุณเพื่อนๆที่ศึกษานารีทุกคนที่อยู่เป็นเพื่อนคอยให้กำลังใจเวลาที่ท้อแท้ ขอขอบคุณจริงๆเพื่อนๆทุกคนที่อยู่เป็นเพื่อนรักกันมาจนถึงวันนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ปัญหาคำวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีการเรียบเรียงวาทะ.....	7
2.2 ทฤษฎีของไอ.เอ.ริชาร์ด(I.A. Richard).....	7
2.3 แนวคิดปริบทของวาทะ.....	9
2.4 แนวคิดและทฤษฎีการโน้มน้าวใจ.....	10
2.5 แนวคิดจุดมุ่งใจในสาร (Message Appeals).....	11
2.6 แนวคิดการสื่อสารอย่างสันติ.....	12
2.7 แนวคิดระบอบการเมืองการปกครอง.....	17
2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
3.2 ขอบเขตงานวิจัย.....	21
3.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
3.5 นำเสนอข้อมูล.....	24
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25

	ช หน้า
4.1 ประวัติศาสตร์ภูมิหลังของประเทศพม่า.....	26
4.2 การวิเคราะห์เนื้อหาวาทะขององซาน ซูจี.....	31
4.3 การเรียบเรียงวาทะและการใช้จุดจูงใจ.....	64
บทที่ 5 สรุปลผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
5.1 สรุปลผลการวิจัย.....	91
5.2 อภิปรายผลผลการวิจัย.....	106
5.3 ข้อจำกัด.....	109
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	109
รายการอ้างอิง.....	110
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	112

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หากจะกล่าวถึงผู้นำในการเคลื่อนไหวทางสังคมและวัฒนธรรมในโลกใบนี้ หนึ่งในนั้นคงหนีไม่พ้นนางอองซาน ซูจี ผู้นำในการต่อสู้เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยชนในพม่ามา นางอองซาน ซูจีเป็นธิดาของนายอองซานผู้เป็นที่เคารพรักของชาวพม่า ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องให้เป็นผู้นำในการต่อสู้เพื่ออิสรภาพไทยจากจักรภพอังกฤษ ก่อนปี ค.ศ. 1988 ใครจะคาดคิดว่าบุตรีของบิดาแห่งเอกราชของชาวพม่าผู้นี้จะกลายมาเป็นผู้นำประชาชนเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยด้วยสันติวิธีตามรอยเท้าบิดาของเธอ

บิดาของนางอองซาน ซูจี หรือนายพลอองซาน ได้ถูกลอบสังหารเมื่อตอนที่นางอองซาน ซูจีมีอายุเพียง 2 ขวบ ก่อนหน้าที่พม่าจะได้รับเอกราชเพียงระยะเวลาไม่นาน ทำให้นางอองซาน ซูจีไม่ได้มีโอกาสได้ใกล้ชิดกับผู้เป็นพ่อเท่าไรนัก ดังนั้นนางอองซาน ซูจีจึงพยายามศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบิดาของตน และได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับพ่อของตนเอง ซึ่งหนังสือเล่มนี้มีชื่อว่า Aung San of Burma อองซาน ซูจีได้รับการศึกษาที่เมืองย่างกุ้ง เดลฮี และที่มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด หลังจากจบการศึกษาได้เข้าร่วมงานกับสหประชาชาติ ที่เมืองนิวยอร์ก และภูฏาน และได้แต่งงานกับ ดร.ไมเคิล อาริส ชาวอังกฤษ และได้อาศัยอยู่ที่ประเทศอังกฤษกับสามีของเธอเป็นระยะเวลาประมาณยี่สิบปี ก่อนตัดสินใจเดินทางกลับมาเพื่อให้การรักษาพยาบาลมารดาของเธอที่กำลังป่วยหนักในปี 1988 ซึ่งระยะเวลานั้นเป็นเวลาให้นักศึกษาและประชาชนได้ลุกฮือขึ้นต่อต้านรัฐบาล สืบเนื่องมาจากการกดขี่ทางการเมืองรวมถึงเป็นช่วงที่เศรษฐกิจในประเทศพม่าตกต่ำอีกด้วย

นางอองซาน ซูจีจึงได้ตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเพื่อต่อสู้ให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตยในประเทศพม่าในวันที่ 26 สิงหาคม 1988 ซึ่งในวันนั้นนางอองซาน ซูจี ได้มีการกล่าวสุนทรพจน์ต่อหน้าประชาชนมากมาย ณ ลานทางทิศตะวันตกของพระมหาเจดีย์ชเวดากอง และในวันนั้นก็มีผู้ร่วมชุมนุมทั้งสิ้นประมาณ 500,000 คน โดยเนื้อหาที่กล่าวในวันนั้นคือ การเชิญชวนให้ประชาชนเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างสงบ เหตุการณ์นี้เป็นการเปิดตัวเธอต่อประชาชนชาวพม่าอย่างเป็นทางการและเธอได้ร่วมก่อตั้งพรรคการเมืองที่มีชื่อว่า National League for Democracy หรือ NLD ซึ่งพรรคการเมืองของเธอก็ชนะการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียง 392 จาก 485ที่นั่ง แต่ถึงอย่างไรก็ตามรัฐบาลพม่าก็ยังไม่ให้อำนาจประชาธิปไตยแก่ประชาชนรวมถึงยังมีการกักบริเวณนาง อองซาน ซูจีอีกด้วย การเรียกร้องสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยของนางออง

ชาน ชูจีในครั้งนี้ได้ใช้วิธีแบบอหิงสา หรือการต่อสู้ที่ไม่ใช้ความรุนแรง (Non-violence struggle) โดยในการต่อสู้ครั้งนี้ได้ใช้วิธีการตามแบบของมหาตมะ คานธี และมาร์ติน ลูเทอร์คิงเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสันติประชาธิปไตยในประเทศไทยมา

แนวทางการต่อสู้แบบอหิงสาที่นางอองชาน ชูจีได้นำมาใช้ในครั้งนี้ก็คือการต่อสู้แบบสันติ ซึ่งเป็น การต่อสู้ที่มีพลังมากที่สุด เป็นการต่อสู้ที่ปราศจากอาวุธ ความโกรธ ความกลัว ความโลภ และความหลง แต่เต็มเปี่ยมไปด้วยพื้นฐานของความรัก และความมีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งนางอองชาน ชูจีได้ใช้วิธีการอดข้าวประท้วงรัฐบาล ซึ่งนี่คือวิธีการอย่างหนึ่งของการต่อสู้แบบอหิงสา ซึ่งการต่อสู้ลักษณะนี้เพียงพอต่อการให้ฝ่ายตรงข้ามสำนึกในความเป็นมนุษย์ที่มีความเมตตา และสงสารเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งการต่อสู้แบบอหิงสาจะต้องใช้ความอดทน ความไม่กลัว รวมถึงความเสียสละอย่างสูง ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานั้นนางอองชาน ชูจีก็ได้แสดงให้เห็นต่อประชาคมโลก ได้เห็นถึงความพยายามและความอุตสาหะที่จะช่วยประชาชนชาวพม่าของเธอให้ได้รับประชาธิปไตยในที่สุด

การต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยของเธอยังคงมุ่งหน้าต่อไป เธอซึ่งเป็นแม่และภรรยาที่ต้องทนอยู่ในประเทศของตนแม้กระทั่งวันที่สามีเสียชีวิต เธอก็ไม่สามารถที่จะไปพบหน้าสามีก่อนตายได้ อันเนื่องจากเธอเกรงว่าถ้าเธอเดินทางออกนอกประเทศแล้วจะไม่สามารถกลับเข้ามาเพื่อช่วยประชาชนชาวพม่าของเธอในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยได้ จากเหตุการณ์หลายๆเหตุการณ์รวมถึงความเสียสละของเธอ ทำให้นางอองชาน ชูจีได้รับรางวัลต่างๆมากมาย เช่นรางวัลทอโรลด์ ราวฟโตไพร์ชในปี 1990 สาขาสิทธิมนุษยชนที่ประเทศนอร์เวย์ และรางวัลชาคา รอฟ ไพร์ช สาขาเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น จากสภาแห่งยุโรป รวมถึงในปี 1991 นางอองชาน ชูจียังได้รับรางวัลอันยิ่งใหญ่อันได้แก่รางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ (โดยที่รางวัลนี้เธอก็ไม่สามารถที่จะออกไปรับรางวัลด้วยตนเอง) และอีกหลายรางวัลมากมาย ซึ่งรางวัลทั้งหลายสามารถยืนยันและแสดงให้เห็นว่านางอองชาน ชูจีเป็นผู้นำที่มีความสามารถ และเป็นหลักที่สำคัญอย่างยิ่งในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยในครั้งนี้ โดยนางอองชาน ชูจีจะใช้การพูดเพื่อโน้มน้าวใจประชาชนในการเคลื่อนไหวเพื่อต่อสู้

ที่สำคัญยิ่งสุนทรพจน์ของนางอองชาน ชูจีก็จะสะท้อนถึงแนวคิดและทัศนคติการมองโลกของเธอ โดยเฉพาะในมิติของการเรียกร้องเพื่อประชาธิปไตยและสังคมอันสันติสุข โดยถ้าจะกล่าวให้ลึกถึงคำว่า “ทัศนคติการมองโลก” ของผู้นำแต่ละคนนั้น เราคงนึกถึงคำว่า Weltanschauung เป็นคำศัพท์ภาษาเยอรมัน ซึ่งคำว่า Welt แปลว่า โลก (World) และคำว่า Anschauung แปลว่า ทัศนวิสัย ทัศนคติ หรือการมองโลก (View, outlook) ซึ่งรวมแล้วหมายถึงทัศนคติการมองโลก เราสามารถเรียกอีกอย่างว่า Worldview แนวคิดนี้เป็นแนวคิดพื้นฐานทางด้านปรัชญาของชาว

เยอรมันในการที่จะกล่าวถึงทัศนคติการมองโลกของแต่ละบุคคล ที่เป็นกรอบทางความคิดและ ความเชื่อ ในการตีความ และปฏิบัติสัมพันธ์ของบุคคลนั้นต่อโลก (<http://en.wikipedia.org/wiki/Worldview>) จากแนวคิดนี้มีความเชื่อว่าภาษา หรือคำที่เราใช้จะ สะท้อนความคิดและการมองโลกของเรา รวมถึงภาษาจะเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความจริงใน สิ่งที่เรารับรู้เกี่ยวกับความเป็นจริงบนโลก เนื่องจากการพูด รวมถึงคำพูดที่เราเปล่งออกมานั้นจะ เป็นตัวบ่งบอกแนวคิดเกี่ยวกับการมองโลก รวมถึงแสดงตัวตนว่าเรานั้นเป็นคนอย่างไรได้อีกด้วย (Infante ,2003: 146)

ทัศนคติการมองโลกที่ของแต่บุคคลนั้นเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม รวมถึงประสบการณ์โดยตรงของบุคคล และจากคำกล่าวข้างต้นทำให้ทราบว่าทัศนคติการมองโลก สามารถรับรู้หรือวิเคราะห์ได้จากภาษาที่ใช้ ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาทัศนคติการมอง โลกแบบสันติประชาธิปไตยของนางอองซาน ซูจีว่าเป็นเช่นไรผ่านทางภาษาที่เธอใช้ เพื่อที่จะได้ เข้าใจอย่างถ่องแท้ในแนวคิดการมองโลกของนางอองซาน ซูจี สตรีผู้ที่ใครๆก็ขนานนามให้เธอว่า “วีรสตรีประชาธิปไตย”

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการวิจัย

เพื่อศึกษาเนื้อหาของวาทะและวิธีการเรียบเรียงวาทะของนางอองซาน ซูจีเกี่ยวกับสันติ ประชาธิปไตย

วัตถุประสงค์เฉพาะของการวิจัย

1. วาทะนางอองซาน ซูจีสะท้อนแนวคิดและโลกทัศน์เกี่ยวกับสันติประชาธิปไตยอย่างไร
2. วาทะของนางอองซานซูจีมีวิธีการเรียบเรียงวาทะและใช้จุดมุ่งใจอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิเคราะห์วาทะและโลกทัศน์เพื่อสร้างสันติประชาธิปไตยของนางอองซาน ซูจีจะ ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) วีดีโอเทป หนังสือหรือบทสัมภาษณ์ต่างๆ ที่ได้รับการตีพิมพ์ และเผยแพร่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่านั้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

วาทะ	หมายถึง	การสื่อสารความคิดของนาง องซาน ชูจีผ่านทางงานเขียน งานพูดที่มาจากจดหมายและ การสัมภาษณ์ต่างๆ
โลกทัศน์	หมายถึง	แนวคิดและการรับรู้เกี่ยวกับสิ่ง ต่างๆรอบๆตัวซึ่งมีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการแสดงออกใน ด้านต่างๆของบุคคลนั้น โดย ในที่นี้เน้นที่สิ่งที่นางองซานชู จีพูด เขียนและแสดงออก
สันติประชาธิปไตย	หมายถึง	สังคมสันติประชาธิปไตย ซึ่ง รวมทั้ง การ เรีย ก ร้อง ประชาธิปไตยและความเป็น ธรรมของสังคมโดยไม่ใช้ความ รุนแรง แต่จะเน้นความเมตตา ความอดทนอดกลั้น และความ เข้าใจซึ่ง และกันในการ ดำเนินงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับโลกทัศน์และการสื่อสารทางการเมืองขององชาน ชูจี
2. เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและวิธีการสู่สังคมสันติประชาธิปไตย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

การศึกษาเรื่อง “วาทะขององซาน ซูจี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด และการมองโลก ผ่านทางวาทะ รวมถึงศึกษาการเรียบเรียงสารและจุดมุ่งในในสารที่นางองซาน ซูจีใช้ในการโน้มน้าวใจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนปัญหา นำวิจัยที่กล่าวไว้ในบทที่ 1 ดังต่อไปนี้

- แนวคิดและทฤษฎีการเรียบเรียงวาทะ
  - ทฤษฎีไอ.เอ.ริชาร์ด (I. A. Richards)
  - แนวคิดปริบทการสื่อสาร
- แนวคิดและทฤษฎีการโน้มน้าวใจ
  - ทฤษฎีการโน้มน้าวใจของอริสโตเติล
  - แนวคิดจุดมุ่งใจในสาร (Message Appeals)
- แนวคิดการสื่อสารอย่างสันติ
- แนวคิดระบบการเมืองการปกครอง
- เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

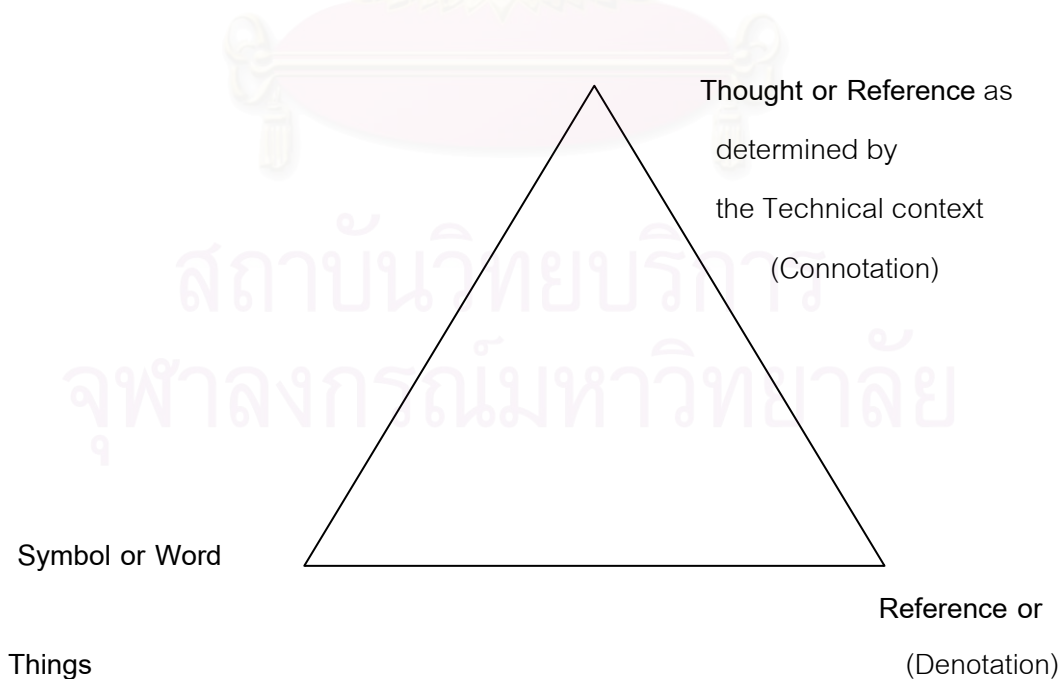

แนวคิดและทฤษฎีการเรียบเรียงวาทะ

คำซึ่งเป็นหน่วยเล็กที่สุดของภาษา แต่ไม่น่าเชื่อว่าสามารถบ่งบอกได้ถึงแนวคิดการมองโลก และทัศนคติในการใช้ชีวิตของบุคคลนั้น ดังนั้นเราจึงสนใจที่จะวิเคราะห์คำและการเรียบเรียงวาทะที่นางอองซาน ซูจีใช้ในต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตย โดยวิเคราะห์จากคำที่ใช้ว่าสามารถอ้างอิงไปถึงสิ่งใดบ้าง รวมถึงได้มีการใช้วิธีการเรียบเรียงวาทะในรูปแบบลักษณะใด โดยใช้แนวคิดดังกล่าวต่อไปนี้เป็นกรอบในการวิเคราะห์

ทฤษฎีของไอ.เอ.ริชาร์ด (I. A. Richard)

อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท(2550:183-187) กล่าวว่า ตามทฤษฎีของไอ เอ ริชาร์ด จะแสดงให้เห็นว่าริชาร์ดสนใจการใช้ภาษาและการใช้ภาษาอย่างมาก เมื่อเราใช้ภาษาสำหรับแถลงข้อความ ข้อความของเรามีส่วนประกอบ 3 ส่วน เข้ามาเกี่ยวข้องตามความเห็นของริชาร์ดคือ (1) สัญลักษณ์ (symbols) (2) ความคิด (thought or reference) (3) สิ่งที่ถูกคิด (object of thought, or reference) ระหว่างสัญลักษณ์กับความคิด ริชาร์ดกล่าวว่า มีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล เวลาที่เราพูด เราใช้สัญลักษณ์ที่เกิดขึ้น เหตุเพราะเรามีการอ้างอิงไปถึงมันประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งคือ เกิดเพราะปัจจัยด้านสังคมและจิตวิทยา (คือต้องการให้การสื่อสารมีผลต่อผู้ฟัง) และทัศนคติของเรา เมื่อเราได้ยิน (เป็นผู้ฟัง) สัญลักษณ์ที่เราได้ยินทำให้เรากระทำสิ่งที่ถูกอ้างอิง (perform acts of reference) และมีทัศนคติและการกระทำที่คล้ายคลึงกับผู้พูด

อนึ่งความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและสิ่งที่ถูกคิด (Thought vs. object of thought; reference vs. reference, direct or indirect) ยังคงเป็นความสัมพันธ์แบบทางตรงหรือแบบอ้อม (direct or indirect) ได้ด้วย ยกตัวอย่างเช่น เวลาเราคิดถึงรูปภาพ หรือเราได้เห็นรูปภาพนั้นจริง นี่ก็คือ ความสัมพันธ์แบบตรง แต่ถ้าเราคิดหรืออ้างไปถึงอีตเลออร์ (ซึ่งเราไม่เคยประสบของจริง) นี่ก็คือ ความสัมพันธ์แบบอ้อม เพราะฉะนั้นระหว่างสัญลักษณ์และสิ่งที่ถูกคิดจะมีปัจจัยที่ 2 คือ ความคิด ซึ่งริชาร์ดเรียกว่า thought or reference ซึ่งเขาอธิบายว่า ความคิดหรือสิ่งอ้างถึงคือสิ่งที่เครื่องหมาย (sign) เชื่อมโยงเข้ากับสิ่งที่ถูกคิด (reference) ภายใต้บริบทภายนอกหรือบริบททางจิตวิทยา (external or psychological contexts) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของเรา (mental events) นั้นริชาร์ดรวมเรียกว่า บริบททางเทคนิค (technical contexts) ริชาร์ดได้พูดถึงทฤษฎีบริบทของความหมาย (the context theorem of meaning) ซึ่งอธิบายว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกซึ่งมีการรับรู้ที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าในปัจจุบันในสภาพแวดล้อมโดยการตีความ ซึ่งมีรากฐานอยู่บนบริบทและประสบการณ์ในอดีต ในบริบทนี้ ความหมายของสิ่งเร้าหรือความหมายของคำจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอดีต เช่น หมี่แพนด้า หมา แมว หิมะ เพราะฉะนั้น บริบทภายนอกที่พบในฉับพลัน (immediate external context) บวกกับบรรดาบริบททางจิตวิทยาในอดีต (past psychological contexts) จะเป็นตัวกำหนดความหมาย ริชาร์ดให้ชื่อเรียกบรรดาประสบการณ์ในอดีตและในปัจจุบันว่า บริบททางเทคนิค ในความเห็นของริชาร์ด คำได้รับความหมายจากบริบทเทคนิคซึ่งแวดล้อมมัน เพราะฉะนั้น ทฤษฎีของริชาร์ดที่ว่าคำจะมีความหมายอย่างไรขึ้นอยู่กับว่าบริบทเป็นอย่างไร โดยที่ริชาร์ดยืนยันว่าความหมายของคำขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้พูด ผู้ใช้คำนั้นๆ เพราะฉะนั้นโดยเหตุที่มนุษย์แต่ละคน ต่างก็มีบริบทเทคนิค อันประกอบด้วยประสบการณ์ในอดีตและประสบการณ์ในปัจจุบันต่างกันไปตามบริบทของแต่ละคน เช่น บางคนกลัวหมา แมว บางคนรักสัตว์ทั้งสองชนิดนี้มาก เป็นต้น

ริชาร์ดกล่าวว่า จะไม่มีสิ่งที่เรียกว่า การโยกย้ายถ่ายเทเหตุการณ์ หรือการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ เหมือนกันทุกอย่าง (transference of experience or participation in identical experience) อย่างไรก็ตาม ด้วยวิธีการใช้สัญลักษณ์ เราสามารถกระตุ้นให้คนอื่นเข้าใจ เห็นภาพ มีประสบการณ์เช่นเดียวกับเราได้ เงื่อนไขที่เอื้อต่อการสื่อสารคือ ความกล้าหาญ ความซื่อสัตย์ ความมีใจเมตตา ความอ่อนน้อมถ่อมตน อารมณ์ขัน ขันติธรรม สุขภาพดี ถ้าเราไม่มีพรสวรรค์ในการสื่อสารสิ่งที่ควรจะมาทดแทนคือ ประสบการณ์ที่เราได้สัมผัสไว้ ความสนิทสนมชิดเชื้อกัน ในสถานการณ์ซับซ้อน สื่อสำคัญที่สุดคือ ความคล้ายคลึงในประสบการณ์อดีตจะช่วยให้การสื่อสารลุล่วงไปได้ด้วยดี

แนวคิดปริบทของวาทะ

แนวคิดปริบทของวาทะเป็นแนวคิดที่ผู้พูด หรือผู้ส่งสารจะต้องทราบวาทะที่ตนกล่าวนั้น เป็นการกล่าวเกี่ยวกับอะไร ซึ่งอริสโตเติลได้จัดจัดแบ่งวาทะในขณะผู้ส่งสารกล่าวออกเป็น 3 ชนิด (อรวรรณ ปิณฑโฆวาท, 2550: 26-28) อันได้แก่

1. Deliberative เป็นการพูดในรัฐสภาทั่วไป เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับนโยบาย เป้าหมาย เป้าหมายคือการได้ประโยชน์ (expediency) วิธีการพูดคือ การพูดโน้มน้าวใจให้เชื่อ หรือโน้มน้าวใจไม่ให้เชื่อ (persuade or dissuade) เวลาที่วาทะชนิดนี้จะเกี่ยวข้องคือ อนาคต เนื่องจากเป็นการพูดเกี่ยวกับนโยบายการวางแผนในอนาคต อริสโตเติลได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความดี ความสุขว่าเป็นหัวข้อที่จะพูดเกี่ยวกับนโยบายได้ นอกจากนี้หัวข้ออื่นๆทางด้าน deliberative ยังเกี่ยวกับครอบครัวดี ลูกหลานดี คุณงามความดีของจิตใจ ความสวยงามของร่างกาย ความมั่นคง เกียรติยศชื่อเสียง ความมีสติปัญญา และความเที่ยงธรรม

2. Forensic เป็นการพูดในศาลโดยทั่วไป เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง เป้าหมายคือ ความยุติธรรม (justice) เวลาที่วาทะชนิดนี้เกี่ยวข้องคืออดีต

เนื้อหาหรือหัวข้อ (Topic) ที่วาทะชนิดนี้ใช้เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ต่างๆ เพราะอริสโตเติลถือว่า มนุษย์ทำความผิด (มูลเหตุจูงใจของอาชญากรรมหรือคดีในศาล) เพราะต้องการแสวงหาความรื่นรมย์และหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดใส่ตัว ความรื่นรมย์และความเจ็บปวดเหล่านี้ได้แก่ การไม่ถูกบังคับ งานหนัก ความคาดหวังในอนาคต ชัยชนะ เกียรติยศชื่อเสียง การเรียนรู้ การได้กำไร ความรักตนเอง การแก้แค้น (เป็นการรื่นรมย์เพราะมีความหวังเจือปนอยู่)

3. Epideictic เป็นการพูดตามที่ชุมนุม เช่น อนุสาวรีย์ หัวข้อ (topic) เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับคุณธรรมหรือค่านิยม เป้าหมายคือเกียรติยศ (honor) หรือความเสื่อมเสียเกียรติ วิธีการคือ พูดสรรเสริญ (วีรบุรุษ) หรือประนามศัตรู เวลาที่วาทะชนิดนี้เกี่ยวข้องคือปัจจุบัน ซึ่งหมายความถึงใช้ลีลาการทำคุณธรรมหรือค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่งให้ดูเด่นขึ้น สำคัญขึ้น

เนื้อหาที่วาทะชนิดนี้ใช้คือคุณธรรมและความชั่วร้าย ซึ่งประกอบด้วยความเที่ยงธรรม ความกล้าหาญ ความรู้จักอดกลั้น ความสุภาพ ความรอบคอบ ความเฉลียวฉลาด ความมีอิสระเสรี ความรู้จักให้อภัย ความกรุณา ความมักใหญ่ใฝ่สูง การชอบบรูกรานดินแดนอื่น หรือความ อัจฉาริษยา

แนวคิดและทฤษฎีการโน้มน้าวใจ

การศึกษาคำนอกจากจะทำให้เราทราบถึงแนวคิด การอ้างถึงสิ่งต่างๆที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังของคำที่ ผู้ส่งสารได้กล่าวไว้แล้ว นอกเหนือจากนั้นคำ ยังสามารถที่จะเป็นตัวการสำคัญในการโน้มน้าวใจผู้อื่นได้อีกด้วย ทฤษฎีและแนวคิดต่อจากนี้จะใช้เพื่อวิเคราะห์ว่าวาทะที่นางอองซาน ซูจีใช้ในการต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตยมีลักษณะการโน้มน้าวใจโดยใช้จุดจูงใจอย่างไร โดยแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้วิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจของอริสโตเติล

อริสโตเติลให้ความหมายการสื่อสารไว้ว่า “การสื่อสาร คือการแสวงหาวิธีการชักจูงใจที่มีอยู่ทุกรูปแบบ” (พ. บัวเพียร, 2545) โดยที่อริสโตเติลยังกล่าวอีกว่าข้อพิสุจน์ทั้งหลายจะสัมฤทธิ์ผลได้ด้วยองค์ประกอบ 3 อย่างคือ (อรวรรณ ปิลันธน์โอบาท, 2550:26)

1. ตัวผู้พูด อริสโตเติลเรียกการโน้มน้าวใจชนิดนี้ว่า Ethos ในขณะที่พูดตัวผู้พูดควรจะแสดงว่า ตนเองเป็นผู้มีจิตสำนึกสูง มีหลักการ (moral character) จึงจะก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ผู้พูดยังต้องแสดงเขาว์ปัญญาไหวพริบ (intelligence) และน้ำใจไมตรีต่อคนฟัง (good will) จึงจะก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ
2. เหตุผลในวาทะ ซึ่งต้องมีข้อสนับสนุนเป็นหลักฐาน (evidence) หรือการแสดงเหตุผล (reasoning) ซึ่งอริสโตเติลเรียกการโน้มน้าวใจชนิดนี้ว่า Logos
3. อารมณ์ของผู้ฟัง อริสโตเติลเรียกการโน้มน้าวใจนี้ว่า Pathos จุดประสงค์ของอริสโตเติลในข้อนี้ ไม่ได้ใช้เพื่อปลุกปลั่นอารมณ์ของผู้ฟัง หากแต่เพื่อให้ผู้พูดโน้มน้าวใจผู้ฟังจนอยู่ในอารมณ์ที่เที่ยงธรรม และมีจิตใจที่จะฟังวาทะอย่างมีวิจารณญาณด้วย อริสโตเติลใช้ศัพท์ภาษากรีกว่า ซึ่งแปลเป็นภาษาอังกฤษว่า “put the audience in the right state of mind”

จากงานวิจัยเรื่องปัจจัยการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคยาลดความอ้วนของวัยรุ่นสตรีในกรุงเทพมหานคร (ยุพดี บุรณ์ชวาล, 2545) ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาสาระเป็นสิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคยาลดความอ้วนของวัยรุ่นสตรีไทยในกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า เนื้อหาสาระที่นำมาสู่การตัดสินใจของวัยรุ่นสตรีไทยมีอยู่ 5 ลักษณะ คือ เนื้อหาที่ขู่ให้กลัว เนื้อหาที่สร้างความโกรธและอาย เนื้อหาที่แสดงความหวังดี เนื้อหาที่ยกตัวอย่างให้เห็น และเนื้อหาที่แสดงหนทางแก้ปัญหาที่สนองต่อความต้องการได้มากที่สุด จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่า การใช้จุดจูงใจในสารเป็นการโน้มน้าวใจที่มีอิทธิพลผลต่อผู้รับสารอีกวิธีหนึ่งเช่นกัน และแนวคิดจุดจูงใจในสารมีดังต่อไปนี้

แนวคิดจุดจูงใจในสาร (Message Appeals)

จุดจูงใจในสารอาจจะเป็นทางชีววิทยา (ความต้องการทางด้านสรีระ) หรือเป็นจุดจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learned Motives) แต่การโน้มน้าวใจจะได้ผลดียิ่งขึ้นถ้ามีจุดจูงใจที่ผู้รับสามารถเชื่อมโยงได้กับกรอบอ้างอิงของตัวเอง จุดจูงใจที่ใช้กันโดยทั่วไป (อรรถวรรณ ปีลันธนโอภาส, 2549) ได้แก่

1. จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว (Fear Appeals) ตัวอย่างของจุดจูงใจประเภทนี้เช่น เลิกสูบบุหรี่จะทำให้เกิดมะเร็งในปอด มีการศึกษาด้านการใช้จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว ปรากฏว่าความกลัวในระดับต่ำมีผลในทางโน้มน้าวใจมากกว่าความกลัวในระดับสูง ถ้าความกลัวมีมากเกินไปแล้ว ผู้รับสารอาจจะเกิดความกระวนกระวาย ฉะนั้นแทนที่เขาจะสนใจในสาร เขาจะสนใจในความกระวนกระวายของเขาแทน

2. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ (Emotional Appeals) นักวิจัยชาวตะวันตกได้ทำการทดลองแล้วพบว่า สารที่ใช้อารมณ์จะโน้มน้าวใจได้มากกว่าสารที่ไม่ใช้อารมณ์ ตามปกติ การโน้มน้าวใจโดยใช้อารมณ์จะมีวิธีการดังต่อไปนี้

ก. การใช้ภาษาที่เจืออารมณ์เพื่อบรรยายสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใด การใช้ภาษาเจืออารมณ์แบบนี้ จะก่อให้เกิดความตระหนัก (Awareness) ในตัวผู้รับสาร แต่อาจเป็นทัศนคติได้ทั้งบวกและลบ

ข. การเชื่อมโยงความคิดที่เราเสนอใหม่กับความคิดเก่า ความคิดเก่าบางอย่างเป็นที่ชื่นชอบ ความคิดเก่าบางอย่างเป็นที่เดียดฉันท์ ถ้าผู้ส่งสารสามารถเชื่อมโยงความคิดใหม่นี้ได้กับความคิดเก่า ก็อาจจะจูงใจทางอารมณ์ให้ผู้รับสารคล้อยตามได้ ไม่ว่าจะเลือกความคิดเก่าที่เป็นบวกหรือลบ

ค. การเชื่อมโยงความคิดที่เสนอเข้ากับอวัจนสารที่สามารถเร้าอารมณ์ได้

ง. การทำให้วัจนสารและอวัจนสารสอดคล้องกันโดยผู้ส่งสาร กรณีนี้เป็นกรณีพิเศษสำหรับการพูด ถ้าผู้พูดต้องใช้อารมณ์เข้าเจือปน ผู้พูดต้องมีอากัปกริยาท่าทางน้ำเสียงประกอบด้วย ผู้ฟังจึงจะคล้อยตาม ถ้าผู้พูดพูดด้วยเนื้อหาที่เจืออารมณ์และมีท่าทางเฉยเมย ผู้ฟังก็คงจะถูกโน้มน้าวใจได้ยาก

3. จุดจูงใจโดยใช้ความโกรธ (Anger Appeals) วิธีนี้ผู้ส่งสารสร้างความโกรธหรือความขบขันของใจแก่ผู้รับสารแล้วจึงเขียนหรือพูดเพื่อลดหรือเพิ่มความเครียดแก่ผู้รับสารและวิธีแก้ไข

4. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ขัน (Humorous Appeals) วิธีโน้มน้าวใจโดยการลดความเครียด อาจทำได้โดยวิธีเขียนประชดแดกดัน

5. จุดจูงใจโดยใช้รางวัล (Reward as Appeals) ปกติแล้วสารที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับสารจะประสบความสำเร็จมากกว่าสารที่ไม่ได้ให้คำสัญญาสิ่งใดกับคนฟัง ยิ่งสารมีรางวัลหรือผลตอบแทนมาก ก็จะมีเรียกร้องความสนใจได้มาก หรือจูงใจได้มาก

6. จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจ (Motivation Appeals) แท้ที่จริงแล้วจุดจูงใจทุกชนิดที่กล่าวมาถือเป็นแรงจูงใจ แต่แรงจูงใจบางอย่างที่มนุษย์เรียนรู้เมื่อมีประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต แรงจูงใจเหล่านี้ได้แก่ ความรักชาติ ความรักเพื่อนมนุษย์ ศาสนา และค่านิยมต่างๆ การสื่อสารโดยใช้แรงจูงใจต้องมีการวิเคราะห์ผู้ฟังอย่างมาก เพราะคุณธรรม ค่านิยม หรือแรงจูงใจอย่างหนึ่งอาจมีความหมายต่อผู้ฟังคนหนึ่ง ในขณะที่ผู้ฟังอีกคนหนึ่งอาจจะไม่รู้สึกละเลย

แนวคิดการสื่อสารอย่างสันติ

ไพโรจน์ โชติสกุลรัตน์ (2550) กล่าวว่าภาษาของการสื่อสารอย่างสันติ แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ การสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้อย่างจริงจัง และการฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ ทั้งสองส่วนมีองค์ประกอบ 4 ประการเหมือนกัน คือ การสังเกต ความรู้สึก ความต้องการ และการขอร้อง

(1) การสังเกต คือ การพูดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่เพิ่มอคติ การตัดสิน หรือการตีความ

การสังเกตในที่นี้จะหมายถึง การพูดถึงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เราต้องการสื่อให้ผู้อื่นรับทราบโดยพยายามบรรยายสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เฉพาะเจาะจง และเป็นกลาง เหมือนกับการบันทึกภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยกล้องวิดีโอ หัวใจของการสังเกตคือการแยกแยะ คำตัดสิน การประเมิน การตีความ หรืออคติของเราออกจากสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

ขั้นตอนนี้มีความสำคัญสำหรับการสื่อสารอย่างสันติเป็นอย่างมาก เพราะในการสื่อสารทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้น ไม่ว่าจะในระดับส่วนบุคคลหรือสังคม ผู้คนมักจะพูดถึงอีกฝ่ายหนึ่งโดยนำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงมารวมกับสิ่งที่เป็นการตีความ อคติ หรือการตัดสิน คำพูดที่มาจากทั้งสองส่วนนี้เข้าด้วยกันอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ความขัดแย้งขยายตัวกว้างขึ้นและกลายเป็นความรุนแรงในเวลาต่อมา

เมื่อเราสามารถบรรยายสิ่งที่เราเห็นหรือได้ยินอย่างตรงไปตรงมา จะเป็นรากฐานสำคัญในการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกของตัวเอง คือทำให้เรารู้เท่าทันและปล่อยวางการตัดสินว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นถูกหรือผิด ช่วยให้เรารับผิดชอบต่อปฏิกริยาของเราแทนการกล่าวโทษอีกฝ่ายหนึ่ง อีกทั้งยังช่วยให้อีกฝ่ายหนึ่งยินดีรับฟังสิ่งที่เราต้องการจะสื่อสารต่อไปโดยไม่ต้องการโต้เถียง

การใช้คำว่า ไม่เคยเลย นานๆที บ่อยๆ ทุกครั้ง ฯลฯ อาจจะเป็นการขยายความที่เกินความเป็นจริงได้ เช่น “คุณไม่เคยมาหาฉันเลย” หรือ “อะอะไรก็จะได้ลาออกทุกครั้ง” เมื่อเราใช้คำเหล่านี้ อาจมีผลทำให้อีกฝ่ายหนึ่งต้องการปกป้องตัวเอง หรือพยายามอธิบายการกระทำของตัวเองมากกว่าจะนั่งฟังเราพูดต่อไป เราสามารถระบุให้ชัดเจนลงไปเลยว่าเกิดอะไรขึ้น เช่น “สองเดือนที่ผ่านมา ฉันชวนคุณมาที่บ้าน คุณไม่ได้ตอบรับคำชวนของฉัน” หรือ “เวลาที่เรายกยกันเรื่องเงินเดือนพนักงาน สามครั้งที่ผ่านมา ฉันได้ยื่นคุณพูดว่า ถ้าเป็นอย่างนี้ผมลาออกดีกว่า”

(2) **ความรู้สึก** คือ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งทางกายและใจ เป็นผลมาจากความต้องการที่ได้รับการตอบสนองหรือไม่ได้รับการตอบสนอง

ในขั้นตอนนี้จุดมุ่งหมายคือ จับความรู้สึกและระบุชื่อความรู้สึกนั้น ความรู้สึกต่างๆ มีความลึกซึ้งหลายระดับ ซึ่งเราสามารถเลือกแสดงออกในระดับใดก็ได้ หัวใจสำคัญในการจับความรู้สึก และแสดงความรู้สึก คือ ใช้คำที่แสดงความรู้สึกของเรา ไม่ใช่ความคิด ในภาษาพูดที่ทุกๆ ไปนั้น ความรู้สึกและความคิดมักปะปนมาด้วยกัน ดร.มาร์แชลล์ โรเซนเบิร์ก เสนอหลักในการแยกแยะความรู้สึกออกจากความคิด ดังนี้

ความรู้สึกและความคิด

เมื่อเราพูดว่า “ฉันรู้สึกว้า...” หรือ “ฉันรู้สึกเหมือนกับ...” หรือ “ฉันรู้สึกว่า คุณ, เธอ, เขา...” สิ่งที่มาอาจเป็นความคิด เช่น “ฉันรู้สึกว่าเธอควรทำได้ดีกว่านี้” หรือ “ฉันรู้สึกเหมือนกับจะร้องไห้” เราสามารถพูดชื่อความรู้สึกได้ง่ายๆ ตรงๆ เช่น “ฉันรู้สึกผิดหวัง” หรือ “ฉันเสียใจ”

ฉันรู้สึกและฉันคิดว่าฉันเป็น

สองสิ่งนี้ต่างกัน เช่น ถ้าเราพูดว่า “ฉันรู้สึกเป็นคนแย่มาก” “ฉันรู้สึกทำได้ไม่ดีพอ” นั่นเป็นการประเมินหรือตัดสินตัวเอง ความรู้สึกจริงๆ อาจจะเป็น “ฉันผิดหวัง” หรือ “ฉันรู้สึกท้อแท้”

ฉันรู้สึกและฉันคิดว่าคนอื่นคิดหรือทำกับฉันอย่างไร

สองสิ่งนี้ต่างกัน เช่น ถ้าเราพูดว่า “ฉันรู้สึกว่าหัวหน้าไม่สนใจฉันเลย” นี่เป็นการตีความการกระทำของผู้อื่น ความรู้สึกจริงๆ อาจจะเป็น “ฉันรู้สึกน้อยใจ” หรือ “ฉันรู้สึกก้ำกึ่งใจ” หรือ “ฉันกังวลใจมาก”

การสัมผัสความรู้สึกและการแสดงความรู้สึกเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะช่วยให้เราเริ่มรับผิดชอบประสบการณ์ต่อประสบการณ์ของเราเอง โดยไม่ต้องกล่าวโทษผู้อื่น เราจะตระหนักรู้ว่าความรู้สึกที่กำลังเกิดขึ้นนี้มาจากความต้องการของเราเองที่ได้รับการตอบสนอง การสื่อสารอย่างสันติเปรียบเทียบกับ ความรู้สึกเป็นดังกลิ่นของดอกไม้ และความต้องการคือตัวดอกไม้ เมื่อเราได้กลิ่นดอกไม้ เราสามารถค้นกลิ่นลงไปหาดอกไม้หรือความต้องการในส่วนลึกของเราได้

การกระทำหรือคำพูดของคนอื่นไม่ได้เป็นสาเหตุให้เราเกิดความรู้สึกขึ้นมา มันอาจเป็นเพียงตัวกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกนั้นๆ แต่สาเหตุหลักจริงๆ มาจากความต้องการ ซึ่งเราสามารถดูแลให้ความต้องการของเราได้รับการตอบสนองได้

รายการความรู้สึก

ตัวอย่างคำ ซึ่งคำต่อไปนี้เป็นคำที่เราใช้แสดงความรู้สึกทางกายและใจ รายการนี้ยังไม่ถือว่าเป็นสมบรูณ์ แต่จะช่วยให้เราเพิ่มหรือค้นคืนกับศัพท์ของความรู้สึก และระบุชื่อของความรู้สึกของเราได้

1. ความรู้สึกที่อาจเกิดขึ้นเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนอง

สันติ เช่น สงบ สบายใจ พอใจ ปล่อยวาง เต็มอิ่ม สุขุม นิ่ง ผ่อนคลาย ปลอดภัย ราบเรียบ วางใจ อิ่มใจ โล่งใจ เบาใจ เย็นใจ

สดชื่น เช่น คึกคัก สดใส กระปรี้กระเปร่า ร่าเริง ชื่นใจ

รักหรือชอบ เช่น เห็นอกเห็นใจ เป็นมิตร เปิดใจ อ่อนโยน เอ็นดู จับใจ ห่วงใย

ตื่นเต้น เช่น ประหลาดใจ มีชีวิตชีวา กระตือรือร้น เกรี้ยวกราด ตื่นตาตื่นใจ มีแรงพลัง เข้มแข็ง

ขอบคุณ เช่น รู้คุณ ซาบซึ้งใจ ประทับใจ เกรงใจ ตื้นตันใจ

มั่นใจ เช่น มีพลัง ภูมิใจ ปลอดภัย มั่นคง อุ่นใจ เต็มใจ หนักแน่น

มีความหวัง เช่น คาดหวัง มีกำลังใจ มองโลกในแง่ดี

มีความสุข เช่น ตลกขบขัน ดีใจ เพลิดเพลิน สนุกสนาน ยินดี ชุ่มชื่นใจ ปลื้ม ครื้นอกครื้นใจ

สนใจ เช่น ใส่ใจ ตื่นตัว ใฝ่รู้ จดจ่อ เบิกบาน หลงใหล

2. ความรู้สึกที่อาจเกิดขึ้นเมื่อความต้องการไม่ได้รับการตอบสนอง

กังวล เช่น บั่นป่วน หวาดวิตก ยุ่งเหยิง ยุ่งยากใจ ลำบากใจ กระทบกระเทือน ประหม่า ประหลาดใจ วุ่นวายใจ ไม่สงบ ไม่สบายใจ เกรงใจ กระสับกระส่าย ย่อท้อ กวนใจ หนักใจ ร้อนรน

รำคาญ เช่น ไม่สบอารมณ์ อึดอัด

กลัว เช่น หวั่นใจ หวาดเสียว ตกใจ ออกสั่นขวัญแขวน ไม้ไว้วางใจ แดกตื่น ระแวง กังวล ใจเสีย ใจหาย ใจแป้ว ซีออค

อาย เช่น ละอายใจ บั่นป่วน ขายหน้า เเขิน

เศร้า เช่น ซึมเศร้า ท้อแท้ สิ้นหวัง หดหู่ สะเทือนใจ สลดใจ ทุกข์ใจ ตรอมใจ ไม่สบายใจ ไม่มีหวัง ไม่มีความสุข

สับสน เช่น ลังเล ยุ่งเหยิง งงววย ไม่แน่ใจ สองจิตสองใจ รวนเร เป็นต้น

(3) **ความต้องการ** คือ สิ่งที่มีมนุษย์ทุกคนต่างมีส่วนร่วมกัน อาจเป็นความต้องการพื้นฐานที่ทำให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้หรือเป็นคุณค่าที่ลึกซึ้งของมนุษยชาติ

ในแนวทางของการสื่อสารอย่างสันติ ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่มีชีวิตชีวาที่สุดในตัวเรา เป็นคุณค่าและความปรารถนาที่ลึกซึ้งที่สุดของมนุษยชาติ และมนุษย์ทุกคนต่างก็มีความต้องการ เช่นนี้

หัวใจสำคัญในการระบุและแสดงความต้องการก็คือ เน้นคำพูดที่บรรยายความต้องการร่วมของมนุษย์ แทนที่จะใช้คำพูดที่บรรยายวิธีการหรือแผนการเฉพาะเจาะจงที่ใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของเรา เช่น การพูดว่า “ฉันต้องการให้คุณมางานวันเกิดของฉัน” เป็นการพูดถึงวิธีการมากกว่าความต้องการ ในที่นี้ความต้องการจริงๆ ของผู้พูดอาจจะเป็น “ฉันต้องการความรัก และมีมิตรภาพ”

ดังนั้นเราจึงพยายามมองผ่านตัววิธีการลงไปหาความต้องการร่วมของมนุษย์ การทำเช่นนี้จะเปิดโอกาสให้ต่างฝ่ายต่างเห็นความเป็นมนุษย์ของกันและกัน ความกรุณา ความเข้าใจต่อกันก็จะเกิดตามมาได้โดยง่าย และด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกันว่าแท้จริงแล้ว แต่ละฝ่ายต้องการอะไร เราจะมีอิสระในการหาวิธีการอันหลากหลายมาตอบสนองความต้องการในส่วนลึกของทุกฝ่าย

ตัวอย่างคำที่สามารถทำให้เราเข้าใจความต้องการในส่วนลึกของเราได้

สันติ เช่น ความงาม ความสบาย ความเท่าเทียม ความปรองดอง แกร่งบันดาลใจ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสามัคคี ความสงบสุข

ความสัมพันธ์ เช่น การยอมรับ การสื่อสาร ความใกล้ชิด การดูแลเอาใจใส่ ความปลอดภัย ความเคารพตนเอง ความเห็นใจ ความไวใจ ความเป็นส่วนหนึ่ง เป็นต้น

(4) **การขอร้อง** คือ การขอในสิ่งที่คาดว่าจะทำให้ความต้องการได้รับการตอบสนอง โดยขอในสิ่งที่ปฏิบัติได้จริง และไม่ใช้รูปประโยคปฏิเสธ

หัวใจสำคัญของการขอร้อง คือ เราเต็มใจเปิดรับการปฏิเสธและยังคงพร้อมที่จะดำเนินการสนทนาต่อไป เพื่อหาหนทางให้ความต้องการของทุกฝ่ายบรรลุผล เราไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเราฝ่ายเดียวโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้อื่น การสื่อสารอย่างสันติเชื่อว่าเมื่อเราสามารถเห็นอีกฝ่ายหนึ่งเป็นมิตร เราจะสามารถหาวิธีการที่สร้างสรรค์มาตอบสนองความต้องการของทุกฝ่ายได้

หัวใจหลักของการขอร้องคือ การใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติจริง สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยให้คำขอร้องของเราชัดเจนขึ้นก็คือ การใช้ภาษาในเชิงบวก ซึ่งหมายถึงการพูดเป็นประโยคบอกเล่า แทนการพูดเป็นประโยคปฏิเสธ

สรุป เกร็ดลักษณะของ การสื่อสารอย่างสันติ มีดังต่อไปนี้

(ไพโรจน์ โชติสกุลรัตน์ :2550)

การแก้ปัญหาความขัดแย้งแบบดั้งเดิม	การสื่อสารอย่างสันติ
<p>เป้าหมายหลัก : แก้ข้อพิพาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยินยอม - หาจุดร่วม - โน้มน้าว และ/หรือ สร้างความชอบธรรม - แก้ปัญหา - ตกลงที่จะเห็นต่างกัน 	<p>เป้าหมายหลัก : ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตอบสนองความต้องการของทุกฝ่าย - เข้าใจทุกคนอย่างแท้จริง - ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ - เกื้อกูลกันอย่างเต็มใจ
<p>เน้นการใช้ตรรกะเหตุผล แสดงเหตุผลของเรา และเข้าใจเหตุผลของอีกฝ่าย</p>	<p>เน้นความสัมพันธ์ แสดงความรู้สึกละและความต้องการของเราและเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของอีกฝ่าย</p>
<p>ขั้นตอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดอะไรขึ้น (สังเกต) อาจเป็นการเหมา รวม ดีความ วิเคราะห์ แรงจูงใจหรือเป้าหมาย 2. ความรู้สึก อาจรวมสิ่งที่ไม่ใช่ความรู้สึก ด้วย เช่นความคิด หรือสื่อนัยว่าอีกฝ่ายทำอะไรกับเรา 3. ความต้องการ ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ความต้องการได้รับการตอบสนอง มักละเลยความต้องการเบื้องต้น 4. ขอร้อง <ul style="list-style-type: none"> - มักจะกว้างๆ เป็นนามธรรม ไม่ชัดเจน - อาจขอให้กระทำการในอนาคต - อาจรวมคำขอแกลบ (ฉันไม่ต้องการ... หรือ หยุดทำ...) 	<p>ขั้นตอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดอะไรขึ้น (สังเกต) บอกพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่สังเกตเห็นจริง ๆ อย่างเจาะจง โดยไม่ปะปนกับการประเมิน การตีความ การวิเคราะห์ หรือเหมารวม 2. ความรู้สึก ความรู้สึกหรือภาวะอารมณ์จริง ๆ 3. ความต้องการ ความต้องการเบื้องต้น <ul style="list-style-type: none"> - เป็นสากล - ไม่อ้างอิงถึงใครหรือการกระทำใด โดยเฉพาะ 4. ขอร้อง ขอให้ทำสิ่งที่ <ul style="list-style-type: none"> - เฉพาะเจาะจง เป็นรูปธรรม - ทำได้ทันที - เป็นแ่งบวก (ฉันต้องการ)
<p>การสื่อตัวเราให้อีกฝ่ายรับรู้ ใช้ I Statements การใช้คำว่า “ฉัน” เป็นการรับผิดชอบต่อความรู้สึก แต่การระบุสาเหตุเป็น</p>	<p>การสื่อตัวเราให้อีกฝ่ายรับรู้ “ฉันรู้สึกเพราะฉันมีความต้องการ” ใช้ความรู้สึกเชื่อมโยงกับความต้องการ ทำให้รับผิดชอบต่อความรู้สึก</p>

เพราะ “คุณ” เป็นต้นเหตุ	เบื่องลึกลงของเราเอง
-------------------------	----------------------

จากแนวคิดการสื่อสารอย่างสันติ สามารถนำมาใช้วิเคราะห์เนื้อหาหาวาทะของนางอองซาน ซูจีได้ว่า มีการใช้หลักการสื่อสารอย่างสันติหรือไม่ เนื่องจากรูปแบบต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตยที่นางอองซาน ซูจีได้ใช้นั้นเป็นแบบอหิงสา หมายถึง การต่อสู้ที่ไม่ใช้ความรุนแรง โดยที่การวิเคราะห์ในส่วนนี้จะชี้ให้เห็นถึงแนวคิดการสื่อสาร ที่นางอองซาน ซูจีว่าเป็นลักษณะการสื่อสารอย่างสันติหรือไม่

แนวคิดระบอบการเมืองการปกครอง

ระบบการเมืองการปกครองในโลกปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆคือ ระบอบประชาธิปไตย และระบอบเผด็จการ ซึ่งทั้งสองระบบนี้มีการปกครองที่แตกต่างกันมาก

ระบอบเผด็จการ มีลักษณะการปกครองที่เน้นอำนาจของบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลที่เข้ายึดอำนาจในการปกครองประเทศ มีอำนาจในการปกครองประเทศเหนือประชาชน และใช้อำนาจผูกขาดในการปกครองประเทศ ซึ่งประชาชนมีหน้าที่ในการเชื่อฟังและปฏิบัติตาม มิฉะนั้นอาจถูกลงโทษอย่างรุนแรงได้ ระบอบการเมืองแบบเผด็จการอาจดำเนินการโดยคนเดียว กลุ่มผู้นำกลุ่มหนึ่ง หรือพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งในการปกครอง ซึ่งการใช้อำนาจนั้นสามารถใช้ได้อย่างเต็มที่ และไม่จำเป็นที่จะต้องฟังเสียงข้างมากของประชาชนแต่อย่างใด การปกครองแบบเผด็จการ จะเน้นการรักษาความมั่นคงของผู้นำหรือคณะของผู้นำมากกว่าการรักษาสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยที่ประชาชนไม่สามารถวิจารณ์การกระทำของผู้ปกครองหรือผู้นำได้เลย และการปกครองในลักษณะนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน อันได้แก่ เผด็จการทหาร เผด็จการฟาสซิสต์ และเผด็จการคอมมิวนิสต์

ระบอบประชาธิปไตย มีลักษณะการปกครองที่เน้นประชาชน เป็นการปกครองที่ประชาชนเลือกผู้บริหารประเทศ และอำนาจเป็นของประชาชน การปกครองแบบนี้จะเน้นความมีสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียมกันของประชาชน ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมี 2 รูปแบบคือ

1. ประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ลักษณะการปกครองแบบนี้พระมหากษัตริย์จะทรงเป็นกลางทางการเมือง แต่จะทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร ผ่านทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาลตามลำดับ ซึ่งประเทศที่ใช้ระบอบการปกครองเช่นนี้ ได้แก่ ญี่ปุ่น อังกฤษ และประเทศไทย เป็นต้น

2. ประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ ที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุขมี 2 แบบคือ ประธานาธิบดีที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชน แต่ไม่ได้เป็นประมุขฝ่ายบริหาร อย่างเช่น ประธานาธิบดีของประเทศอินเดีย และสิงคโปร์ เป็นต้น และอีกแบบหนึ่งนั่นคือประธานาธิบดีที่ได้รับการรับเลือกจากประชาชนพร้อมทั้งเป็นผู้บริหารประเทศด้วย เช่น ประธานาธิบดีประเทศอเมริกา และฟิลิปปินส์ เป็นต้น (วิชัย ตันศิริ:2548)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วินี เชียงเถียร (2542) ได้ศึกษาทำการวิจัยเรื่อง วาทวิเคราะห์พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เนื่องจากวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา (พ.ศ. 2493-2542) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งศึกษาจากเอกสารการรวบรวมจากสำนักงานเลขาธิการ และหนังสือพิมพ์รายวัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493-2542

ผลการวิจัยพบว่า พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับปริยทของวาทะในช่วงปริบทแรกๆ ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ลักษณะของวาทะจะเป็น Epideictic ซึ่งส่วนในสมัยจอมพลสฤษดิ์ จนถึง จอมพลถนอม กิตติขจร จะมีลักษณะของวาทะทั้ง Epideictic และ มีการพระราชทานการรายงานเหตุการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปด้วย จนถึงในสมัยรัฐบาลนายสัญญา ธรรมศักดิ์ จนถึง รัฐบาลที่มาจากเลือกตั้ง (พ.ศ. 2542) มีลักษณะของวาทะชนิด Epideictic และ Deliberative ซึ่งแก่นเรื่องสำคัญเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและนโยบายต่างๆ ด้านการพัฒนาเป็นหลัก นอกจากนี้การที่ทรงกล่าวถึงคุณธรรมเพื่อให้ผู้ฟังนำมาประยุกต์ใช้ กับเหตุการณ์ และการพัฒนาประเทศ เช่น ปริบททางการเมืองในสมัยต่างๆ มีความแตกแยกกัน ในช่วงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพยายามมุ่งหวังให้คุณธรรมด้านความสามัคคีและไม่เบียดเบียนผู้อื่นเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการปฏิบัติคุณธรรมดังกล่าว พระราชดำรัสที่เน้นคุณธรรมควบคู่ไปกับการเน้นการพัฒนาในช่วงสมัยหลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 จนถึงสมัยปัจจุบัน พ.ศ. 2542 โดยมุ่งการนำคุณธรรมมาใช้พัฒนาประเทศ

รัตนาวดี สำราญสุข (2545) ได้ศึกษาทำการวิจัยเรื่อง วาทกรรมวิเคราะห์รายการนายกฯ ทักษิณ คุยกับประชาชน และ รายการชวนออนไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรมของวาทะของทั้งสองผู้นำ รูปแบบและความหมายที่ปรากฏในรายการ การพิสูจน์ แสดงหลักฐาน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบวาทะที่ปรากฏในรายงานนายกฯทัศนคติกับประชาชนส่วนใหญ่เป็นวาทะที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย (argument from policy) และวาทะที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม (argument from value) ในขณะที่รายการชวนออนไลน์มีรูปแบบวาทะที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง (argument from fact) มากที่สุด

พรพัทธา ไชยเศรษฐ (2546) ได้ศึกษาทำการวิจัยเรื่อง วาทะของนักคิดไทยจากปาฐกถา โทมัส คิมทง โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดขององค์ปาฐกถาจากปาฐกถา โทมัส คิมทง ในฐานะปาฐกถาเพื่อสังคม และเพื่อวิเคราะห์ปริบท เนื้อหา กลวิธีการโน้มน้าวใจ และการอ้างเหตุผลในปาฐกถาโทมัส คิมทง ตามทฤษฎีทางวาทวิทยา ได้แก่ทฤษฎีองค์ห้าของ เคนเนธ เบิร์ก ทฤษฎีการตอบโต้ของลอย บิชเชอร์ และทฤษฎีเกณฑ์หลักทั้งห้า โดยศึกษาจากปาฐกถาโทมัส คิมทง ปี พ.ศ. 2517-2546 ที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นหนังสือจำนวน 29 เรื่อง ทั้งนี้ได้ใช้ปริบททางสังคมและการเมืองของไทยจำนวน 5 สมัยมาใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาปาฐกถาทั้งหมด ด้วย

ผลการวิจัยพบว่า (1) วิธีคิดของนักคิดไทยนั้น เกิดจากการสังสมประสบการณ์ทางการเมือง ศาสนาและงานพัฒนา มีวิธีคิดลุ่มลึก มองสังคมอย่างรอบด้าน ทั้งนี้ปัจจัยด้านสถานภาพขององค์ปาฐกถา เช่น การเป็นข้าราชการ เป็นบรรพชิต เป็นนักพัฒนาขององค์กรเอกชน นั้นเป็นตัวกำหนดระบบความคิดที่หล่อหลอมออกมาเป็นลักษณะร่วมที่สำคัญขององค์ปาฐกถาของมูลนิธิ โทมัส คิมทง คือ การเป็นนักคิดที่ไม่พึงพิงกับระบบ เชื่อในศักยภาพของมนุษย์ (2) ปริบททางสังคมและการเมืองนั้น ส่งผลต่อเนื้อหา กลวิธีการโน้มน้าวใจและการอ้างเหตุผลขององค์ปาฐกถา องค์ปาฐกถาแต่ละท่านเป็นผู้มีจิตสำนึกทางสังคมสูง และต้องการให้ปาฐกถาของตนสะท้อนมุมมองทางสังคมดังกล่าว ทั้งนี้ใช้วิธีการบอกเล่าประสบการณ์ของตนผ่านทางปาฐกถา เน้นการมองโลกใน 3 แนวทางที่สำคัญ คือ สัจนิยม จิตนิยม และปฏิบัตินิยม ใช้การอ้างอิงการยกตัวอย่าง และใช้ภาษาที่เรียบง่าย (3) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองใน 5 ยุคสมัยนั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญที่กระตุ้นให้องค์ปาฐกถามุ่งแสดงทัศนะของตนออกสู่สาธารณชนโดยใช้ปาฐกถาเป็นสื่อ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัยเรื่อง สตรีแถวหน้าในประวัติศาสตร์เอเชีย ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2547) ผลการวิจัยพบว่า อองซาน ซูจีสามารถเข้ามามีบทบาทในฐานะผู้นำทางการเมือง อีกทั้งได้รับการยอมรับจากประชาชนพม่าเป็นจำนวนมาก ปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นได้เนื่องจาก ปัจจัยที่เธอเป็นธิดาของนายพลอองซาน และประการสำคัญคือความสามารถส่วนตัวของเธอ เนื่องจากนางอองวาน ซูจีได้สร้างความใกล้ชิดจากประชาชนในการหาเสียง อีกทั้งยังแสดงตนให้สังคมยอมรับ ในฐานะ “ตัวแทน” ของนายพลอองซาน เพราะฉะนั้นการรับรู้ของชาวพม่าต่อเธอ คือเธอเป็นผู้นำที่มีบารมีอันเป็นส่วนที่ได้รับความนิยมจากบิดา บารมีอีกส่วนคือ สิ่งที่เธอส่งสมมาเองโดยกลวิธีมัดใจประชาชน สร้างความสนิทสนมชิดเชื้อกับชาวบ้าน ซึ่งเป็นการสร้างสัมพันธ์โดยตรงกับฐานพลังเบื้องล่าง นั่นคือ พลังมวลชน รวมถึงในการปราศรัย นางอองซาน ซูจี จะกล่าวถึงประสบการณ์ของบิดาที่เคยกระทำและประกาศ ซึ่งนับเป็นการนำ “ความทรงจำ” ที่สังคมมีต่อบิดาของเธอมาผลิตซ้ำ ซึ่งการกล่าวอ้างไปถึงบิดาของเธอเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ที่นางอองซาน ซูจี ได้ผูกตัวเองกับนายพลอองซาน โดยนางอองซาน ซูจีมักกล่าวอ้างว่า การต่อสู้ของเธอกับพี่น้องประชาชนเพื่อโค่นล้มรัฐบาลทหารพม่าเป็นครรลองเดียวกันกับการต่อสู้เพื่อความเป็นเอกราชจากเจ้าอาณานิคมอังกฤษที่บิดาของเธอได้ทำการต่อสู้มาแล้วในประวัติศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “วาทะเพื่อสันติประชาธิปไตยของนางอองซาน ซูจี” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ที่มุ่งเน้นถึงการวิเคราะห์วาทะที่นางอองซาน ซูจีได้ใช้ในการสร้างสันติประชาธิปไตยในประเทศพม่า โดยมีการเก็บข้อมูลจากการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ร่วมกับการวิจัยแบบวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูลและขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้จะใช้การศึกษาจากเอกสาร (Documentary research) โดยจะทำการศึกษาจากหนังสือ วีดีโอเทป บทสัมภาษณ์ จดหมายที่นางอองซาน ซูจีได้ประพันธ์ขึ้น หรือมีผู้ประพันธ์ขึ้นเกี่ยวกับนางอองซาน ซูจี ทั้งนี้เอกสารที่จะนำมาวิจัยจะต้องได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่เป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษเท่านั้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. **หลักฐานปฐมภูมิ (Primary Source)** คือหลักฐานที่มาจากต้นตอแหล่งกำเนิดที่แท้จริง อันได้แก่ วาทะของนางอองซาน ซูจีที่กล่าวในที่สาธารณะชนต่างๆ และได้รับการตีพิมพ์หรือจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งบทความและจดหมายที่นางอองซาน ซูจีเป็นผู้ประพันธ์

2. **หลักฐานทุติยภูมิ (Secondary Source)** คือหลักฐานที่คัดลอกแล้วนำมาบอกเล่าอีกทีหนึ่ง อันได้แก่ หนังสือที่ผู้อื่นประพันธ์ถึงนางอองซาน ซูจี หรือหนังสือที่นางอองซาน ซูจีมีส่วนร่วมในการบรรณาธิการ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. **หลักฐานปฐมภูมิ** อันได้แก่ หนังสือที่นางอองซาน ซูจีเป็นผู้ประพันธ์ขึ้น มีรายชื่อหนังสือดังต่อไปนี้

หนังสือภาษาอังกฤษ

<u>ปีที่พิมพ์</u>	<u>รายชื่อหนังสือ</u>
ค.ศ. 1991	Freedom from fear and other writings
ค.ศ. 1996	Burma behind the mask
ค.ศ. 1997	The letters from Burma by Aung San Suu Kyi
ค.ศ. 1997	The voice of Hope by Aung San Suu Kyi

วิดีโอที่ให้สัมภาษณ์

1. Daw Aung San Suu Kyi's Interview on May 29th 2006
- <http://www.youtube.com/watch?v=Mjqo1JSDNpM>
  2. Daw Aung San Suu Kyi and ASEAN.
- http://www.youtube.com/watch?v=6_oabUxzglo
  3. Aung San Suu Kyi on Non-Violence interview
- <http://www.youtube.com/watch?v=j1ZILd1fnxU>
  4. Hope and Mercy from Aung San Suu Kyi
- http://www.youtube.com/watch?v=Ax_ZvZ16HXw
  5. Interview Aung San Suu Kyi by Suthichai on September 25, 2007
- <http://www.youtube.com/watch?v=sZFpURJGv00>
2. **หลักฐานทฤษฎีภูมิ** อันได้แก่ หนังสือที่ผู้อื่นเขียนถึงนางอองซาน ซูจี
- Perfect hostage : a life of Aung San Suu Kyi / Justin Wintle
  - The Lady : Burma's Aung San Suu Kyi / Barbara Victor

ภาษาไทย

- อองซาน ซูจี: วีรสตรีประชาธิปไตย ข้อเขียนและแนวคิดทางการเมืองร่วมสมัย โดย พันธุมวดี เกตะวันดี (แปล) จากหนังสือเรื่อง Freedom from Fear
- สตรีแถวหน้าในประวัติศาสตร์เอเชีย โดย ดร. สุวดี เจริญพงศ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ที่เกิดจากการรวบรวมข้อมูลจากหลายช่องทาง อันได้แก่ หนังสือ การถอดเทปจากวิดีโอ บทสัมภาษณ์ รวมถึงจดหมายที่นางอองซาน ซูจีเป็นผู้ประพันธ์ขึ้น ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากเอกสารต่างๆที่ใช้วิเคราะห์นั้น จะเริ่มจากปี ค.ศ.1991 จนถึงปัจจุบัน จากนั้นผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดในบทที่ 2 มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยจะแบ่งวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ในส่วนของกรวิเคราะห์เนื้อหาของวาทะที่สะท้อนโลกทัศน์ทางสันติประชาธิปไตยของนางอองซาน ซูจี จะทำการวิเคราะห์โดยใช้หนังสือ หรือจดหมาย บทสัมภาษณ์ที่นางอองซาน ซูจีเป็นผู้กล่าวหรือประพันธ์ขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการมองโลกและทัศนคติของนางอองซาน ซูจี ที่มีต่อ

- สังคมสันติสุขหรือสังคมอันเป็นอุดมคติ
- สังคมประชาธิปไตย
- แนวทางในการสร้างสรรค์และดำรงไว้ซึ่งสังคมอันเป็นสันติประชาธิปไตย

ในการวิเคราะห์ส่วนนี้ เพื่อทำการวิเคราะห์ทัศนคติการมองโลกผ่านทางภาษาหรือคำที่ใช้ ซึ่งการวิเคราะห์สามารถทำให้เราทราบได้ว่านางอองซาน ซูจีมีทัศนคติการมองโลกต่อสังคมประชาธิปไตย สังคมสันติสุขหรือสังคมอันเป็นอุดมคติ รวมถึงมีแนวทางในการสร้างสรรค์และดำรงไว้ซึ่งสังคมอันเป็นประชาธิปไตยอย่างไร

2. สำหรับการศึกษาวเคราะห์วิธีการเรียบเรียงวาทะและการใช้จุดสนใจของนางอองซาน ซูจินั้น จะทำการวิเคราะห์โดยจะใช้ทฤษฎีของไอ.เอ.ริชาร์ด (I. A. Richard) ทฤษฎีการโน้มน้าวใจของอริสโตเติล แนวคิดจุดสนใจในสาร เพื่อศึกษาวเคราะห์ว่านางอองซาน ซูจีใช้คำในลักษณะใด

เพื่อเป็นจุดสนใจในการโน้มน้าวใจประชาคมโลกให้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นด้วยกับสิ่งที่นางอองซาน ซูจีกระทำ

นำเสนอข้อมูล

งานวิจัยชิ้นนี้จะนำเสนอในลักษณะของการบรรยายประกอบการวิเคราะห์ภายใต้แนวคิดและทฤษฎีที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น เพื่อชี้ให้เห็นถึงวาทะเพื่อสันติประชาธิปไตยของอองซาน ซูจี

1. บรรยายความเป็นมาถึงภูมิหลังของประวัติศาสตร์พม่า โดยจะกล่าวถึงภูมิหลังทั่วไปของประเทศพม่า กล่าวถึงภูมิหลังของนายพลอองซาน และกล่าวถึงภูมิหลังของนางอองซาน ซูจี
2. อธิบายและวิเคราะห์ให้เห็นว่าเนื้อหาของวาทะของนางอองซานซูจีมีแนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของประเทศพม่าในลักษณะอย่างไร และมีแนวคิดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสังคมประชาธิปไตย สังคมสันติสุขและสังคมอุดมคติ รวมถึงมีแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างสรรค์และดำรงไว้ซึ่งสังคมอันเป็นสันติประชาธิปไตยอย่างไร
3. อธิบายและวิเคราะห์วิธีการเรียบเรียงสารและการใช้จุดสนใจที่นางอองซาน ซูจีใช้ในการโน้มน้าวใจประชาคมโลก
4. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วาทะขององซานซูจีเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ดึงดูดให้ประชาคมโลกได้หันมาสนใจปัญหาการเมืองภายในประเทศพม่าและเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนขบวนการเรียกร้องสันติประชาธิปไตยของประชาชนผู้ถูกกดขี่จากการศึกษาวาทะขององซาน ซูจี ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นในการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง บริบทของวาทะ

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประวัติศาสตร์ภูมิหลังของประเทศพม่ารวมถึงการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องเอกราชให้กับประเทศพม่า ในขณะที่ประเทศพม่าตกเป็นอาณานิคมของประเทศอังกฤษ และภูมิหลังของนางองซาน ซูจีเพื่อเป็นการปูพื้นฐานและสร้างความเข้าใจ รวมถึงสังคมพม่าในยุคขององซาน ซูจี

ส่วนที่สอง การวิเคราะห์เนื้อหาของวาทะ

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศพม่ารวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับสังคมสันติประชาธิปไตยที่ถูกบอกเล่าผ่านทางวาทะขององซาน ซูจี

ส่วนที่สาม การเรียบเรียงวาทะและการใช้จุดจูงใจ

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนและวิธีการเรียบเรียงวาทะและจุดจูงใจที่ซูจีใช้ในวาทะที่ทำให้กลุ่มผู้ฟัง กลุ่มเป้าหมาย และประชาคมโลกที่สนใจและเข้าร่วมต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่หนึ่ง ประวัติศาสตร์ภูมิหลังของประเทศพม่า

4.1 ประวัติศาสตร์และภูมิหลังเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองในประเทศพม่า

ประเทศพม่าประกอบด้วยชนชาติต่างๆหลายชนชาติจึงทำให้ชื่อของประเทศพม่ามาจากพลเมือง ชาวพม่าที่มีชนชาติที่มาอาศัยอยู่ในประเทศมากที่สุด ด้วยความที่ประเทศพม่ามีหลายชนชั้น เราจึงเรียกประเทศพม่าว่าสหภาพพม่า (Union of Myanmar) ทางด้านการปกครองพม่าประกอบด้วยรัฐ 7 รัฐ และหน่วยการปกครองทั้ง 7 รัฐนั้นเป็นที่อยู่ดั้งเดิมของชนชาติสำคัญๆ อันได้แก่ ฉิ่น, คะฉิ่น, กะเหรี่ยง, คยา, มอญ, อารกัน (ยะไข่), และฉาน

ประเทศพม่าเป็นประเทศเกษตรกรรม มีสภาพภูมิอากาศ เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าว พม่าเคยส่งออกข้าวมากกว่าประเทศใดๆในโลก ดังนั้นในปัจจุบันรายได้ส่วนหนึ่งจึงมาจากการส่งออกข้าว ข้าวไม่ได้เป็นเพียงสินค้าส่งออกเท่านั้นแต่ยังเป็นอาหารหลักของชาวพม่าอีกด้วย ผลิตผลทางการเกษตรของพม่านอกเหนือจากข้าวแล้วยังมี อ้อย ถั่วลิสง ข้าวโพด งา ยาสูบ ฝ้าย และยางพารา เป็นต้น

เมื่อถึงยุคของการล่าอาณานิคม ทำให้ประเทศพม่าตกเป็นอาณานิคมของประเทศอังกฤษ ในปี พ.ศ. 2429 การปกครองของประเทศอังกฤษได้นำความเปลี่ยนแปลงหลากหลายมาสู่ประเทศพม่า อังกฤษปกครองพม่าในฐานะมณฑลรัฐหนึ่งของอินเดียและได้เข้ามาพัฒนาทรัพยากรทำให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรือง แต่นโยบายของชาวอังกฤษทำให้ชาวอินเดียและชาวจีนอพยพเข้ามาทำการค้าขายในประเทศพม่า ส่งผลทำให้ความมั่งคั่งเกิดตกอยู่ในมือลูกจ้างของประเทศอังกฤษ แทนที่จะอยู่ในมือของชาวพม่า

หลังจากที่เมืองมัณฑะเลย์ตกเป็นของชาวอังกฤษชาวพม่าก็ได้ก่อความวุ่นวายต่างๆจนในที่สุด อังกฤษต้องใช้กำลังคนนับหมื่นๆคนจากประเทศอินเดียมาทำการปราบปรามจลาจลที่เกิดขึ้น จนในที่สุดการปราบปรามก็ได้ผลสำเร็จในช่วงพ.ศ.2473-2483 นักศึกษามหาวิทยาลัยย่างกุ้งได้มีบทบาทสำคัญในการก่อตั้งขบวนการชาตินิยมพม่าขึ้น เนื่องจากประเทศพม่าต้องการเป็นเอกราช และต้องการที่จะปกครองตนเองจนกระทั่งถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่สองจึงเป็นจุดหัวเลี้ยวหัวต่อของขบวนการเพื่ออิสรภาพพม่าที่จัดขึ้นโดยแกนนำของนักศึกษา มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง

นักการเมืองชาตินิยมรวมถึงนักศึกษาและประชาชนเรียกร้องให้ต่อต้านการทำสงครามของอังกฤษ นอกจากอังกฤษจะให้สัญญาว่าจะมอบเอกราชคืนให้กับพม่าหลังจากที่สงครามยุติลง รัฐบาลอังกฤษจึงตอบโต้ด้วยการจับกุมนักชาตินิยมจำนวนมากแต่ชายหนุ่มกลุ่มหนึ่งได้หลบหนีออกจากพม่าเพื่อไปฝึกวิชาการทหารในญี่ปุ่น และต่อมาเป็นที่รู้จักกันในนามของ “30 สหาย” โดยได้ตั้งกองทัพเพื่อเอกราชพม่า หรือกองทัพปลดแอกพม่า (Burmese Independence Army: BIA)

กองกำลังนี้เป็นกองกำลังที่เข้าร่วมสู้รบกับประเทศญี่ปุ่นในการต่อต้านประเทศอังกฤษ จนกระทั่งปี พ.ศ.2484 กองทัพปลดแอกพม่าก็ได้กลับคืนสู่ประเทศพม่าพร้อมกับกองทัพราษฎรญี่ปุ่นและสามารถขับไล่พวกอังกฤษออกไปจากประเทศได้เป็นผลสำเร็จ

พม่าได้รับเอกราชในที่สุดแต่เอกราชที่ได้รับในครั้งนี้เป็นเพียงการเปลี่ยนตัวผู้ปกครองอาณานิคม เท่านั้น กองทัพญี่ปุ่นที่ยึดครองประเทศพม่าได้ปฏิบัติกับชาวพม่าเหมือนคนในปกครองของญี่ปุ่น แม้ทัพกองทัพปลดแอกพม่าซึ่งมีผู้นำกลุ่มชื่อว่าอองซานเขาเคยเป็นอดีตผู้นำนักศึกษาและสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม 30 สหายของอองซานร่วมมือกับนักศึกษาตินิยมคนอื่นๆวางแผนต่อต้านญี่ปุ่นโดยครั้งนี้ร่วมมือกับประเทศอังกฤษ จนในที่สุดก็สามารถขับไล่ญี่ปุ่นออกไปได้สำเร็จและยุติสงครามในพม่าในปี พ.ศ. 2488

อย่างไรก็ตามการต่อสู้เพื่อเอกราชพม่าก็ยังคงดำเนินอยู่ อองซานได้ถอนตัวจากกองทัพแล้วมาเรียกร้องเอกราชโดยใช้วิธีทางการเมือง ในที่สุดอังกฤษก็ต้องทำตามข้อเรียกร้องของอองซาน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากประชาชนทั่วประเทศ ในที่สุดรัฐบาลอังกฤษก็ไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากจะยอมมอบอำนาจในการปกครองประเทศพม่าคืนให้แก่ประชาชน

ก่อนหน้าที่พม่าจะได้รับเอกราชอย่างเป็นทางการ อองซานและสมาชิกในคณะรัฐมนตรีของเขา 6 คน ถูกลอบสังหารในขณะที่พวกเขาประชุมอยู่โดยนายอู ซอ (U Saw) นักการเมืองคู่แข่ง การลอบสังหารนี้เกิดขึ้นเมื่ออองซานมีอายุเพียง 32 ปี จากความสามารถ ร่วมกับความกล้าหาญในการเสียสละตนต่อประเทศพม่าจึงทำให้เขาได้ฉายาว่า “วีรบุรุษของชาติและบิดาแห่งเอกราชพม่า” (พันธุมวดี เกตะวันดี: 2535)

4.2 ภูมิลำเนาของนางอองซาน ซูจี

อองซาน ซูจีเกิดวันที่ 19 มิถุนายน ค.ศ. 1945 เธอเป็นบุตรสาวของนายพลอองซานผู้เป็นวีรบุรุษของประเทศพม่า และนางคินกี (Khin Kyi) มารดาของเธอ บิดาของเธอได้ถูกลอบสังหารโดยนายอู ซอ (U Saw) นักการเมืองคู่แข่งเมื่อเธออายุ 2 ขวบ ทำให้เธอเติบโตมาด้วยการเลี้ยงดู

ของมารดา (Khin Kyi) พร้อมกับพี่ชายทั้งสองของเธอ ซึ่งได้แก่ อองซาน ลิน(Aung San Lin) และ อองซาน โอ (Aung San Oo)

เธอเรียนรู้และใช้ชีวิตในวัยเด็กของเธอที่ประเทศพม่าโดยรายล้อมไปด้วยมิตรที่ดีของบิดาของเธอ จนกระทั่งเธออายุได้ 15 ปี มารดาของเธอก็ได้รับตำแหน่งทูตพม่าประจำประเทศอินเดีย นางอองซาน ชูจีจึงได้เดินทางตามมารดาของเธอและได้ศึกษาในโรงเรียนเลดี้ ศรีงามคอลลิจ ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดียจนจบชั้นมัธยมปลาย หลังจากนั้นเธอได้เดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาปรัชญา รัฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ที่เซนต์ฮิวส์คอลลิจ (St.Hugh's College) มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด (Oxford University) ณ ประเทศอังกฤษ ขณะศึกษาเพื่อนทุกคนต่างบอกว่าเธอเป็นคนจริงจัง และวางตัวอย่างเหมาะสมอย่างเด็กเช่นประชาชนชาวพม่าชั้นสูง อีกทั้งยังกล่าวว่เธอเป็นคนที่มีคุณภาพ เพียงตรง ยุติธรรมและเป็นคนมีคุณธรรมเป็นอย่างยิ่ง

ภายหลังจากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เธอก็ได้เดินทางมาที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และมาอยู่กับเพื่อนของนายพลอองซาน ณ เมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้เข้าทำงานในองค์การอนามัยโลก (World Health Organization) ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งในองค์กรสหประชาชาติ (United Nations) เธอได้รับตำแหน่งให้เป็นผู้ช่วยเลขานุการให้คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านงบประมาณ ชูจีใช้เวลาช่วงเย็นหลังจากเลิกงาน และวันหยุดสุดสัปดาห์เป็นอาสาสมัครให้โรงพยาบาลในโครงการช่วยอ่านหนังสือ และดูแลปลอบใจผู้ป่วยยากจนเป็นเวลาสามปี ขณะที่เธอทำงานอยู่ในเมืองนิวยอร์กเธอก็ได้ติดต่อกับไมเคิล อาริสเพื่อนของเธอที่รู้จักกันขณะเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยออกฟอร์ดอยู่เรื่อยๆ หลังจากนั้นไม่นานความสัมพันธ์อันที่เพื่อนก็แปรเปลี่ยนเป็นความรัก ซึ่งเปรียบเสมือนจุดเปลี่ยนเหตุการณ์หนึ่งในชีวิตของเธอ เธอเริ่มตระหนักว่าการทำงานในองค์กรสหประชาชาติเป็นงานที่มีชื่อเสียงและมีเกียรติ แต่ระยะทางระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศภูฏานที่ซึ่งไมเคิลได้ทำงานอยู่นั้นอาจไม่เอื้อต่อความสัมพันธ์เท่าไรนัก หลังจากนั้นเธอจึงตัดสินใจลาออกจากการงานแล้วเดินทางไปยังประเทศภูฏาน

ชีวิตการแต่งงานของอองซาน ชูจีเริ่มต้นขึ้นในเดือนเดือนมกราคม ปี ค.ศ. 1972 ทั้งคู่ตัดสินใจแต่งงานกัน โดยพิธีมีลักษณะตามแบบพุทธศาสนา หลังจากเธอแต่งงานไม่นานเธอก็ได้ตัดสินใจเข้าสมัครงานกับองค์กรสหประชาชาติอีกครั้งหนึ่งที่ประเทศภูฏาน เธอได้รับตำแหน่งเป็นนักวิจัยในกระทรวงต่างประเทศของรัฐบาลภูฏาน หลังจากการเข้าทำงานเพียงไม่นานทั้งคู่ก็ได้ย้ายกลับไปประเทศอังกฤษ ซึ่งการกลับมาในครั้งนี้ทำให้ไมเคิลได้ตัดสินใจเข้าเรียนปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยลอนดอน (London University) ชูจีได้คลอดบุตรคนแรกของเธอ นั่นก็คืออเล็กซานเดอร์ (Alexander) ค.ศ. 1973 หลังจากนั้นสี่ปีชูจีก็ได้คลอดบุตรคนที่สอง นั่นคือคิม (Kim) โดยเธอให้กำเนิดบุตรคนที่สองเมื่อเธออายุได้ 32 ปี

ระยะหลังจากให้กำเนิดบุตรชาย ชูจิเริ่มต้นในการสืบค้นและค้นคว้าข้อมูลต่างๆของบิดาของเธอ เธอจึงตัดสินใจที่จะเข้าเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อที่จะได้สามารถอ่านเอกสารที่เกี่ยวกับบิดาของเธอที่เป็นภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเข้าใจมากขึ้น เธอได้เริ่มทำการวิจัยเกี่ยวกับประวัติของบิดาของเธออย่างแน่วแน่และจริงจัง จนกระทั่งในปีค.ศ.1985 ชูจิได้รับตำแหน่งผู้วิจัยที่มหาวิทยาลัยเกียวโต (Kyoto University) ที่ประเทศญี่ปุ่น โดยการไปประเทศญี่ปุ่นในครั้งนี้ ชูจิได้ทำการวิจัยประวัติของพ่อเธอโดยมีศึกษาประวัติรวมถึงความเกี่ยวพันในช่วงระหว่างที่พ่อของเธอได้เข้าร่วมรบกับชาวญี่ปุ่นนั่นเอง

ชูจิได้ย้ายกลับมาอยู่ที่ประเทศอังกฤษอีกครั้งหนึ่งในเดือนมีนาคม ปีค.ศ. 1988 ชูจิได้เริ่มต้นการสอนวิชาที่เกี่ยวกับประเทศในแถบตะวันออกและแอฟริกัน (The School of Oriental and African Studies) ในมหาวิทยาลัยลอนดอน (London University) จนกระทั่งเมื่อเย็นของคืนวันที่ 31 มีนาคม ปี ค.ศ. 1988 ก็เกิดมีเสียงโทรศัพท์ดังขึ้นซึ่งเป็นการแจ้งข่าวเกี่ยวกับอาการป่วยที่รุนแรงของแม่เธอ โดยผู้ที่โทรมาแจ้งข่าวคือเพื่อนสนิทของแม่เธอที่เมืองย่างกุ้ง (Rangoon) ประเทศพม่า และในคืนวันรุ่งขึ้นเธอก็ได้เดินทางไปยังประเทศพม่าเพื่อไปพบแม่ของเธอ

ในช่วงระยะเวลาสามเดือนที่เธอดูแลมารดาของเธอเป็นช่วงที่การเมืองพม่าเริ่มร้อนระอุขึ้น จนกระทั่งวันที่ 8 เดือน สิงหาคม ค.ศ. 1988 หรือเรียกว่า “8888” เป็นวันที่นักรัฐบาล นักศึกษา ประชาชน และพระสงฆ์ได้ร่วมกันเดินขบวนต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมและความเป็นประชาธิปไตย เพื่อต้องการหลุดพ้นจากอำนาจเผด็จการทหารของนายพลเนวินซึ่งปกครองประเทศพม่าเป็นระยะเวลานานทั้งสิ้น 26 ปี ทำให้เธอได้ทราบข่าวว่าทหารสังหารประชาชนชาวพม่านับพันที่ออกมาต่อต้านและต้องการประชาธิปไตยซึ่งสร้างความสูญเสียและเศร้าโศกใจต่อเธอเป็นอย่างยิ่ง

หลังจากเกิดเหตุการณ์ 8888 ในวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1988 จึงเกิดรัฐประหารครั้งใหม่แต่นั้นก็เป็นเพียงฉากหน้าการปฏิรูปใหม่เท่านั้น เนื่องจากไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงกลุ่มผู้มีอำนาจเบื้องหลังแต่อย่างใด นายพลชอ หม่องเข้ารับการบริหารประเทศและดูแลสภาพฟื้นฟูกฎระเบียบแห่งรัฐ หรือ สลอร์ค (The State Law and Order Restoration Council ; SLORC) ในการปกครองระบอบเผด็จการทหารเช่นเดิม เพียงแต่เปลี่ยนโฉมหน้าผู้บริหารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น

จุดเริ่มต้นของการเข้าร่วมทางการเมืองของเธอคือวันที่ 26 เดือนสิงหาคม ชูจิได้กล่าวปราศรัยกับประชาชนที่มารวมตัวกัน ณ ลานทางทิศตะวันตกของพระมหาเจดีย์ชเวดากอง การปราศรัยในครั้งนี้ถือเป็นการเปิดตัวเธอต่อสังคมให้ทราบว่าเธอคือบุคคลหนึ่งที่ต้องการให้ประเทศของเธอได้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยข้อความที่เธอกล่าวต่อหน้าประชานับแสนเป็น

การกล่าววาระต้นประชาชนให้ตื่นตัวและกล่าวถึงวิธีการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตยโดยไม่ใช้ความรุนแรงทำให้เป็นที่ประทับใจประชาชนยิ่งนัก หลังจากนั้นไม่นานพรรค NLD (National League for Democracy) จึงถือกำเนิดขึ้นพร้อมเข้ารับตำแหน่งเลขาธิการทั่วไปในพรรค และในปีเดียวกันนี้เธอก็ได้เสียมารดาอันเป็นที่รักไปอย่างไม่มีวันหวนกลับ

ซูจีจัดงานศพอย่างสมเกียรติให้กับแม่ของเธอพร้อมทั้งประกาศว่าเธอจะดำเนินรอยตามพ่อและแม่ของเธอในการใช้ประเทศพม่าจนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ในปีค.ศ. 1989 ซูจีมุ่งมั่นในการหาเสียงของเธอเกือบตลอดทั้งปี หาเสียงของเธอเน้นเข้าหากลุ่มชุมชนหรือชนกลุ่มน้อยต่างๆที่อยู่ในประเทศพม่า ทำให้เธอพบเห็นชีวิตความทุกข์ยากของประชาชนรวมถึงยังสร้าง ความใกล้ชิดกับประชาชนนั่นเอง แต่ช่วงการเดินทางหาเสียงมีอุปสรรคความยุ่งยากเกิดขึ้น ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นกองกำลังทหารที่ถือปืนมาจ่อเธอสั่งห้ามไม่ให้เธอนั้นขับรถเพื่อที่จะไปหาเสียง หรือการวางลวดหนามกั้น แต่นั่นก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคสำหรับเธอแต่อย่างใด

จนกระทั่งซูจีได้ถูกกักบริเวณให้อยู่แต่ภายในบ้าน ซึ่งตรงกับวันที่ 20 กรกฎาคม ค.ศ. 1989 ขณะนั้นซูจีก็ได้ขอข่าวประท้วงรัฐบาลและเรียกร้องจะขอเข้าไปอยู่ในห้องขังพร้อมกับนักศึกษาที่ถูกคุมขัง หรือไม่เช่นนั้นก็ขอให้มีการดูแลนักศึกษาที่อยู่ในห้องขังอย่างดี การประท้วงอดอาหารสิ้นสุดลงเมื่อรัฐบาลทหารพม่าตัดสินใจว่าจะดูแลนิสิต นักศึกษาที่ถูกจำคุกเพราะเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นอย่างดี การเหตุการณ์ครั้งนี้ซูจีได้ขอข่าวประท้วงเป็นเวลาทั้งสิ้น 11 วัน

ในปี ค.ศ. 1990 วันที่ 27 พฤษภาคม พรรค NLD ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียง 392 จาก 485ที่นั่ง แต่ทางการพม่าก็ไม่ได้ให้การยอมรับผลการเลือกตั้งครั้งนั้น และการปกครองภายในประเทศก็ยังคงเป็นการปกครองโดยระบอบเผด็จการพม่าเช่นเดิม

ซูจีได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ (Nobel Peace Prize) ในปี ค.ศ. 1990 ผลปรากฏว่าเธอไม่สามารถเดินทางไปรับรางวัลนี้ได้เนื่องจากเธอถูกกักตัวอยู่ในบ้าน แม้ทางการพม่าจะให้การอนุญาตเธอให้สามารถออกนอกประเทศได้เสมอ แต่เธอก็ยังยืนยันที่จะอยู่ภายในประเทศเนื่องจากเธอเกรงว่าจะไม่สามารถเข้าประเทศได้อีก ดังนั้นรางวัลนี้บุตรชายของเธอจึงไปรับรางวัลแทน และในปีถัดมาเธอก็ออกหนังสือเรื่อง Freedom from Fear ที่มีจำหน่ายในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และได้ถูกนำไปแปลเป็นภาษาฝรั่งเศส และสเปนอีกด้วย

เธอได้ถูกปล่อยตัวในปี 1995 และในปี 1999 สามีของป่วยเป็นโรคมะเร็ง และได้ทำเรื่องขอเข้าประเทศพม่าแต่ทางการพม่าไม่อนุมัติ ทำให้ซูจีไม่สามารถพบสามีของเธอก่อนเสียชีวิตได้ ดังนั้นการพบกันครั้งสุดท้ายของเธอกับสามีคือช่วงคริสมาสต์ในปี 1995 และนั่นคือครั้งสุดท้ายที่ทั้ง

คู่ได้พบหน้ากัน เธอถูกกักตัวอีกครั้งหนึ่งในปี 2000 และถูกปล่อยตัวสองปีหลังจากนั้นคือปี 2002 และถูกจับกุมตัวอีกครั้งในปี 2003 จนกระทั่งปัจจุบัน (Barbara Victor :2002)

ส่วนที่สอง   การวิเคราะห์เนื้อหาวาทะของอองซาน ซูจี

วาทะของอองซาน ซูจีเป็นเสมือนตัวแทนเสียงของประชาชนชาวพม่าที่บอกเล่าเรื่องราว และความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในการเรียกร้องสันติประชาธิปไตยในพม่า ความเป็นองค์ประกอบในการ เสริมสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้ประชาชนชาวพม่าตื่นตัวพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อสันติ ประชาธิปไตย จากการวิเคราะห์วาทะของอองซาน ซูจี ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นในการวิเคราะห์เป็น 2 ประเด็นใหญ่ ดังต่อไปนี้

- วาทะของอองซาน ซูจีในฐานะหน้าต่างสู่ประเทศพม่า
- วาทะของอองซาน ซูจีในฐานะที่เป็นเครื่องชี้นำสู่สังคมสันติประชาธิปไตย

2.1   วาทะของอองซาน ซูจีในฐานะหน้าต่างสู่ประเทศพม่า

นอกเหนือจากการควบคุมข่าวสารที่มาจากภายนอกประเทศแล้ว รัฐบาลทหารพม่าก็ยังได้ พยายามทุกวิถีทางที่จะปิดกั้นสื่อต่างชาติไม่ให้รับรู้และกระจายข่าวเกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นใน ประเทศพม่า วาทะของ อองซาน ซูจี จึงเปรียบเสมือนหน้าต่างสู่ประเทศพม่าที่นำเสนอข่าวสาร ความจริงที่ถูกปิดกั้นและบอกเล่าเรื่องราวความเป็นไปภายในประเทศพม่าให้ประชาคมโลกได้รับรู้ โดยกล่าวถึงเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากความไม่มีประชาธิปไตย ภายในประเทศ

2.1.2 ผลกระทบด้านลบที่เกิดขึ้นกับประชาชน

2.1.3 แง่ความงามในสังคมและวัฒนธรรมพม่า

2.1.1   ความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากความไม่มีประชาธิปไตย ภายในประเทศ

ภาพความไม่เป็นธรรมที่พบในประเทศพม่าเป็นภาพความเป็นจริงของประชาชนที่ถูก บังคับและถูกกดขี่ข่มเหงโดยรัฐบาลทหารพม่า ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร ชาวนา หรือประชาชนทั่วไป จะถูกบังคับให้ปฏิบัติตามสิ่งที่ทางการทหารพม่าสั่งให้กระทำ โดยการกระทำที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการ

เอาเปรียบประชาชนทำให้ประชาชนไม่มีสิทธิและเสรีภาพในการตัดสินใจและใช้ชีวิตของตนได้อย่างปลอดภัย

- ภาพของการถูกกดขี่ข่มเหงและขู่เข็ญ

“...ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน และเมืองตามที่เราผ่าน ถูกห้ามมิให้ออกนอกบ้าน โบกมือ และอื่นๆ ทหารยิงปืนขู่พวกเขา แต่กระนั้นก็ยังมีความหวังและพลังของความกระตือรือร้นมากพอที่จะทำให้ เมียนมา ออง เกิดความไม่พอใจ...” (อองซาน ซูจี, 1935: 333)

“...เจ้าของที่ดินบอกว่าถ้าทางการทราบข่าวว่าเราให้เขาเช่าบ้านของเขาเป็นที่ทำการประชุมพรรค บ้านของเขาอาจจะถูกยึดหรือว่าถูกปิดไปเลยก็เป็นได้...” (Aung San Suu Kyi, 1997:124)

“...แล้วอะไรจะเกิดขึ้นถ้าบางครอบครัวล้มรายงานให้ทาง SLORC ทราบว่าเรามีแขกที่มาค้างคืนกับเรา ทั้งผู้ที่มาพักอาศัยและเจ้าของบ้านจะต้องจ่ายค่าปรับอย่างต่ำ 50 คยัต หรือถูกจำคุกเป็นเวลาสองอาทิตย์ถึงหกเดือน ตั้งแต่ปี 1988 กรณีของผู้ที่ถูกจำคุกเนื่องจากไม่ได้รายงานนั้นเพิ่มเป็นจำนวนมาก บางกรณีนั้นเป็นเรื่องที่โศกเศร้าผสมความขบขัน ชายหนุ่มผู้หนึ่งถูกจับเนื่องจากเป็นผู้ที่มาพักแล้วล้มรายงานให้ทางการทราบ ดังนั้นจึงถูกจับตัวไปที่ศาลพร้อมกับเจ้าของบ้าน ศาลให้การตัดสินจำคุกผู้ที่มาพักอาศัยเป็นเวลาหกเดือน และตัดสินให้จำคุกเจ้าของบ้านเป็นเวลาสองอาทิตย์ เจ้าของที่พักซึ่งเป็นคนที่มีไม่ตรีจิตด้วยความที่มีประสบการณ์ในการจ่ายค่าปรับเกี่ยวกับการล้มรายงานผู้ที่มาพักเป็นเวลานาน จึงไม่ได้ตั้งใจทำเสียงประหลาดเกิดขึ้น เมื่อผู้พิพากษาได้ยินเสียงนั้น จึงได้เปลี่ยนคำตัดสินเจ้าของบ้านจากจำคุกสองอาทิตย์เป็นจำคุกหนึ่งเดือน ด้วยข้อหาหมิ่นต่อศาล ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าราคาของการเอื้อเฟื้อของชาวพม่าที่มีราคาค่าค่อนข้างสูงทีเดียว...” (Aung San Suu Kyi, 1997:53)

ประชาชนชาวพม่าถูกข่มขู่และบังคับจากทหารพม่าตลอดเวลา แม้กระทั่งการที่จะออกไปโบกมือ หรือยิ้มแย้มให้กับซุจีก็ถูกห้ามมิให้ออกไปพบ นอกจากนี้ยังต้องแจ้งทางการทุกครั้งที่จะให้เพื่อนหรือญาติของตนได้เข้าพักอาศัยทำให้เห็นว่าพวกเขาไม่มีสิทธิเสรีภาพเป็นของตนเองเลย

- ภาพของการถูกรีดรอนสิทธิเสรีภาพ

"...ประชาชนชาวพม่าไม่มีสิทธิเป็นของตนเอง พวกเขาส่วนมากถูกไล่ที่ให้ออกจากบ้านของตน และถูกทิ้งให้สร้างกระท่อมอยู่เพื่อเป็นที่พักอาศัย ซึ่งเรื่องแบบนี้เกิดขึ้นทั่วไปในประเทศพม่า การบังคับให้ประชาชนย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยเนื่องมาจากต้องการนำที่ดินนั้นไปสร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาตินั่นเอง..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 117)

"...บางทีพวกเขาอาจจะมองเห็นเป็นทิวทัศน์ที่งดงาม รอยยิ้มที่จริงใจและเป็นนิสัยในการต้อนรับแขกหรือผู้ที่มาเยี่ยมเยียนของชาวพม่า ภาพของโรงแรมใหม่ รวมถึงค่าแรงที่ถูกเลยกลายเป็นขุมทองสำหรับพวกเขาในการหาเงินในประเทศนี้ บางทีพวกเขาอาจจะยังไม่เคยรับรู้เกี่ยวกับชาวชนบทที่ยากจน ผู้ที่ไร้โชคที่บ้านของพวกเขาต้องถูกรื้อถอนเพื่อนำไปสร้างเป็นถนนหรือตึกใหญ่ๆในปัจจุบัน การให้สินบนและการทุจริตนั้นกระจายไปทั่วเหมือนมะเร็งที่เจริญเติบโต ความไม่เที่ยงธรรมในการค้าที่เรียกว่าการค้าเสรียังเป็นสิ่งที่ยากจะลงรอยกัน การกระทำอันไร้กฎหมายที่เพิ่มขึ้นซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ในการต่อต้านผู้ที่พยายามสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิและประชาธิปไตย โครงการที่บังคับให้ผู้ชาย ผู้หญิง รวมถึงเด็กเป็นแรงงานให้ทำงานอย่างหนักโดยปราศจากเงินค่าตอบแทนซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ยังคงเตือนความทรงจำเราเกี่ยวกับทางรถไฟแห่งความตายในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 88)

"...เราไม่อยากจะให้นักท่องเที่ยวมาพักที่ประเทศพม่าในระยะเวลานาน แต่เราก็ไม่ได้ต่อต้านชาวต่างชาติ เพียงแต่สลอร์ค้ใช้การโฆษณาชวนเชื่อเกี่ยวกับการเชิญชวนชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวในประเทศ และใช้การโฆษณานี้กระทำในสิ่งที่ไม่ควรทำต่อประชาชน เหตุผลหนึ่งที่เราต้องการให้นักท่องเที่ยวไม่มาเที่ยวในประเทศของเราเนื่องมาจากว่า ในโครงการเชิญชวนให้มาเที่ยวพม่าในปี 1996 ที่

ประเทศพม่าเจริญขึ้นและสร้างความสะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะ เป็นถนน โรงแรม และแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวแล้วมาจากความ เสี่ยงสละของประชาชนทั้งสิ้น ประชาชนชาวพม่าได้รับความทุกข์ยากอย่างมาก อย่างเช่นที่พวกคุณทราบที่ประชาชนถูกบังคับให้เป็นส่วนหนึ่งของตึกอันใหญ่โต ถนน หรือว่าสะพานต่างๆ เพราะพวกเขาถูกบังคับให้ย้ายออกจากบ้าน ออกจาก หมู่บ้านที่ถูกทางการทำลายเพราะต้องการสร้างสถานที่ให้กับนักท่องเที่ยว ดังนั้น เราจึงไม่อยากให้นักท่องเที่ยวได้มาซื้อความพอใจด้วยการเสียดสละของประชาชน ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 217)

นอกจากการถูกบังคับให้ไม่สามารถกระทำในสิ่งที่ตนเองต้องการได้แล้ว ประชาชนชาว พม่ายังถูกบังคับให้ต้องปลูกข้าวตามที่รัฐบาลต้องการ อีกทั้งต้องถูกบังคับให้ต้องย้ายจากที่พัก อาศัยของตนเพียงเพื่อจะนำที่ดินผืนนั้นไปสร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆของประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่เป็นธรรมต่อประชาชนอย่างมาก

“...ชาวนาชาวไร่ได้รับความทุกข์ทรมานและบอกกับเราว่าพวกเขาต้องทานกล้วย ต้มเนืองจากพวกเขาไม่มีเงินไปซื้อข้าวมาทาน ถ้าพวกเขาไม่สามารถปลูกข้าวได้ ตามจำนวนที่ทางการบังคับให้ปลูก พวกเขาก็ต้องไปซื้อข้าวในตลาดภายนอกมา ขายให้รัฐบาลซึ่งชาวนาต้องไปซื้อข้าวจากตลาดนอกที่มีราคาสูงกว่ามาขายให้ รัฐบาล การซื้อข้าวภายนอกและการปลูกข้าวไม่ได้ตามที่ต้องการทำให้พวกเขา เป็นหนี้มากมาย แต่ถึงชาวนาจะเป็นหนี้อย่างไรทางการก็ยังบังคับให้พวกเขา ปลูกพืชรอบที่สองต่อไป...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 37)

“...ฉันคิดว่าประชาชนชาวพม่าเป็นคนขยันมากกว่าปกติ เนื่องจากพวกเขาถูกบังคับให้ต้องขยันตลอดเวลา...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 81)

นอกจากการถูกบังคับอย่างไม่เป็นธรรมแล้ว ประชาชนชาวพม่ายังถูกบังคับให้ต้องอดทน อดกลั้น และจำเป็นต้องขยันทำงานอยู่ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากสิ่งการที่ทหารพม่าขู่บังคับ นั้นเอง นอกจากนี้ประชาชนยังถูกทหารพม่าใช้อำนาจบังคับกักขังและจับตัวไปสอบสวน ซึ่งการ กระทำที่เกิดขึ้นเป็นการกระทำที่อยู่เหนือกฎหมายอีกด้วย

- ภาพของความไร้ซึ่งกฎหมาย

“... ภายใต้การปกครองของทหารพม่า ทำให้เห็นว่าการมีความเห็นไม่ตรงกับพวกเขาถือเป็นอาชญากรรม ซึ่งทำให้ชีวิตของพวกเราใช้ชีวิตอยู่ยากมากขึ้น บางครั้งอาจเป็นอันตรายต่อตัวเราได้...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 123)

“...เมื่อยูวินเฮน (U Win Htein) เป็นสมาชิกหลักของพรรค NLD ได้ถูกจับเมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา เขาทราบว่าจะถูกจับตัวไปสอบสวนจึงเก็บกระเป๋า ล่วงหน้าไว้เรียบร้อย ยูวินตินเคยถูกจำคุกเป็นเวลาหกปีในเรือนจำอินเซิน (Insein) เขาเป็นหนึ่งในผู้ที่ถูกจับกุมในปี 1989 ซึ่งเป็นวันเดียวกันที่ฉันถูกกักตัวไว้ในบ้าน และเขาเพิ่งได้ถูกปล่อยตัวมาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ปี 1995 เมื่อยูวินตินทราบว่าพวกเขาต้องถูกทางการจับกุมตัวไปสอบสวนจึงขอดูหมายแจ้งจับ แต่คนพวกนั้นกลับตอบกลับมาจากหมายจับเป็นสิ่งไม่จำเป็นเนื่องจากโทษของเขาได้ถูกตัดสินเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และนี่คือกฎหมายที่ส่งให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ต้องติดคุกและเข้ารับโทษในที่สุด...” (Aung San Suu Kyi, 1997 : 167)

“...เดือนกรกฎาคมเป็นเดือนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตฉันเช่นกัน เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 1989 เป็นวันที่ฉันถูกกักตัวให้อยู่แต่ในบ้าน ฉันได้รับคำประกาศอย่างเป็นทางการเมื่อมีเพื่อนบ้านมาบอกฉันตอนเช้าของวันนั้น หน้าบ้านฉันเต็มไปด้วยกองกำลังทหารมากมาย หลังจากนั้นไม่นานบุตรชายของยูวินยูก็ขับรถมาเพื่อบอกเราว่าพ่อของเขาถูกจับกุมตัวในขณะที่พ่อออกไปวิ่งตอนเช้า และนั่นคือจุดเริ่มต้นของการจับกุมตัวเป็นเวลาหกปี...” (Aung San Suu Kyi, 1997 :137)

ความคิดเห็นที่แตกต่างก็สามารถทำให้เกิดอันตรายต่อประชาชนได้ การกระทำที่ไม่เป็นธรรมอันอยู่เหนือกฎหมายของทหารพม่านอกจากการบังคับขู่เข็ญ และข่มขู่ประชาชนให้ทำตามสิ่งที่พวกเขาต้องการ ทหารพม่ายังกระทำการจับกุมตัวประชาชนโดยปราศจากหมายจับเพื่อนำตัวไปสอบสวนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมือง แต่การจับกุมตัวที่เกิดขึ้นกับประชาชนทำให้ทราบว่าทหารพม่าปฏิบัติตนกับประชาชนอย่างไม่ให้เกียรติ เปรียบเสมือนว่าประชาชนธรรมดาเป็นเสมือนบุคคลอันดับสองของประเทศ และการจับกุมตัวในที่แต่ละครั้งก็บอกว่าเป็นเพียงการสอบสวนหรือสอบปากคำ ได้กลับกลายเป็นการยึดเยียดให้ประชาชนต้องติดคุกเป็นระยะเวลาหลายปี

“...ทันทีหลังจากถูกจับกุม ยูวินทินก็ถูกไต่สวนและสอบปากคำเกี่ยวกับกิจกรรมในการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย โดยปราศจากการให้ทานอาหารและการพักผ่อนเป็นเวลาทั้งสิ้นสามวัน...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 80)

“...เมื่อคืนวันที่ 8 สิงหาคม กองกำลังได้ทำการถล่มกลุ่มผู้เดินขบวนต่อต้านด้วยการยิงประชาชนที่ไม่มีอาวุธและไม่มีทางสู้ โดยกองทัพได้ยิงแม้กระทั่งเด็ก และศพได้เกลื่อนกลาดไปทั่วพื้นดิน...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 120)

“...เมื่อวันที่ 7 เดือนกรกฎาคมเมื่อทหารได้กระทำการยิงนักศึกษาจำนวนนักศึกษาที่เสียชีวิตยังไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน แต่เล่าต่อกันมาว่ามีจำนวนผู้เสียชีวิตเป็นร้อยคน...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 137)

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับประชาชนนอกจากเป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นทางจิตใจอันเกิดมาจากการถูกบังคับขู่เข็ญแล้ว ประชาชนชาวพม่ายังถูกกระทำความรุนแรงที่เกิดขึ้นทางร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นการไม่ให้พักผ่อน งดอาหาร หรือแม้กระทั่งยิงประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่ปราศจากอาวุธ ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าประชาชนชาวพม่าคือประชาชนชั้นสองที่ต้องทนอยู่ภายใต้ความเหลื่อมล้ำของรัฐบาลทหารพม่านั่นเอง

- ภาพของความเหลื่อมล้ำทางสังคม

“...นี่คือสิ่งที่เรียกว่าอาการโรค "เขา" และ "เรา" สาเหตุมาจากการที่ทหารได้อำนาจและตั้งตนว่าเป็นชนชั้นสูง มีอภิสิทธิ์เหนือบุคคลธรรมดาทั่วไป ที่พวกเขาสามารถตั้งตนเหนือผู้อื่นและมีอำนาจเหนือกว่าผู้อื่นเนื่องจากพวกเขามีปืน มีเงิน และมีอำนาจในขณะที่ประชาชนธรรมดาไม่มีอะไรเลย...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 157)

“...พวกเขาไม่เคยคิดว่าเราเป็นพวกเดียวกันกับเขา ไม่คิดว่าเราเป็นประชาชนเหมือนกัน พวกเขาคิดว่าเราเป็นสิ่งของที่ต้องทำลาย หรือบางสิ่งที่ต้อง

กำจัด แต่ถึงอย่างไรฉันก็มองพวกเขาเป็นประชาชนคนหนึ่งเหมือนกัน..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 36)

ความเหลื่อมล้ำทางสังคมในประเทศพม่าเกิดมาจากการที่รัฐบาลทหารมีอำนาจ อาวุธ ยุทโธปกรณ์ และทรัพย์สินเงินทอง ซึ่งแตกต่างจากประชาชนชาวพม่าอย่างชัดเจนจนเกิดเป็นความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเกิดการเลือกปฏิบัติอย่างชัดเจน ความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดขึ้นทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกแบ่งแยกเป็นสองกลุ่มขึ้นมาในประเทศ โดยกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มประชาชน นอกจากภาพพจน์ที่กล่าวถึงความเหลื่อมล้ำทางสังคม ยังมีการกล่าวถึงการคอร์รัปชัน ที่มีสาเหตุมาจากความไม่พอเพียงของรายได้ที่ประชาชนได้รับจากรัฐบาล ซึ่งลักษณะของการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นขยายแผ่เข้าไปในทุกอาชีพ ทั้งด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข และด้านอาชีพต่างภายในประเทศ

- ภาพของการคอร์รัปชัน

"...การลงทุนในประเทศพม่าในช่วงระยะเวลาเจ็ดปีที่ผ่านมาในระหว่างการปกครองของสลอร์ค ไม่ได้ช่วยทำให้คนชนชั้นกลางมีฐานะที่ดีขึ้น คนกลุ่มน้อยที่รวยก็ยังคงรวยอยู่ รวมถึงการขยายฐานกลุ่มคนจนก็ยิ่งกว้างมากยิ่งขึ้น กลุ่มข้าราชการซึ่งปกติเป็นกลุ่มชนชั้นกลางก็ต้องต่อสู้กับการดำรงชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เนื่องจากเงินเดือนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่าย ทำให้จำเป็นต้องเลือกระหว่างการคอร์รัปชันเพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไปหรืออดอยากนั่นเอง..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 112)

"...อัตราการแลกเปลี่ยนอย่างเป็นทางการคือหนึ่งดอลลาร์แลกได้น้อยกว่าหกคยัท แต่อาทิตยี่ที่ผ่านมาเมื่อไม่นานนี้ที่ศูนย์อัตราการแลกเปลี่ยนที่ซึ่งมีหนังสือรับรองในการแลกเปลี่ยนเงินนั้นสามารถแลกได้มากเกินความเป็นจริง นั่นคือหนึ่งร้อยยี่สิบคยัทต่อหนึ่งดอลลาร์ นี่ทำให้ราคาของชาที่ดงามหนึ่งถ้วยในโรงแรมที่หรูหรานั้นมีราคาเท่ากับสามร้อยหกสิบคยัท เมื่อเปรียบเทียบกับเงินเดือนของข้าราชการที่น้อยที่สุด อย่างเช่น ตำรวจชั้นผู้น้อย ซึ่งได้เงินเดือนอยู่ที่หกร้อยคยัท ยิ่งเป็นการยากที่จะพอเพียงในการดูแลครอบครัวของเขาทั้งสี่อาทิตยี่ นี่จึงทำให้เข้าใจได้ง่ายว่าทำไมเงินเดือนเสริมถึงเป็นที่ต้องการของลูกจ้างรัฐบาล

ซึ่งไม่สามารถอธิบายได้เป็นคำพูดเกี่ยวกับ เงินค่าน้ำชา เมื่อนั้นกลายเป็นสิ่งหนึ่งที่มีราคาแพงมาก..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 83)

จะเห็นว่าเงินเดือนหรือรายรับของประชาชนชาวพม่าที่ได้รับมีจำนวนน้อยนิดเมื่อต้องเทียบกับรายจ่าย และค่าครองชีพที่สูงภายในประเทศ ทำให้ก่อเกิดความคดโกงและคอร์รัปชันเกิดขึ้นในหลายรูปแบบและหลายวงการอาชีพ

"...การคดโกงที่เกิดขึ้นมักจะแทรกซึมอยู่ในทุกอณูของประเทศพม่า ไม่ว่าจะ เป็นโรงเรียนและสถานศึกษาที่ถึงแม้ว่าทางการพม่าจะประกาศว่าเรียนฟรี " แต่ถึงอย่างไรแล้วก็มี การเก็บเงินค่าบริจาคเพื่อให้ผู้ปกครองบริจาคเงินให้กับทางโรงเรียน โดยเงินที่ทางโรงเรียนเรียกเก็บจากผู้ปกครองนั้นจะเป็นการเรียกเก็บเงินที่ไม่ได้เป็นสาระสำคัญกับการเรียนแต่อย่างไร เช่น ค่ากีฬา ค่าอาหารสร้างตึกเรียนใหม่ ค่ากิจกรรมทางศาสนา และค่าอุปกรณ์ภายในโรงเรียน เป็นต้น อีกทั้งทางโรงเรียนนั้นก็ไม่ได้มีหนังสือให้นักเรียนได้เรียนฟรีอย่างที่ทางการพม่าได้ประกาศไว้ ผู้ปกครองจำต้องบริจาคเงินให้กับทางโรงเรียน และซื้อหนังสือกับทางโรงเรียนตามที่โรงเรียนจัดไว้ให้ นอกจากค่าจิปาถะต่างๆมากมายแล้ว ครูและอาจารย์ส่วนใหญ่ก็จะเปิดการเรียนการสอนพิเศษให้กับเด็กนักเรียน ค่าเรียนพิเศษนั้นจะแตกต่างกันไปตามระดับชั้นของเด็ก ซึ่งค่าเรียนพิเศษมีตั้งแต่ 1000 คยัท (Kyats) จนถึง 10000 คยัทด้วยกัน แต่เนื่องจากการเรียนการสอนที่ค่อนข้างไม่สมบูรณ์ในห้องเรียน ทำให้ผู้ปกครองจำเป็นต้องส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียนพิเศษอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การสอบกลางภาค และปลายภาคนั้นเปรียบเสมือนกำไรอันมากมายของเหล่าครูและอาจารย์ ไม่ว่าจะ เป็นคำถามในข้อสอบ การแจ้งเกรดล่วงหน้าให้กับผู้ปกครอง หรือแม้กระทั่งการเพิ่มเกรดของนักเรียนทุกอย่าง สามารถแลกเปลี่ยนได้ด้วยเงินทั้งสิ้น..." (Aung San Suu Kyi, 1997:176)

"...การศึกษาอยู่ในขั้นที่แย่มากๆ การลาออกจากโรงเรียนประถมมีมากขึ้น เนื่องจากว่าเด็ก ๆ ถูกบังคับให้บริจาคเงินมากมาย ซึ่งการเรียกบริจาคเงินแต่ละครั้งไม่ใช่สิ่งสำคัญในการเรียนและไม่เกี่ยวกับตำราเรียนอีกด้วย..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 78)

การศึกษาในประเทศพม่าถึงแม้ว่าจะเป็นสิ่งที่ทางรัฐบาลพม่าได้ชี้แจงว่าให้ประชาชนได้เรียนฟรี แต่ความเป็นจริงกลับเป็นสิ่งตรงข้าม เนื่องจากระบบการศึกษาที่เกิดขึ้นในประเทศทำให้ประชาชนต้องจ่ายค่าสินบนและเงินบริจาคให้กับค่ากิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนเรียกรับเงินกับผู้ปกครอง รวมถึงอาจารย์ก็ใช้ประโยชน์จากการสอนพิเศษเด็กนอกโรงเรียนเป็นการหารายได้เสริม จึงทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถหลีกเลี่ยงการจ่ายเงินเรียกรับไปหลายทางให้กับทางโรงเรียน รวมถึงจำเป็นที่จะต้องส่งบุตรหลานเข้าเรียนพิเศษเสริมอีกด้วย

"...การคดโกงหรือการคอร์รัปชันเกิดขึ้นทุกที่ในประเทศนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นเรื่องธรรมดาคุณก็จะต้องจ่ายสินบน อย่างเช่น การขอเปลี่ยนใบอนุญาตการใช้รถ การติดสินบนเจ้าหน้าที่พนักงานให้ช่วยดูแลคนใช้การติดสินบนเป็นลักษณะเฉพาะไปแล้วของประเทศนี้..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 78)

"...การขอเปลี่ยนใบอนุญาตการใช้รถ เจ้าของรถจะต้องนำรถเข้าตรวจเช็คสภาพรถยนต์กับกรมขนส่งทางบก (Department of Road Transport Administration) โดยที่ถ้าเราไม่อยากจะต้องยุ่งยากกับการถูกส่งกลับเพื่อให้นำรถไปซ่อมไฟ ซ่อมโครงรถช่วงล่าง ซ่อมเครื่องยนต์ ซ่อมล้อ ซึ่งการถูกส่งกลับไปแก้แต่ละครั้งสิ้นเปลืองทั้งเวลา และสิ้นเปลืองเงินทอง แต่การถูกส่งกลับไปซ่อมนั้นจะหยุดได้ทันทีถ้าเจ้าพนักงานเห็นว่าไฟนั้นถูกเปลี่ยนมาแล้วพร้อมกับเงินสักหลายร้อยkyat นั้นจะเป็นวิธีทำให้ได้ใบผ่านการตรวจสอบสภาพรถยนต์อย่างง่ายดาย รวมถึงถ้าเราต้องการความรวดเร็วและความสะดวกสบายในการเรียกนัดตรวจเช็ครถจากทางกรมขนส่งทางบกนั้น ประชาชนก็ต้องจ่ายค่าสินบนเพื่อความรวดเร็วและความรวดเร็วอีกด้วย..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 172)

"...การค้ำขายน้ำมันของชาวพม่าที่ใช้รถใช้ถนนนั้นก็ถูกจำกัดสิทธิ์ปริมาณแกลลอน (Gallon) น้ำมันที่จำเป็นต้องเติมในแต่ละอาทิตย์โดยการทหารพม่า ซึ่งสิทธิ์ที่ได้นั้นคือไม่เกิน 4 แกลลอนต่ออาทิตย์ ทำให้ประชาชนที่ใช้รถและแท็กซี่จำเป็นที่จะต้องพึ่งพาการซื้อน้ำมันจากตลาดมืด เนื่องจากน้ำมันที่ทางรัฐบาลให้สิทธิ์ใช้นั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งน้ำมันจากตลาดมืดที่ประชาชนส่วนใหญ่จำเป็นต้องซื้อนั้นมีราคาค่อนข้างสูงมาก อันเนื่องมาจากความจำเป็นของประชาชนที่จำเป็นต้องใช้รถเพื่อดำรงชีวิตประจำวันและหาเลี้ยง

ชีพเพื่อตนเองและครอบครัวนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องซื้อในราคา 350 คยัทซึ่งเพิ่มขึ้น จาก 180 คยัทต่อแกลลอน และน้ำมันส่วนใหญ่ที่รั่วไหลออกมาขายในตลาดมืด นั้นก็คือน้ำมันจากทางรัฐบาลทหารพม่านั่นเอง..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 171)

"...ถ้าเกิดคุณได้ทำงานในแผนกการไฟฟ้า คุณจะเรียนรู้วิธีการเพิ่ม รายได้ของคุณอย่างรวดเร็ว โดยการติดต่อชาวพม่าบ้านไหนไม่ต้องการที่จะ จ่ายเงินค่าไฟต่อเดือนในจำนวนตามหน่วยที่ใช้จริงในแต่ละเดือนก็เพียงแต่จ่ายค่า สิ้นบนให้กับเจ้าพนักงานการไฟฟ้าเป็นสินบนส่วนตัว เพื่อเป็นการลดหย่อนและ สามารถจ่ายค่าไฟได้ในราคาที่ถูกลง อีกทั้งเจ้าหน้าที่การไฟฟ้าคนไหนรู้ว่ามีการ ผลิตน้ำแข็งอยู่ในบริเวณของตนเอง ก็จะมีการเก็บค่าส่วยเล็กน้อยเพื่อสร้าง ความเชื่อมั่นให้กับเจ้าของธุรกิจผลิตน้ำแข็งว่าไฟจะไม่ดับ เนื่องจากถ้าไฟดับก็จะ ทำให้ผู้ผลิตน้ำแข็งสูญเสียรายได้อย่างมาก และนี่คือสิ่งหนึ่งที่ทำให้เจ้าของ ธุรกิจเกิดความไม่มั่นใจและความไม่ปลอดภัยในทรัพย์สินของตนเองจึง จำเป็นต้องจ่ายค่าสินบนให้กับเจ้าพนักงาน..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 172)

"...หรือถ้าเกิดคุณทำงานอยู่ในแผนกการโทรคมนาคม คุณก็สามารถใช้วิธีการ หารรายได้เพิ่มเมื่อเกิดมีเหตุการณ์สัญญาณสายโทรศัพท์เสีย เจ้าบ้านก็จะต้องทำ การไปซ่อมอย่างทันที และนี่คืออีกสาเหตุหนึ่งนั่นคือคุณต้องจ่ายเพิ่มในค่าต่อ บริการหรือว่าคุณจะปล่อยให้สัญญาณโทรศัพท์ถูกตัดเช่นเดิม จึงทำให้ประชาชน ไม่มีทางเลือกนอกจากจะต้องจ่ายเกินราคาความเป็นจริง อีกประการหนึ่งคือการ ยื่นเรื่องขอใช้โทรศัพท์ของประชาชนชาวพม่า เนื่องจากการยื่นเรื่องขอเปิดเบอร์ โทรศัพท์จะต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร ซึ่งนี่ก็คือส่วนหนึ่งที่เจ้าหน้าที่แสดงความ ไม่จริงใจกับประชาชน โดยการที่เจ้าหน้าที่อาจจะทำการเปิดเบอร์โทรศัพท์ของเราซ้ำ กับโทรศัพท์ของผู้อื่นที่ทำการเปิดไปแล้ว หรือว่าเจ้าหน้าที่จะเปิดเบอร์ใหม่ให้เรา ได้ทันที ทั้งนี้ทั้งนั้นทุกอย่างย่อมมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 172)

“...ทางรัฐบาลทหารแจ้งว่าการรักษาฟรี ประชาชนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล แต่ถึงอย่างไรก็ตามการรักษานั้นก็ฟรีจริงๆในขณะที่ผู้ป่วยหรือคนไข้ต้องหาสิ่งต่างๆมาเอง เช่น ผ้าพันแผล ยาปฏิชีวนะ สำลี แอลกอฮอล์สำหรับล้างแผล และอุปกรณ์อื่นๆสำหรับการผ่าตัด รวมถึงผู้ป่วยจำเป็นที่จะต้องให้สินบนแก่หมอ หรือพยาบาลเพื่อให้บุตรหลาน หรือคนในครอบครัวของตนนั้นได้รับการดูแลที่ดีจากหมอและพยาบาล...” (Aung San Suu Kyi, 1997::175)

การคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในประเทศพม่านอกจากเรื่องของการศึกษาแล้ว ยังมีเรื่องของการคดโกงที่เกิดขึ้นในแผนกการไฟฟ้า โทรคมนาคม การขนส่ง หรือแม้กระทั่งการแพทย์ ทำให้ประชาชนชาวพม่าต้องทุกข์ทรมานและสิ้นเปลืองชีวิตที่ต้องเกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน อันเนื่องมาจากรัฐบาลไม่ได้สนใจประชาชนอย่างแท้จริง

2.1.2 ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชน

ภาพของผลกระทบที่เกิดขึ้นในประเทศพม่าเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นอันเกิดต่อเนื่องมาจากความไม่มีเสรีภาพและประชาธิปไตยภายในประเทศ ทำให้ประชาชนอดอยาก ทุกข์ยากและเกิดความขาดแคลนอาหารในการบริโภค รวมถึงยังขาดแคลนสุขอนามัยที่ดีอีกด้วย โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประชาชนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประการ นั่นคือ

2.1.2.1 ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

2.1.2.2 ผลกระทบในการใช้ชีวิตประจำวัน

2.1.2.1 ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

"...ราคาเนื้อสัตว์ที่พบว่าเพิ่มขึ้น อย่างเช่น ราคาเนื้อไก่ซึ่งปัจจุบันมีราคา 400 คยัทต่อหนึ่งกิโลกรัม จากสมัยก่อนที่เนื้อไก่มีราคาเพียง 100 คยัท อีกทั้งเนื้อหมูซึ่งเพิ่มจาก 70 คยัทเป็น 280, กุ้งขนาดเล็กจากราคา 40 คยัทเป็นราคา 100 คยัท ในขณะที่กุ้งขนาดกลางมีราคา 200 คยัทซึ่งปรับเพิ่มขึ้นจากราคาเดิม 100 คยัท..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 28)

"...ในเวลานี้ไม่ว่าอาหารเข้าจะเป็นข้าวผัดหรือว่าโมฮิงกา ก็เป็นอาหารที่ไม่น่าเจริญอาหารเท่าที่ควรเนื่องจาก ราคาของเนื้อสัตว์ ปลาและถั่ว นั้นค่อนข้างสูง ทำให้อาหารเข้าขาดส่วนผสมที่ดี รวมถึงไม่บำรุงกำลัง และได้โปรตีนน้อยอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นข้าวผัดหรือโมฮิงกา การใช้น้ำมันปาล์มจึงถูกแทนที่ด้วยน้ำมันถั่วลิสง เนื่องจากน้ำมันปาล์มมีราคาแพง ดังนั้นในการเพิ่มรสชาติของอาหารจึงถูกแทนที่ด้วยการใส่ผงชูรสมากมาย มีอะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ มีสาระ และอร่อยสำหรับมือเข้าของชาวพม่านอกเสียจากความไม่พอเพียงของอาหารและบางสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ..." (Aung San Suu Kyi, 1997 : 28)

เนื่องจากอัตราค่าครองชีพที่สูงขึ้น เช่นราคาอาหารสดที่เพิ่มสูงมากขึ้นจากอดีต ส่งผลให้ประชาชนไม่มีกำลังที่จะซื้ออาหารที่มีวิตามินและโปรตีนครบถ้วน ประชาชนจึงต้องเลือกซื้ออาหารที่สามารถทดแทนแต่ราคาพอเหมาะ ซึ่งการซื้อวัตถุดิบที่ถูกลงจึงทำให้สารอาหารที่ได้ไม่ครบและมีประโยชน์น้อยลง อันส่งผลเสียให้เกิดขึ้นต่อร่างกายของประชาชน

- ภาพของความอดอยากและความขาดแคลน

"...มีหลายคนในขณะนั้นที่ต้องทานข้าวต้ม หรือไม่มีอะไรให้ทานเลย..."

(Aung San Suu Kyi, 1997: 28)

"..ชาวนาชาวไร่ได้รับความทุกข์ทรมานและบอกกับเราว่าพวกเขาต้องทานกล้วยต้มเนื่องจากพวกเขาไม่มีเงินไปซื้อข้าวมาทาน ถ้าพวกเขาไม่สามารถปลูกข้าวได้ตามจำนวนที่ทางการบังคับให้ปลูก พวกเขาก็ต้องไปซื้อข้าวในตลาดภายนอกมาขายให้รัฐบาลที่รับซื้อข้าวถูกกว่าที่ชาวนาได้ไปซื้อมา การปลูกข้าวไม่ได้ตามที่ต้องการทำให้พวกเขาเป็นหนี้มากมาย แต่ถึงชาวนาจะเป็นหนี้อย่างไร ทางการก็ยังคงบังคับให้พวกเขาปลูกพืชรอบที่สองต่อไป..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 37)

"...พวกเขาไม่สามารถที่จะทานอาหารได้สองมื้อต่อวันหรือบางคนไม่สามารถที่จะหาอาหารทานได้เลยดังนั้นพวกเขาจึงจำใจที่จะต้องดื่มน้ำข้าวแทนการทานข้าวนั่นเอง..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 37)

บางคนไม่สามารถที่จะหาซื้ออาหารมาทานได้ในแต่ละวันเนื่องจากอาหารมีราคาแพงจนไม่สามารถที่จะซื้อมารับประทานได้ จึงทำให้ประชาชนชนบางครอบครัวไม่มีอะไรทานเลย หรือต้องทานกล้วยต้มเพื่อเป็นการต่อชีวิตของตนไปอีกหนึ่งวัน การที่ประชาชนไม่มีความสามารถในการซื้ออาหารมาทานทำให้มีอัตราการตายที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

“...เหตุผลที่มีอัตราการตายสูงเนื่องมาจากการขาดแคลนอาหาร ขาดแคลนสุขอนามัยและน้ำดื่มที่สะอาด ขาดแคลนการบริการที่ดีเกี่ยวกับสุขภาพ รวมถึงการขาดแคลนการเอาใจใส่ที่มีประสิทธิภาพ นั้นหมายถึงโปรแกรมการพัฒนาเด็ก ซึ่งควรเริ่มพัฒนาในระดับประถมศึกษาและการให้การศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ โดยสรุปแล้ว สิ่งประเทศพม่าต้องการมากนั่นคือการลงทุนในเรื่องของการศึกษาและสุขภาพนั่นเอง...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 56)

“...ความขาดแคลนอาหาร ขาดแคลนสุขอนามัยที่ดีรวมถึงน้ำดื่มที่สะอาด ทำให้ประชาชนชาวพม่ามีอัตราการเสียชีวิตที่สูง อัตราการตายของเด็กแรกเกิดในประเทศพม่าคือ 94 คนต่อประชากร 1000 คน ซึ่งอัตราการเสียชีวิตสูงถึงอันดับที่สี่ของเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก นอกจากอัตราการเสียชีวิตของเด็กทารกจะสูงแล้ว อัตราการเสียชีวิตของเด็กที่อายุต่ำกว่าห้าปีก็มีอัตราสูงถึงอันดับที่สี่ในประเทศ ซึ่งอัตราการเสียชีวิตคิดเป็นจำนวน 147 คนต่อ 1000 คน และอัตราการเสียชีวิตของมารดาสูงถึงอันดับที่สามของประเทศ จากอัตราการให้กำเนิดบุตร 100,000 คนจะมีอัตราการเสียชีวิตของมารดาทั้งสิ้นเป็นจำนวน 123 คน ซึ่งอัตราการเสียชีวิตที่ได้กล่าวมาข้างต้นสาเหตุเนื่องมาจากการขาดแคลนอาหาร น้ำและสุขอนามัยที่สมบูรณ์นั่นเอง...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 56)

นอกจากการขาดแคลนอาหาร และน้ำดื่มที่สะอาดให้แก่ประชาชน รัฐบาลยังขาดแคลนการเอาใจใส่ประชาชนที่ถูกจำคุก โดยการที่ปล่อยปลดละเลยมาตรฐานด้านสาธารณสุขทำให้เกิดการติดเชื้อ HIV ที่รุกรามเป็นจำนวนมากในเรือนจำ ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้ารัฐบาลใส่ใจในคุณภาพชีวิตของประชาชน

"...รัฐบาลทหารได้ขาดแคลนความเอาใจใส่ในประชาชน เนื่องจากนักโทษทางการเมืองที่ถูกทางการทหารสั่งจองจำอยู่ในคุกติดเชื้อ HIV เป็นจำนวนมาก สาเหตุมาจากการที่แพทย์ในเรือนจำใช้เข็มฉีดยาซ้ำให้กับนักโทษ ทำให้เชื้อ HIV ได้กระจายและรุกรามไปยังนักโทษคนอื่นอีกด้วย..." (Aung San Suu Kyi, 1997:151)

ภาพของความอดอยากและความขาดแคลนความเอาใจใส่ที่ดีจากรัฐบาลดังที่กล่าวมานั้น เป็นสาเหตุทำให้ประชาชนชาวพม่าต้องอยู่อย่างลำบากและใช้ชีวิตอย่างทุกข์ยาก อันก่อให้เกิดอัตราการเสียชีวิตที่สูงขึ้นเรื่อยๆ นี่คือภาพของความเป็นจริงที่เกิดขึ้นโดยการเล่าเรื่องพร้อมนำเสนอข้อมูลความเป็นจริงผ่านทางผ่านทางสายตาของซูจี ซึ่งทำให้เห็นว่าชาวพม่าต้องทนทุกข์และเดือดร้อนอย่างมากมายอันเนื่องมาจากความขาดแคลนความเป็นอยู่ที่ดีนั่นเอง

2.1.2.2 ผลกระทบในการใช้ชีวิตประจำวัน

นอกจากภาพของผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นของประชาชน ยังมีภาพของผลกระทบที่เกิดขึ้นในการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน เช่นการถูกรีดรอนสิทธิเสรีภาพและความเป็นส่วนตัวในการต้อนรับญาติสนิทมิตรสหายที่ต้องการมาค้างแรมกับครอบครัวของตนเอง

"...แล้วอะไรจะเกิดขึ้นถ้าบางครอบครัวล้มรายงานให้ทาง SLORC ทราบว่าเรามีแขกที่มาค้างคืนกับเรา ทั้งผู้ที่มาพักอาศัยและเจ้าของบ้าน จะต้องจ่ายค่าปรับอย่างต่ำ 50 คยัท หรือถูกจำคุกเป็นเวลาระหว่างสองอาทิตย์ถึงหกเดือน ตั้งแต่ปี 1988 กรณีของผู้ที่ถูกจำคุกเนื่องจากไม่ได้รายงานนั้นเพิ่มเป็นจำนวนมาก บางกรณีนั้นเป็นเรื่องที่โศกเศร้าผสมความขบขัน ชายหนุ่มผู้หนึ่งถูกจับเนื่องจากเป็นผู้ที่มาพักแล้วล้มรายงานให้ทางการทราบ ดังนั้นจึงถูกจับตัวไปที่ศาลพร้อมกับเจ้าของบ้าน ศาลให้การตัดสินจำคุกผู้ที่มาพักอาศัยเป็นเวลาหกเดือน และตัดสินให้จำคุกเจ้าของบ้านเป็นเวลาสองอาทิตย์ เจ้าของที่พักซึ่งเป็นคนที่ไม่มีไตร่จิตด้วยความที่มีประสบการณ์ในการจ่ายค่าปรับเกี่ยวกับการล้มรายงานผู้ที่มาพักเป็นเวลานาน จึงไม่ได้ตั้งใจทำเสียงประหลาดเกิดขึ้น เมื่อผู้พิพากษาได้ยินเสียงนั้น จึงได้เปลี่ยนคำตัดสินเจ้าของบ้านจากจำคุกสองอาทิตย์เป็นจำคุกหนึ่งเดือน ด้วยข้อหาหมิ่นต่อศาล ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าราคาของการ

เอื้อเฟื้อของชาวพม่า นั้นมีราคาค่อนข้างสูงทีเดียว..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 53)

2.1.3 แง่ความงามในสังคมและวัฒนธรรมพม่า

นอกจากภาพความรุนแรงที่เกิดขึ้นที่ชุกชีได้บอกเล่าผ่านทางวาตะของเธอ เธอยังได้บอกเล่าถึงภาพของประชาชนชาวพม่าในแง่ของความคิดของประชาชนชาวพม่า การเล่าของชุกชีแสดงให้เห็นภาพของประชาชนชาวพม่าที่แสดงออกถึงความจริงใจ ความเคร่งทางศาสนา การทำความดี รวมถึงภาพของชาวพม่าที่เป็นบุคคลที่มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซอบช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงเป็นคนสนุกสนานร่าเริงอีกด้วย

"...ชาวพม่ามีชื่อเสียงว่าเป็นคนที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากที่สุดประเทศหนึ่งของโลก เมื่อฉันเป็นเด็กฉันถูกมอบหมายให้นำอาหารกลางวันหรือชาให้กับชาวต่างชาติ ชาวพม่ามักจะแบ่งปันอาหารให้ไม่ว่าพวกเขาจะมีอะไรอยู่ และมักจะเพียงพอสำหรับผู้มาเยี่ยมเยือนถึงแม้ว่าจะไม่ได้คาดหวังหรือรู้กำหนดการมาเยือนล่วงหน้ามาก่อน ส่วนถ้าเป็นเพื่อนกันนั้นก็มักจะปรากฏตัวในตอนเย็นพร้อมชาเขียวร้อน ลูกอมปาล์ม ถั่วทอด และใบชาที่ได้รับการหมักเอาไว้ จะถูกนำออกมาและมักจะเกิดงานเลี้ยงแบบไม่ตั้งใจเกิดขึ้น บางครั้งการสนทนาเป็นไปอย่างสบาย ลื่นไหลและมีความสุขทำให้แขกหรือผู้มาเยี่ยมเยือนนั้นตัดสินใจค้างแรมในช่วงกลางคืน ซึ่งนั่นก็ไม่ใช่ปัญหาแต่อย่างไร เนื่องจากมีสิ่งที่มีคุณภาพดี หมอน ผ้าห่ม และมุ้งสำหรับกันยุง และในทุกๆห้องจะมีลมเย็นสดชื่นผ่านเข้ามาในห้องพักของแขก การพักค้างคืนและการดูแลเติมที่เกี่ยวกับอาหารในความเอื้อเฟื้อต่อแขกนั้นเป็นการถ่ายทอดต่อกันมาของครอบครัว ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ไม่สามารถถลนออกไปได้..." (Aung San Suu Kyi, 1997: Visiting Rites: 51)

"...ประเพณีที่น่ารักของชาวพม่าที่เรียกว่า สาทุติธานีคือภาษาบาลีมีความหมายว่าสัจธรรม และสาทุติธานีคือการแสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการแจกจ่ายอาหารและเครื่องดื่มแก่ผู้ที่มาจากสัจธรรม นั้นหมายถึงให้ทุกคนที่มานั้นเอง..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 101)

เห็นได้ว่าชาวพม่าได้รับการปลูกฝังให้มีความเชื่อเพื่อเชื่อแม้ไม่ว่าจะเป็นประเพณีที่ให้นำอาหารไปให้ประชาชนผู้คนที่มาจากรอบสี่ทิศทาง หรือแม้แต่การต้อนรับแขกที่มาพักอาศัยด้วยความจริงใจและโอบอ้อมอารีย์ ประเพณีเช่นนี้ทำให้ทราบว่าประชาชนชาวพม่าแท้จริงแล้วเป็นคนเชื่อเพื่อ และเป็นผู้ให้โดยไม่หวังผลตอบแทนจากผู้อื่นด้วย

"..ในช่วงระหว่างวันติงยวน (วันสงกรานต์) ชาวพม่าหลายๆคนจะทานอาหารมังสวิรัตเพื่อเป็นการแสดงออกถึงความดี แยกต่างๆหลายชนิดไม่ว่าจะเป็นแกงมังสวิรัต หรือแกงปกติก็จะถูกจัดไว้ในแผงอาหารที่เตรียมไว้..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 100)

"..บางคนใช้ช่วงเวลาของวันสงกรานต์ในการทำสมาธิ รักษาศีลแปด หรือปล่อยนกปล่อยปลาเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 96)

นอกจากความเชื่อเพื่อเชื่อแม้ยังพบว่า ประชาชนชาวพม่าเป็นผู้เคร่งครัดต่อประเพณีและศาสนา โดยจะเห็นได้ว่าแม้จะเป็นช่วงประเพณีสงกรานต์ซึ่งเป็นเทศกาลของความสนุกสนานร่าเริง แต่ประชาชนชาวพม่าก็ยังถือโอกาสเทศกาลเช่นนี้ในการทำสมาธิ รักษาศีล ทานอาหารมังสวิรัต ปล่อยนก ปล่อยปลาเพื่อแสดงถึงความมีเมตตาต่อผู้อื่น รวมถึงเป็นการเสริมสร้างความคิด อีกทั้งเป็นการทำบุญอีกด้วย

"...เทศกาลวันชาติของประเทศพม่าซึ่งตรงกับวันที่ 4 มกราคมของทุกปี ในวันนี้จะมีการแสดง การร้องรำทำเพลง และก็มีมีการแสดงตลกด้วย ซึ่งวันนี้เป็นวันที่คนในครอบครัวจะเฉลิมฉลองกัน คล้ายกับวันอุปสมบทของเด็กผู้ชาย เพราะจะมีการแสดงและมีการสังสรรค์กัน นอกจากนี้ชาวพม่ายังมีการสังสรรค์งานวันคริสมาสอีกด้วย และในวันนี้ชาวพม่าก็จะมีการแลกของขวัญ ตกแต่งประดับไปในบ้าน รวมถึงมีการสังสรรค์ทานข้าวพร้อมหน้าพร้อมตากันที่บ้านอีกด้วย..." (Aung San Suu Kyi, 1997: 39)

เห็นได้ว่าภาพพจน์ที่ซูจีได้กล่าวถึงชาวพม่าคือภาพของความเป็นน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันในสังคม ซึ่งความเป็นน้ำใจเช่นนี้เกิดมาจากการที่ประชาชนชาวพม่าถูกปลุกฝังต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ นอกจากนี้ชาวพม่ายังชื่นชอบงานเทศกาลต่างๆที่มีในประเทศของตน โดยเมื่อมีงานเทศกาลก็จะสังสรรค์ร่วมกันทำให้เห็นว่าชาวพม่ามีความสามัคคี รักและพร้อมที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ

2.2 วาทะขององซาน ซูจีในฐานะที่เป็นเครื่องชี้นำสู่สังคม สันติประชาธิปไตย

2.2.1 สังคมประชาธิปไตย

สังคมประชาธิปไตยที่ องซาน ซูจีกล่าวถึงคือสังคมประชาธิปไตยที่ ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการเลือกตั้งพรรคการเมืองที่ตนเองชื่นชอบ มีพรรคการเมืองหลายพรรคไม่ใช้การผูกขาดให้มีการปกครองโดยพรรคการเมืองพรรคเดียวเช่นการปกครองภายใต้ระบอบเผด็จการทหารของพม่าในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตามซูจีเน้นย้ำว่าประชาธิปไตยนั้นจะต้องได้มาโดยปราศจากความรุนแรง เพราะประชาธิปไตยที่มาจากความรุนแรงจะก่อให้เกิดผลเสีย ตามมาอย่าง มากมายในระยะยาว เธอเชื่อว่าการต่อสู้แบบไม่ใช้ความ รุนแรงจะ ส่งผลดีกว่าทุกทาง เพราะนอกจากจะไม่ทำ ร้ายเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเองยังเป็นการไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บอีกด้วย

ทั้งนี้คุณลักษณะของประชาธิปไตยที่องซาน ซูจีได้กล่าวถึงนั้นเป็นดังนี้

■ ประชาธิปไตยที่มีพรรคการเมืองหลายพรรค

องซาน ซูจีกล่าวถึงภาพของประชาธิปไตยในแง่ของการที่ล้มเลิกการจัดการแบบพรรคเดียว แล้วให้มีการเลือกตั้งที่สมบูรณ์และถูกต้อง โดยที่เธอกล่าวว่าประชาธิปไตยในประเทศพม่าที่ประชาชนต้องการคือประชาธิปไตยแบบหลายพรรค ซึ่งเธอเชื่อว่าการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ และปราศจากบังคับเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในประเทศของเธอ

“...ข้าพเจ้าเชื่อว่า ทุกท่านซึ่งได้มาชุมนุม ณ ที่นี้ มาด้วยความปรารถนาที่จะต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตยหลายพรรค และเพื่อทำให้จุดมุ่งหมาย

ดังกล่าวสัมฤทธิ์ผล ประชาชนทุกคนควรจะผนึกกำลังกันก้าวเดินไปข้างหน้าอย่าง มีวินัยเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายแห่งประชาธิปไตย...” (อองซาน ซูจี, 2535: 303)

“...หากเราจะมาพิจารณากันว่า เราทุกคนปรารถนาสิ่งใด หรือเราต้องการ อะไรในขณะนี้ คำตอบก็คือ ระบบประชาธิปไตยหลายพรรค เราต้องการให้ยกเลิก การปกครองแบบระบบพรรคเดียว...” (อองซาน ซูจี, 2535: 305)

“...เราไม่จำเป็นต้องมีการลงประชามติ สิ่งที่เราต้องการคือ การปกครอง ระบบพรรคการเมืองหลายพรรค รัฐบาลจะต้องนำระบบดังกล่าวมาใช้โดยเร็ว ที่สุด ด้วยวิธีการเลือกตั้งเสรี และเป็นธรรม และให้มีการเตรียมการเลือกตั้งขึ้นทั่ว ประเทศ ประชาชนได้หมดความไว้วางใจในรัฐบาลชุดนี้เสียแล้ว หากการจัดการ เลือกตั้งที่เสรีและเป็นธรรมจำเป็นต้องอาศัยรัฐบาลเฉพาะกาล ก็สมควรให้มีการ จัดตั้งขึ้น...” (อองซาน ซูจี วีรสตรีประชาธิปไตย: 26 สิงหาคม ค.ศ. 1988: 307)

“...สุดท้าย ข้าพเจ้าขออย่าชื่อเรียกร้องของพวกเราอีกครั้งว่า เราไม่ได้ต้องการ การลงประชามติ แต่ต้องการให้ยกเลิกระบบพรรคเดียว สถาปนาการปกครอง ระบบหลายพรรค และจัดการเลือกตั้งบริสุทธิ์ ยุติธรรมขึ้นโดยเร็วที่สุด และนั่นคือ ชื่อเรียกร้องของเรา...” (อองซาน ซูจี, 2535: 309)

ซูจีต้องการการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ ยุติธรรมที่ให้ประชาชนได้เลือกตั้งอย่างโปร่งใส โดยที่การ เลือกตั้งเพื่อต้องการพรรคการเมืองหลายพรรค และยกเลิกการปกครองแบบระบบพรรคเดียว

“...ประชาชนได้รวมพลังกันแสดงให้เห็นว่าพวกเขาต้องการระบบ ประชาธิปไตยหลายพรรคอย่างไม่ต้องสงสัย การลงประชามติจึงเป็นสิ่งที่ไม่ จำเป็นเลยแม้แต่น้อย...” (อองซาน ซูจี, 2535 :306)

“...ประชาธิปไตยคือการมีพรรคการเมืองหลายพรรคในการบริหารประเทศ โดยให้ประชาชนได้มีการเลือกตั้ง โดยการเลือกตั้งคือต้องการให้ประชาชนได้ใช้ สิทธิของตนเองในการเลือกตั้งโดยใช้บัตรเลือกตั้งเลือกบุคคลที่ตนเองปรารถนา โดยปราศจากการบังคับ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 115)

จะเห็นได้ว่าจากวาทะที่ชุงจีได้กล่าวไปเบื้องต้นนั้น เธอต้องการประชาธิปไตยแบบหลายพรรค อีกทั้งต้องการให้ประชาชนได้เข้าร่วมในการเลือกตั้งอย่างเต็มที่ และไม่มีการบังคับ เพื่อให้ได้มาซึ่งพรรคการเมืองหลายพรรคแบบโปร่งใสและยุติธรรมอีกด้วย

- ประชาธิปไตยที่ปราศจากความรุนแรง (Non-violence)

ประชาธิปไตยที่ปราศจากความรุนแรงของอองซาน ชุงจีคือการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยที่ประชาชนเจ็บปวด และถูกทำร้ายน้อยที่สุด เพราะเธอเชื่อว่าการที่เราใช้วิธีความรุนแรงเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ บางครั้งเราอาจจะถูกกระทำคืนด้วยความรุนแรงเช่นกัน เธอจึงคิดว่าวิธีที่ดีที่สุดในประเทศของเธอคือการต่อสู้แบบไม่ใช้ความรุนแรง

“...ดิฉันเป็นประชาชนคนหนึ่งในกลุ่มประชาชนชาวพม่าส่วนใหญ่ที่ต่อสู้เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย ดิฉันมีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือให้ประชาชนบรรลุถึงความเป็นประชาธิปไตย โดยไม่ให้ความรุนแรงและการสูญเสียชีวิตเลือดเนื้อมากเกินไป...” (อองซาน ชุงจี, 2535: 311)

“...ฉันไม่เคยมีแนวคิดในการกระตุ้นและเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆโดยการใช้ความรุนแรง เพราะฉันเชื่อว่าถ้าเราได้ประชาธิปไตยด้วยวิธีนั้น เราจะไม่สามารถลิ้มได้เลยว่าความรุนแรงเป็นผลทำให้เราได้มาซึ่งประชาธิปไตย ซึ่งมีหลายคนที่ไม่อยากที่จะให้ประเทศเราเปลี่ยนเป็นประชาธิปไตย และถ้าเราเปลี่ยนเป็นประชาธิปไตยโดยใช้ความรุนแรงก็จะทำให้คนเราคิดว่าการใช้ความรุนแรงส่งผลให้เราได้ในสิ่งที่ต้องการ นั่นหมายถึงเราอาจจะโดนย้อนกลับมาด้วยวิธีความรุนแรงจากคนที่ไม่ต้องการประชาธิปไตยก็ได้...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 154)

“...มันขึ้นอยู่กับสถานการณ์แต่ฉันคิดว่าสถานการณ์ในปัจจุบันของประเทศพม่า เราไม่ต้องการความรุนแรง และเราเชื่อว่าการไม่ใช้ความรุนแรงจะส่งผลดีต่อเราที่สุด...” (Aung San Suu Kyi, 2008 : 155)

“...ในปัจจุบันฉันคิดว่าการใช้วิธีการของความไม่รุนแรงไปจนหมดอายุขัย
 ของฉัน แต่สำหรับบางคนที่คิดว่ามีทางเลือกสองทางที่คาดว่าจะประสบความสำเร็จ
 ฉันก็อยากให้เขาเลือกวิธีการที่ไม่ใช้ความรุนแรง เพราะวิธีการนี้จะ
 ทำให้ประชาชนของเราได้รับบาดเจ็บน้อยที่สุด...” Aung San Suu Kyi, 2008:
 156)

ความรุนแรงหลายคนคงคิดว่าเป็นความรุนแรงที่ก่อเกิดจากการถูกทำร้ายทารุณทาง
 ร่างกายเท่านั้น แต่ในความหมายของชุกี ความรุนแรงสามารถเกิดได้จากการถูกทำร้ายร่างกาย
 การใช้คำพูด รวมถึงความรู้สึกที่ถูกผู้อื่นทำร้ายอีกด้วย

“...ในความหมายทั่วไปความรุนแรงที่เราคุ้นเคยก็คือความรุนแรงที่
 เกิดขึ้นทางร่างกาย อย่างเช่นที่คุณรู้ว่าความคิด อารมณ์และคำพูดไม่ถือว่าเป็น
 ส่วนหนึ่งของความรุนแรงทางด้านร่างกาย แต่มีกลุ่มคนไม่มากนักที่ยอมรับว่า
 การกระทำอันเกี่ยวกับอารมณ์และคำพูดที่ทำร้ายผู้อื่นเป็นการกระทำอันรุนแรง
 อย่างหนึ่ง และฉันก็คิดว่าสิ่งนั้นเป็นความจริง...” (Aung San Suu Kyi, 2008:
 156)

ทำให้ทราบว่สังคมที่ปราศจากความรุนแรงขององชาน ชุกีคือสังคมที่ไม่มีการทำร้าย
 ร่างกาย ไม่ว่าจะด้วยคำพูด หรือว่าการทำร้ายอารมณ์ความรู้สึกผู้อื่น ซึ่งเธอเชื่อว่าการไม่ใช้ความ
 รุนแรงจะส่งผลทำให้ประชาชนทุกคนได้รับอันตรายน้อยที่สุด

- ประชาธิปไตยที่ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพ

ประชาธิปไตยที่มีเสรีภาพ มีอิสระทางความคิด อิสระทางความต้องการ และปราศจาก
 ความกลัว เธอเชื่อว่าอิสระและเสรีภาพที่แท้จริงย่อมคู่ไปกับความปลอดภัย เพราะถ้าพวกเขายัง
 รู้สึกไม่ปลอดภัยในการที่จะทำตามความต้องการของตนเอง นั้นหมายถึงเสรีภาพยังไม่เกิดขึ้น
 นั่นเอง

“...ทุกๆคนคงเข้าใจว่าพื้นฐานความต้องการของมนุษย์คือต้องการความ
 ปลอดภัยและความเป็นอิสระ ซึ่งสิ่งที่ประเทศพม่าต้องการคือทั้งสองสิ่ง ชาวพม่า

ต้องการอิสระที่ปราศจากการถูกข่มขู่ให้กลัว อิสระทางความต้องการที่จะทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยในขณะที่เดียวกันก็ต้องการความปลอดภัยที่เราจะไม่ถูกผู้อื่นมา ก้าวท้าวสิทธิในความต้องการของเรา อิสระที่แท้จริงจะเกิดขึ้นไม่ได้อย่างแน่นอน ถ้าไม่มีความปลอดภัย..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 74)

"...ประชาชนในพม่ามักจะกลัวการสูญเสีย ไม่ว่าจะกลัวการสูญเสียเพื่อน สูญเสียที่อยู่อาศัย สูญเสียโอกาสในการทำอาชีพต่างๆ ซึ่งบางครั้งพวกเขาก็กลัวว่าจะมีบางคนที่มาพรากสิ่งที่พวกเขารักไปจากตนเอง สิ่งที่ประชาชนต้องการคือ อิสระที่ปราศจากความกลัว ความกลัวที่เกิดขึ้นจากความไม่ปลอดภัยในสิทธิของตนเองว่าจะมีใครมาทำอะไรไม่เป็นธรรมกับตนเมื่อไหร่ อย่างเช่น ทนายความที่ทำงานให้กับพรรค NLD เมื่อพวกเขาถูกปล่อยตัวออกจากเรือนจำ พวกเขาถูกยึดใบประกอบอาชีพทนายความ ทำให้พวกเขาเดือดร้อนในการดำรงชีพ ดังนั้นจึงจำเป็นที่พวกเขาจะต้องหางานอย่างอื่นในการเลี้ยงดูครอบครัวของตนทดแทนอาชีพเดิม..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 75)

"...พวกเราต้องการความอิสระที่ปราศจากความกลัว ทำให้ประชาชนชาวพม่าในปัจจุบันยึดความมั่นคงทางวัตถุเพื่อเป็นเครื่องป้องกันความปลอดภัยของตนเอง แต่ถึงอย่างไรก็ตามพวกเขาก็ไม่สามารถมีอะไรเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าพวกเขาปลอดภัยจริงๆ และก็ไม่สามารถบอกได้เลยว่าไม่ความปลอดภัยและความไม่มั่นคงจะมาเมื่อไหร่ ดังนั้นพวกเขาต้องการความปลอดภัยที่เป็นเครื่องยืนยันได้ว่าพวกเขามีเสรีภาพในการที่จะทำงานที่ตนเองต้องการ มีสิทธิเสรีภาพที่จะได้ค่าจ้างแรงงานอย่างถูกต้อง มีเสรีที่จะอาศัยอยู่ในบ้านของตน มีความรู้สึกปลอดภัยและมีเสรีภาพในสิ่งที่ตนต้องการกระทำ และนี่เป็นสิ่งที่ชาวพม่าต้องการ เนื่องจากปัจจุบันพวกเขาไม่สามารถให้ความปลอดภัยกับตัวเองได้ เนื่องจากพวกเขาอาจถูกไล่ออกจากบ้านเพื่อนำไปสร้างเป็นถนน หรือโรงแรมเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว ถูกไล่ออกจากงานหรือถูกถอนใบอนุญาตเพียงเพราะความคิดเห็นไม่สอดคล้อง ถูกจับเข้าเรือนจำต่างๆที่ไม่มีหมายจับ ถูกยึดเยียดข้อหาที่ตนเองไม่ได้กระทำหรือถูกสั่งประหารชีวิตเมื่อไหร่ก็ได้เป็นต้น..." (Aung San Suu Kyi, 2008: 117)

จะเห็นได้ว่าประชาชนต้องการสิทธิเสรีภาพที่ชาวพม่าต้องการคือการเป็นอิสระจากความกลัวต่างๆที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งต้องการความปลอดภัยที่แน่นอนให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของตน พวกเขาต้องการความเป็นอิสระในการที่พวกเขาจะกระทำในสิ่งที่พวกเขาชื่นชอบ และรู้สึกดีต่อตัวพวกเขา อีกทั้งยังต้องการความปลอดภัยต่อตนเองที่จะไม่ถูกทำร้าย ความปลอดภัยต่ออาชีพ หรือความปลอดภัยจากกระทำที่ไม่เป็นธรรมที่จะเกิดขึ้นต่อพวกเขา และนี่คือพื้นฐานความต้องการด้านสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวพม่า

2.2.2 แนวทางในการรังสรรค์และอำรงค์ไว้ซึ่งสังคม สันติประชาธิปไตย

ทุกครั้งที่องชาน ชูจีกล่าวถึงจุดมุ่งหมายที่เธอต้องการ เธอจะแสดงแนวทางในการพัฒนาให้ไปถึงจุดมุ่งหมายควบคู่ไปด้วย ดังนั้นสำหรับ ชูจีแล้วจุดมุ่งหมายและหนทางไปสู่จุดหมายจึงไม่สามารถแยกขาดจากกันได้

จากการศึกษาวาทะขององชาน ชูจีผู้วิจัยค้นพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการรังสรรค์และอำรงค์ไว้ซึ่งสังคมอันเป็นสันติประชาธิปไตยของเธอนั้นมีรากฐานมาจากปรัชญาสังคมและภาวะแห่งสันติตามหลักการทางพุทธศาสนา ซึ่งสามารถสรุปแนวทางได้ดังนี้

- สังคมแห่งเมตตา
- สังคมแห่งสัจจะและความจริงใจ
- สังคมแห่งปัญญา
- สังคมที่ปราศจากการคอร์รัปชั่น
- สังคมแห่งศีล

● สังคมแห่งเมตตา

พุทธธรรมที่ชูจีมักจะกล่าวถึงอยู่เสมอคือหลักคำสอนเกี่ยวกับความเมตตากรุณา ความเมตตาในความหมายขององชาน ชูจีคือความเมตตาค่อให้ให้เกิดความรัก ความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รวมไปถึงความเสียสละ และการให้อภัย โดยที่ความรักที่เกิดขึ้นจะต้องเกิดจากการแสดงออกจากการกระทำ การที่เรามีความสุขจากการเป็นผู้ให้ ให้ความรัก ให้โอกาสหรือแม้กระทั่งให้ความจริงใจจะทำหน้าที่ให้มีความสุข เมื่อผู้อื่นเห็นเรามีความสุขแล้วก็อยากที่จะมี

ความสุขตามเรา ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าความรักและความเมตตาต่อกันในสังคมจะช่วยทำให้สังคมน่าอยู่มากยิ่งขึ้น

ซูจีเชื่อว่าความมีเมตตาต่อกันจะทำให้สังคมสงบสุข ความรักเป็นสิ่งที่ประเสริฐสามารถสร้างและหยิบยื่นให้กันได้ การหยิบยื่นความรัก ความเอื้ออาทร รวมถึงความเห็นใจผู้ตกทุกข์ได้ยากก็จะสามารถช่วยให้สังคมเกิดความสงบขึ้น สังคมในอุดมคติของซูจียังต้องประกอบด้วยความเสียสละต่อตนเองและผู้อื่น ซูจีเชื่อว่าการเสียสละต่อผู้อื่นทำให้เราใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

“...เรามีหน้าที่ที่จะสั่งสอนให้ลูกหลานของเรามีจิตใจที่รักความเป็นธรรม และมีความเมตตากรุณา เยาวชนมีความสำคัญมากสำหรับข้าพเจ้า เราจะต้องคอยดูแลพวกเขาให้ดียิ่งกว่านี้...” (อองซาน ซูจี, 2535: 341)

“...เราจะต้องแสดงความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจถ้าไม่เป็นเช่นนั้นแล้ว บ้านเมืองเราก็จะไม่มีวันเจริญก้าวหน้า...” (อองซาน ซูจี, 2535: 345)

“...คำพูดในหนังสือไบเบิลได้เตือนความจำฉันว่าความรักที่แท้จริงทำให้ปราศจากความกลัว ซึ่งมีแนวคิดตรงกับหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาว่าความรักคือความเมตตาซึ่งหมายถึงการไม่เห็นแก่ตัว ยึดติดหรือผูกมัด ซึ่งในหลักคำสอนตามพระพุทธศาสนากล่าวว่า ความรักที่แท้จริงเปรียบเสมือนความรักที่แม่มีต่อลูก นั่นคือความรักที่แท้จริง แม่สามารถที่จะเสียสละตนเองเพื่อลูกของเธอได้ และฉันคิดว่าในสังคมของเราต้องการความรักเช่นนั้น...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 44)

“...ศาสนาพุทธนิกายมหายานจะเน้นความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกันมากกว่านิกายเถรวาท และฉันเป็นคนรู้สึกอ่อนไหวง่ายเวลารู้สึกเห็นใจผู้อื่น เพราะฉันคิดว่าความเห็นอกเห็นใจเป็นสิ่งควรเกิดขึ้นอย่างมากมายบนโลกใบนี้ แน่จนเรื่องความเห็นใจก็เป็นส่วนหนึ่งในนิกายเถรวาทเช่นกัน แต่ฉันแค่อยากเห็นความเห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ในแง่ของการกระทำ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 92)

“... ฉันอ่านหนังสือเกี่ยวกับศาสนาแต่ไม่ได้ลงลึกเกี่ยวกับสิ่งนั้น แต่ฉันคิดว่าแนวคิดของความเมตตาเมื่ออยู่ทุกศาสนา ในศาสนาคริสต์กล่าวว่าพระเจ้าคือความรัก และยังได้กล่าวว่าความรักสามารถทำให้ปราศจากความกลัวได้ ฉันเชื่อว่าความรักมีความหมายเดียวกับความเมตตา ฉันคิดว่านี่คือหลักสำคัญของทุกศาสนาที่สอนให้มนุษย์รักกัน...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 99)

“...แม่ฉันเคยพูดเสมอว่าคนเราต้องแบ่งปัน และแม่ฉันเชื่อว่าคนที่เห็นแก่ตัวเป็นคนที่ย่ำแย่ แม่เชื่อว่าทำให้ผู้อื่นมีความสุขคือการได้รับความสุข ความสุขที่มาจากทำให้มากกว่าการรับ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 214)

ความเมตตาที่ซุจีกล่าวถึงคือความรักที่มาจากความจริงใจไม่ใช่แสร้งทำ เป็นความรักที่เอื้อเพื่อเผื่อแผ่และความรักใคร่กลมเกลียวกันระหว่างคนในประเทศ โดยความรักที่แสดงออกมาก็คือการรักตัวเองและรักผู้อื่น ซุจีเชื่อว่าความรักและความเมตตาเป็นบ่อเกิดของความสุขใน

“...เราทุกคนจะต้องเสียสละประโยชน์สุขส่วนตน เพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น หากไม่เป็นเช่นนั้นแล้ว เราก็จะไม่มีวันมีสหภาพในแบบที่เราต้องการได้...” (อองซาน ซูจี, 2535: 345)

“...หากเราต้องการประชาธิปไตยที่มั่นคงในอนาคต พวกเราทุกคนจะต้องรับผิดชอบหน้าที่ของตนอย่างจริงจัง เราจะต้องยินดีที่จะเสียสละ เราจะต้องเข้าใจว่าการเสียสละเพื่อคนอื่นเป็นการกระทำที่ถูกต้อง และการเสียสละนั้นจะทำให้เรามีชีวิตที่สมบูรณ์...” (อองซาน ซูจี, 2535: 346)

“...บางครั้งพวกเขาควรที่จะรักตัวเองมากขึ้นแต่ไม่ได้หมายความว่าให้พวกเขาเห็นแก่ตัว เพียงแต่ให้พวกเขารักตัวเองเท่ากับรักผู้อื่น...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 46)

“...คุณก็ต้องเคยมีความต้องการบางสิ่งซึ่งบางที่เราอาจจะยังไม่ได้มันมา ฉันคิดว่าฉันเป็นคนที่ไม่ดีเพราะว่าฉันสามารถที่จะต่อสู้เพื่อบางสิ่งที่มีค่า นั่นคือประชาธิปไตย ฉันเชื่อว่าเพื่อนร่วมงานทุกคนได้เสียสละตัวเองอย่างมากในการ

ต่อสู้อย่างนี้ และฉันเชื่อเหมือนพวกเขาว่าการเสียสละในครั้งนี้จะคุ้มค่าเป็นอย่างยิ่ง ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 74)

ความรักคือความเสียสละและเป็นผู้ให้ด้วยใจที่ปรารถนาดี ชูจีเชื่อว่าการเสียสละเช่นนั้น จะช่วยทำให้ชีวิตสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เธอมีแนวคิดที่ว่าถ้าคนเราไม่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น รักตนเองจนมากเกินไป ก็ถือว่าเกิดมายังไม่สมบูรณ์เนื่องจากคนเราทุกคนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม รักและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็จะทำให้สังคมอยู่ได้อย่างสงบสุข

“...การให้อภัย ฉันคิดว่าเป็นพื้นฐานของการให้ความหมายต่อบุคคลนั้น ซึ่งเราดูจากการกระทำ ซึ่งการกระทำบางอย่างทำแล้วไม่สามารถเรียกกลับมาได้ แต่เราสามารถให้อภัยต่อกันได้ อย่างเช่น นักโทษที่ได้เคยก่อเหตุฆ่าคน ผู้คนก็ได้เรียกเขาว่าฆาตกร และเขาได้ชดใช้โทษของตนและได้รับการปล่อยตัวออกมาจากเรือนจำ ถ้าคนภายนอกไม่ให้อภัยในสิ่งที่เขาได้ชดใช้ไปแล้ว แล้วยังตัดสินว่าเขาคือฆาตกรนั้นก็คือการไม่ให้อภัย ดังนั้นฉันอยากให้คิดว่าเขาได้รับการชดใช้ต่อสังคมไปแล้ว จึงอยากให้คนรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 180)

นอกจากความรัก และการเสียสละ ชูจียังกล่าวถึงการให้อภัย ซึ่งเป็นอีกประการหนึ่งของความเมตตาที่เธอกล่าวถึงเช่นกัน เธอเชื่อว่าการให้อภัยก็เปรียบเสมือนการให้ความรักและให้โอกาสผู้อื่น การให้อภัยผู้อื่นเหมือนการให้ชีวิตใหม่แก่ผู้อื่นด้วย เธอเชื่อว่าถ้าคนเราในสังคมรู้จักให้อภัย เห็นอกเห็นใจ รักใคร่ปรองดองจะทำให้สังคมและโลกใบนี้น่าอยู่มากยิ่งขึ้น

“...ความตั้งใจและสนใจเป็นพื้นฐานของความเมตตา...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 46)

“... ฉันคิดว่าสิ่งแรกคือเราควรสนใจในตัวบุคคล มองเขาอย่างที่เขาเป็น รวมทั้งเห็นถึงคุณค่าในตัวเขา ถ้าคุณเริ่มที่จะสนใจและนับถือความคิดเห็น บางส่วนของเขา คุณก็ต้องการที่จะรู้จักเขามากขึ้น ซึ่งนั่นหมายถึงคุณตั้งใจฟังในสิ่งที่เขาพูดอย่างจริงจัง และนั่นคือการเกิดขึ้นของมิตรภาพ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 60)

ซูจีเชื่อว่า การเข้าใจเป็นสิ่งที่ดีในการเริ่มต้นความรัก เนื่องจากว่าการเข้าใจและรับในสิ่งที่คนอื่นนั้นเป็นทำให้เราเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยเราควรที่จะเห็นถึงคุณค่าในตัวบุคคล ยอมรับในความ คิดเห็นจะทำให้เราเข้าใจและเกิดความเมตตาขึ้น

“...ฉันคิดว่าคุณไม่เข้าใจในสิ่งที่ฉันพูดถึง เราควรที่จะสร้างความเมตตาให้ เติบโตและขยายกว้างมากขึ้น เราควรที่จะทำให้อื่นเข้าใจว่าความรักเป็นสิ่ง ที่สร้างพลังทำให้เข้มแข็งและมีความสุขแก่ตัวเอง...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 45)

“...บางคนคิดว่าเป็นเรื่องในอุดมคติและดูอ่อนเดียงสาถ้าเราจะกล่าวถึง คำว่าเมตตาในความหมายทางการเมือง แต่สำหรับฉันเป็นสิ่งปฏิบัติและ สามารถเกิดขึ้นได้จริง ฉันพยายามพูดเสมอกับสมาชิกพรรค NLD ว่าพวกเรา สนับสนุนช่วยเหลือกันมากแค่ไหน และพวกเรามีความสุขที่จะแบ่งปันให้กันเสมอ ถึงแม้พวกเราจะไม่ใช่อาวุธ พวกเราใช้ความอดทนอดกลั้นแต่พวกเราก็มียัง มีความสุข ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนอยากมีความสุขเหมือนเรา...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 45)

“...เมื่อฉันคิดถึงคำว่าเมตตา ฉันรู้สึกถึงคำนี้ในขณะที่ฉันได้อยู่ท่ามกลางการ เคลื่อนไหวทางสังคมโดยเฉพาะระหว่างเพื่อนร่วมงานของฉันและตัวฉันเอง พวก เราไม่ใช่แค่เพื่อนร่วมงานแต่พวกเราเหมือนครอบครัว พวกเรารู้สึกเป็นห่วง ความรู้สึกของกันและกัน ฉันคิดว่าพวกเราคงมีอะไรที่ต้องทำอีกมากมาย ท่ามกลางสภาวะที่ยุ่งยาก แต่เพราะความเมตตาที่ทำให้เราเข้มแข็งและแข็งแกร่ง รวมถึงเป็นพลังให้เราอยู่ร่วมกันเผชิญหน้ากับสิ่งต่างๆที่สามารถทำให้เราติดคุกได้ ทุกเมื่อ และยิ่งพวกเราทำงานกันนานแค่ไหนความเมตตาก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น จาก ความรักฉันที่มีตรสหายก็ได้เปลี่ยนมาเป็นความรักแบบคนในครอบครัว ซึ่งความ รักแบบคนในครอบครัวจะเป็นความรักที่ยุติธรรม รักที่เป็นอิสระ รักที่เรามีสันติ รวมถึงความรักที่เราเท่าเทียมกันอีกด้วย...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 160)

“...ฉันคิดว่าความรักที่แท้จริงสามารถทำลายความรู้สึกแค้นลงได้ และคนก็ เช่นเดียวกัน...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 46)

“...ไม่มีวันไหนที่เราไม่ใช้ความเมตตา เพราะโดยพื้นฐานการทำงานของพวกเราแล้วคือเราเข้าใจและเจตนาดีซึ่งกันและกัน แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าเราจะนั่งแล้วรออย่างเดียว ความเมตตาของเราคือการแสดงออกทางกรกระทำนั้เอง ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 190)

ซุจีคิดว่าความรักและความเมตตาจะทำให้สังคมเรามีความสุข ถ้าเราแสดงให้เห็นว่าเรามีความสุข ผู้อื่นก็อยากที่จะมีความสุขกับเราด้วยเช่นกัน โดยที่ความเมตตาจะต้องเกิดขึ้นในจิตใจจนแสดงออกมาเป็นการกระทำ เพราะเธอเชื่อว่าความเมตตาคือการที่เราแสดงออกมาซึ่งการกระทำนั้เอง จนเมื่อเราแสดงความเมตตา ความรัก และความเห็นใจต่อผู้อื่น ผู้อื่นก็จะรับได้ถึงความจริงใจที่เรามีต่อเขา

“...ครั้งหนึ่งถ้าคุณเริ่มปฏิบัติกับผู้อื่นด้วยความเห็นใจ ความเมตตากรุณา และความเข้าใจ จะทำให้ความกลัวหายไปได้ และนั่นเรียกว่าความจริงใจ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 181)

“...ความจริงใจคือความต้องการที่จะไม่โกหกผู้อื่นและฉันถึอว่านั่นคือความจริงหรือสัจจะ เพราะว่าความจริงใจคือเราจะไม่พยายามที่จะหลอกลวงผู้อื่น ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 199)

“...ความจริงใจเหมือนแสงสว่างหรือกระจกใสที่สามารถส่องเห็น บางอย่างที่คุณไม่เคยเห็น...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 200)

ดังนั้นความจริงใจที่ซุจีกล่าวถึงคือความเมตตาที่กระทำออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ ซึ่งความจริงใจทำให้ผู้อื่นทราบว่าเราจะไม่โกหกพวกเขา และจะเฝ้าแต่ความเป็นจริงเสมอ

- สังคมแห่งสัจจะ (Truth) และความจริงใจ

ความจริงคือสิ่งหนึ่งที่ซุจีเน้นย้ำว่าเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งเช่นกัน ความจริงในที่นี้ของซุจีก็คือการพูดความจริงนั้นก็คือการไม่โกหกหลอกลวง การพูดความจริงที่เธอกล่าวเป็นพื้นฐานของความ

ซื่อสัตย์ นั่นคือเมื่อเรากระทำสิ่งใดที่เป็นความจริง เราย่อมสามารถที่จะต้องรับผิดชอบการกระทำของเราสิ่งนั้น ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะถูกหรือจะผิดก็ตาม ถ้าเราเริ่มต้นด้วยการโกหกเราก็ต้องติดอยู่กับสิ่งที่เราโกหกตลอดไป ความจริงเป็นอำนาจที่ทรงพลังอย่างหนึ่ง เป็นอำนาจที่ตามมาด้วยความรับผิดชอบ เราจะต้องเลือกว่าเราจะอยู่กับสิ่งใด ถ้าเราอยู่กับความจริง เราย่อมที่จะสบายใจ มีความสุขและไม่ต้องกังวลสิ่งใด

“...ความซื่อสัตย์เป็นนโยบายหนึ่งที่สำคัญ นี่คือนโยบายหนึ่งที่ฉันกระทำเป็นประจำ ไม่ได้หมายความว่าฉันจะบอกทุกสิ่งกับทุกๆคน ถ้าคุณถามบางสิ่งกับฉันที่ฉันไม่สามารถตอบได้ ฉันก็จะตอบคุณว่า ฉันไม่ขอเอ่ยถึงเรื่องนี้แล้วกัน...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 57)

“...การไม่ตอบเป็นวิธีที่ดีกว่าการโกหก ฉันคิดว่าการโกหกคือการหลบหนีความจริง...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 57)

“...คุณจะถูกเสียมมากกว่าถ้าคุณโกหกเป็นสิ่งที่ฉันรับประกันได้ มันง่ายกว่าถ้าเราจะรับผลที่ตามมาหลังจากที่เราเอ่ยความจริง ถ้าคุณได้เริ่มต้นโกหกหลอกลวงแล้ว คุณจะต้องติดอยู่กับสิ่งที่คุณโกหกไปตลอด ฉันเชื่อว่าผลที่ตามมาจากการพูดความจริงในระยะยาวนั้นจะทำให้ไม่เกิดสิ่งยุ่งยากตามมา...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 57)

“...และนี่คือเหตุผลที่ฉันสัญญากับประชาชนของฉันว่า ฉันจะพูดแต่ความจริงเท่านั้น...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 67)

ซุจีได้ให้ภาพของความจริงว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรโกหก ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะเป็นสิ่งที่เจ็บปวดก็ตาม การที่เราพูดโกหกเปรียบเสมือนการหลบหนีความเป็นจริง ซึ่งเธอคิดว่าการเอ่ยความจริงเป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งบางครั้งถ้าเธอไม่สามารถตอบคำถามนั้นได้ เธอจะเลือกการไม่ตอบคำถามดีกว่าที่เธอจะพูดโกหก

“...ฉันคิดว่าเราควรหลีกเลี่ยงการมุสาว่าหา นั่นคือการหลีกเลี่ยงการพูดไม่จริงหรือการหลอกลวง ความจริงใจไม่เพียงแต่ต้องหลีกเลี่ยงการพูดไม่จริง แต่นั้นหมายถึงการไม่โกหกผู้อื่นด้วย...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 200)

“...ความจริงใจเป็นสิ่งที่ทำให้คนเราเปิดใจและซื่อสัตย์ต่อกัน...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 200)

“...แสงสว่างหมายถึงสิ่งที่สะท้อนให้เราเห็นในสิ่งที่เราไม่เคยเห็นรวมถึงสิ่งที่เราต้องการจะเห็น ถ้ามีแสงเกิดขึ้นคุณก็ต้องเผชิญหน้ากับสิ่งที่คุณต้องการเห็นและอยู่กับสิ่งที่คุณไม่ต้องการเห็นด้วย บางคนเห็นความไม่ยุติธรรมแต่ก็คิดว่าจะปล่อยให้มันไปเพราะไม่ต้องการที่จะมองเห็นมัน พวกเขาทำเป็นตาบอดกับสิ่งที่ไม่ยุติธรรม พวกเขาจะมองแต่สิ่งที่พวกเขาคิดว่าทำถูกต้องและยุติธรรม แต่ลืมมองในสิ่งที่ตนได้เคยทำเลวร้ายเอาไว้ และนี่คือเรื่องราวเกี่ยวกับสลอร์ด พวกเขาไม่กล้าที่จะยอมรับความเป็นจริงว่าในขณะนี้ประชาชนอดอยาก ยากจน มีคอร์รัปชั่นเกิดขึ้น และสิ่งต่างๆที่แยๆเกิดขึ้นมากมายในประเทศ แต่พวกผู้มีอำนาจไม่เคยที่จะมองเห็นความเป็นจริงเหล่านั้น...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 222)

การที่เราบอกความจริงเปรียบเสมือนการเปิดความในใจ ทำให้เห็นความจริงใจซึ่งกันและกัน ชูชี้ยังให้ความหมายของสัจจะและความจริงใจว่าเหมือนแสงสว่างที่นำให้เราเห็นทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตัวเอง แต่ถึงอย่างไรเราก็ควรที่จะพูดความจริง เพราะการพูดความจริงจะไม่ทำให้เราลำบากใจในภายหลัง อีกทั้งยังทำให้เรารู้สึกสบายใจอีกด้วย

“...การโกหกไม่ถือว่าเป็นความรุนแรงชนิดหนึ่ง แต่ฉันมีความเชื่อว่าการโกหกเป็นการสร้างความรุนแรงให้กับผู้อื่น เนื่องจากผู้อื่นสามารถที่จะมีสิทธิรับรู้ความเป็นจริง และการปกปิดความจริงให้ผู้อื่นรู้ถือว่าเป็นความรุนแรงอย่างหนึ่ง อย่างเช่น บริษัทค้าขายแอลกอฮอล์กล่าวว่าการดื่มสุราไม่เป็นการสร้างความรุนแรงต่อผู้อื่นถ้าไม่เกิดการทะเลาะวิวาทกันเกิดขึ้น แต่ฉันมีแนวคิดว่าการดื่มสุราเป็นการทำร้ายและก่อความรุนแรงให้เกิดขึ้นแล้ว เนื่องจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นเนื่องมาจากการทำร้ายร่างกายและสติสัมปชัญญะของตัวเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ถึงคำว่าอหิงสาหรือการไม่ใช้ความรุนแรง ซึ่งตรงตามกับหลักศีลข้อห้าที่กล่าว

ว่าไม่ควรดื่มสุราและไม่ควรใช้ความรุนแรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่น แต่บางคนอาจไม่คิดเช่นนั้น...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 65)

อีกทั้งเธอเชื่อว่าการโกหกเปรียบเหมือนการปิดบังสิทธิของผู้ฟังที่ควรมีสิทธิที่จะทราบความเป็นจริงของสิ่งที่เกิดขึ้น และเธอเชื่อว่าการโกหกคือการสร้างความรุนแรงชนิดหนึ่งอีกด้วย

“...ความจริงเป็นอาวุธที่มีอำนาจมาก บางคนอาจคิดว่ามันคือสิ่งที่ไม่มีความหมายอะไรเลย แต่ความจริงแล้วมันมีอำนาจมากมาย ความจริงสามารถทำให้คุณกลัวหรือทำให้คุณมั่นใจขึ้น อยู่กับว่าคุณจะเลือกเดินข้างไหน ถ้าคุณเลือกข้างที่จะพูดความจริง คุณก็จะอยู่กับความมั่นใจ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 57)

- สังคมแห่งปัญญา

ซูจีเชื่อว่าการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งของสังคม การศึกษาคือสิ่งที่เราต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก การปลูกฝังการศึกษาที่ดีก็เปรียบเสมือนการสอนให้ประชาชนได้เห็นและเรียนรู้สิทธิของตนเอง ทำให้พวกเขาในฐานะประชาธิปไตยเป็นการต่อสู้ของประชาชนเพื่อประชาชน รวมถึงการให้การศึกษาจะทำให้ประชาชนตระหนักและทราบว่าประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนอย่างยิ่ง

“...การลงทุนทางการศึกษาในประเทศพม่า ซึ่งอัตราการลงทุนในปี 1992 รัฐบาลได้สนับสนุนเป็นอัตราร้อยละ 5.9 เปอร์เซ็นต์ของทั้งหมด และในปี 1993 เป็นจำนวน 5.2 เปอร์เซ็นต์ ในปี 1994-5 เป็นจำนวน 4 และ 5 ตามลำดับ...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 57)

จะเห็นได้ว่าการลงทุนทางการศึกษาในประเทศพม่า รัฐบาลให้ความสนใจค่อนข้างน้อยทำให้ประชาชนขาดซึ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพที่พวกเขาพึงมี ดังนั้นวาทะของซูจีเกี่ยวกับการศึกษาจึงเป็นลักษณะการอธิบายและการให้ความรู้กับประชาชน

“...พวกเราพยายามทำให้พวกเขาเข้าใจว่าการต่อสู้ครั้งนี้เกี่ยวกับตัวของพวกเขาเอง นั่นคือสิ่งที่พวกเราได้พยายามอธิบายให้พวกเขาเข้าใจว่าประชาธิปไตยเกี่ยวข้องกับอาชีพของเขา และการศึกษาของบุตรหลานของพวกเขาเกี่ยวกับบ้าน ที่พักอาศัย รวมถึงอาหารที่พวกเขากิน เกี่ยวกับว่าเขาไม่จำเป็นที่จะต้องขออนุญาตใครก่อนที่จะให้ญาติหรือเพื่อนสนิทมิตรสหายมาพักที่บ้านเกี่ยวกับสิ่งที่เขาต้องการจะลงทุนว่าจะปลูกอะไรแล้วควรขายราคาเท่าไรถึงจะได้กำไรอย่างไรเหมาะสม เราอธิบายให้ฟังว่าประชาธิปไตยเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของพวกเขา เราจะไม่พูดกับชาวบ้านว่าประชาธิปไตยคือการลงทุนที่ทำให้พวกเขาดีขึ้น แต่เราจะบอกว่าประชาธิปไตยคือความปลอดภัยและสิทธิที่จะปลูกอะไรก็ได้ที่พวกเขาคิดว่าดี และจะขายราคาเท่าไรก็ได้ที่พวกเขาคิดว่าดี กำไรสำหรับพวกเขาและนี่คือประชาธิปไตย...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 163)

จะเห็นได้ว่ารัฐพยายามที่จะอธิบายหรือการให้ความรู้แก่ประชาชนว่าประชาธิปไตยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวของพวกเขาเอง เขาจึงจำเป็นที่จะต้องทราบว่าพวกเขาต้องต่อสู้ไปเพื่ออะไร ดังนั้นรัฐจึงคิดว่าการพัฒนาทางด้านการศึกษาและลงทุนทางด้านนี้ควรเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งการลงทุนทางด้านการศึกษาเพื่อต้องการให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจ รวมถึงเท่าทันต่อสังคมมากยิ่งขึ้น

“...พวกเราต้องการประเทศที่มีกฎหมาย ที่ซึ่งประชาชนปลอดภัย ให้การสนับสนุนด้านการศึกษา และที่ซึ่งช่วยเหลือสิ่งต่างๆด้านสังคมให้กับประชาชน...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 179)

จึงสรุปได้ว่าการพัฒนาทางด้านการศึกษาที่รัฐต้องการคือให้รัฐบาลลงทุนทางด้านการศึกษากับประชาชนมากยิ่งขึ้น รวมถึงต้องการประเทศที่มีกฎหมายที่แน่นอน สามารถให้ความปลอดภัยและให้ความช่วยเหลือประชาชนทางด้านการศึกษา รวมถึงด้านอื่นๆให้กับประชาชนอีกด้วย

- สังคมที่ปราศจากการคอร์รัปชัน

สังคมในประเทศพม่าเป็นสังคมที่มีการทุจริตและติดสินบนในแทบทุกสายอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นแพทย์ พยาบาล อาจารย์ ตำรวจ ทหาร พนักงานการไฟฟ้า พนักงานกรมขนส่ง หรือแม้กระทั่งพนักงานองค์การโทรคมนาคม ซึ่งบุคคลที่ได้รับผลกระทบมากนั้นก็คือประชาชนชาวพม่า

“...การทำบัญชีเป็นสิ่งที่หนึ่งที่สามารถแก้การคอร์รัปชันได้ นั่นคือรัฐบาลที่สามารถรับผิดชอบและอธิบายรายรับรายจ่ายภายในประเทศได้ แต่ถึงอย่างไรการคอร์รัปชันก็ขึ้นอยู่กับความคิดของแต่ละบุคคลด้วย ถ้าผู้มีอำนาจสูงเริ่มที่จะคิดโกงและรับสินบน ก็จะทำให้รุ่นน้องระดับล่างเกิดการทำตาม ถ้าต้องแก้ก็ควรแก้ที่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ก่อน เพราะถ้าไม่มีการทำตัวอย่างให้เห็นรุ่นน้องก็จะไม่กล้าทำ รวมถึงการพัฒนาทางด้านการศึกษาด้วย เราต้องพยายามอย่างสุดความสามารถในการให้ความรู้แก่เขาว่าการคอร์รัปชันไม่ใช่หนทางที่จะทำให้ชีวิตดีขึ้น...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 78)

“...นี่คือสิ่งที่ทำให้เราต้องการประชาธิปไตย เพราะเราต้องการระบบที่ไม่ขึ้นต่อความต้องการของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ระบบที่เราสามารถเช็คได้ว่าพวกเขาทำอะไรบ้าง เพื่อที่เราจะได้สามารถป้องกันไม่ให้เขาเดินไปผิดทาง...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 78)

แนวคิดเกี่ยวกับการไม่คอร์รัปชันของซูจีคือการที่เราต้องทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถให้ผู้อื่นตรวจสอบที่มาที่ไปได้อย่างโปร่งใส รวมถึงอยากให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับชั้นผู้น้อย ซึ่งเธอเชื่อว่าถ้าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ไม่กระทำการคอร์รัปชันก็จะไม่เกิดการเลียนแบบเกิดขึ้น

“...ฉันคิดว่าคนเราควรจะมีเผชิญหน้ากับความเป็นจริง นั่นคือสิ่งที่ดีในการป้องกันการคอร์รัปชัน ถ้าคุณกล้าพอที่จะเผชิญหน้ากับความเป็นจริง ก็เหมือนคุณส่องกระจกแล้วพบกันตนเอง และฉันคิดว่าถ้าคุณเข้าใจและยอมรับความเป็นจริงของตนเองได้ก็จะทำให้คุณไม่คอร์รัปชัน ฉันไม่คิดว่าทุกคนจะทราบคำว่าอวิชชา นั่นคือความไม่แน่นอน และความไม่เข้าใจในสภาวะเป็นจริงตามสภาวะธรรม

(ธรรมชาติ) ของทุกข์และการดับทุกข์ ซึ่งฉันคิดว่าไม่มีใครที่สามารถอยู่กับอำนาจ และเงินทองได้ตลอดไป...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 200)

นอกจากนี้ชู่จี้ยังกล่าวว่าการเผชิญหน้ากับความเป็นจริงของชีวิตเป็นอีกประการหนึ่งที่สามารถลดการเกิดคอร์รัปชันได้ เนื่องจากถ้าตัวเราพอเพียงอยู่กับสิ่งที่มี ไม่ยึดติดกับวัตถุ และพร้อมที่จะเผชิญหน้าอยู่กับความเป็นจริงได้ เราก็จะกล้าหาญและไม่เลือกที่จะคอร์รัปชันในที่สุด

- สังคัมแห่งศีล

จากแนวคิดเกี่ยวกับสันติประชาธิปไตยตามความคิดของชู่จี้สามารถสรุปได้ว่า แนวทางในการสร้างสันติประชาธิปไตยที่ชู่จี้ยึดถือปฏิบัติคือหลักกรรมและคำสอนของพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นหลักคำสอนขั้นพื้นฐานของพระพุทธศาสนาที่พุทธศาสนิกชนทุกคนควรถือปฏิบัติ รวมถึงตัวของชู่จี้ด้วยนั่นคือ หลักศีล 5 โดยมีแนวคิดดังต่อไปนี้

ศีลข้อที่หนึ่งคือ ปาณาติปาตา เวรมณีสิกขาปทังสมาทียามิ นั่นหมายถึงการไม่ใช้ความรุนแรงต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงการไม่ทำร้ายชีวิตของผู้อื่น ซึ่งตรงกันกับแนวคิดของชู่จี้ที่ว่าด้วยเรื่องประชาธิปไตยที่ได้มาโดยต้องไม่ใช้ความรุนแรง และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

ศีลข้อที่สองคือ อทินนาทานา เวรมณีสิกขาปทังสมาทียามิ หมายถึงห้ามลักทรัพย์ของผู้อื่นที่ไม่ใช่ของตน ซึ่งศีลข้อนี้ตรงกับแนวคิดของชู่จี้เรื่องสังคัมที่ปราศจากการคอร์รัปชัน รวมถึงการห้ามไม่ให้ขโมยได้ในสิ่งที่เป็สิทธิของคนอื่น

ศีลข้อที่สามคือกาเมสุมิจจาจรา เวรมณีสิกขาปทังสมาทียามิ หมายถึงความเพียงพอในการใช้ชีวิต การพอเพียงในอำนาจที่มี รวมถึงพอเพียงในการบริโภคสิ่งของต่างๆ ซึ่งสามารถพบเห็นได้จากการใช้ชีวิตที่พอเพียงของชู่จี้ทั้งการแต่งกาย และการใช้ชีวิตที่ไม่ฟุ้งเฟ้อกับสิ่งของวัตถุ

ศีลข้อที่สี่คือมุสาวาทา เวรมณีสิกขาปทังสมาทียามิ ซึ่งหมายถึงการไม่พูดปดจะเห็นว่าข้อนี้มีส่วนสัมพันธ์ตรงกับแนวคิดของชู่จี้ที่ให้ประชาชนพูดความจริงและข้อสัตย์ไม่โกหกต่อกัน รวมถึงไม่ต้องการทำให้พูดจารุนแรงและพูดจาดูหมิ่นผู้อื่น หรือพูดเพื่อทำร้ายจิตใจผู้อื่นอีกด้วย

คือข้อห้าคือสุราเมรยมีชชปมาทฐานา เวมถีลิกขาปทังสมาทียามิ หมายถึงการไม่ดื่มสุราและของมีนเมา ซึ่งข้อนี้ตรงกับแนวคิดของซุจีเรื่องการใช้ชีวิตอย่างมีสติ เนื่องจากซุจีเชื่อว่าถ้าเราไม่ดื่มสิ่งมีนเมาก็จะทำให้เรามีสติสัมปชัญญะและจะไม่ไปทำร้ายหรือกระทำความรุนแรงต่อผู้อื่นได้

ตอนที่สาม   การเรียบเรียงวาทะและการใช้จุดจูงใจ

3.1   การเรียบเรียงวาทะ

3.1.1   โครงสร้างของวาทะ

การเรียบเรียงวาทะของอองซาน ซุจีเป็นวาทะที่ให้ความรู้ผสมกับการโน้มน้าวใจ โดยที่วาทะของอองซาน ซุจีจะมีลักษณะการใช้เรื่องเล่าผสมกับข้อเท็จจริง (Fact) และมีลักษณะของการใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เห็นภาพพจน์ที่ชัดเจนผสมผสานการนำเสนอข้อเท็จจริง โดยจากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า การเรียบเรียงสารของอองซาน ซุจี มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- การเล่าให้เห็นภาพ
- การใช้ภาษาและภาพพจน์ที่ขัดแย้งเสียดสี(Irony)
- การปรับวาทะให้เข้ากับกลุ่มผู้ฟัง

องค์ประกอบที่หนึ่ง   การเล่าให้เห็นภาพ

อองซาน ซุจีมักจะเริ่มต้นวาทะด้วยการเล่าให้โดยเล่าให้เห็นภาพที่ชัดเจน มีลักษณะคล้ายพรรณนาโวหารคล้ายการเล่านิทาน โดยจะเล่าผ่านตัวละคร และพรรณนารายละเอียดเนื้อหาที่ชัดเจน จนทำให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการตามไปได้ การเล่าจะใช้ภาพพจน์ต่างๆในการนำเสนอข้อมูล หลังจากขั้นตอนนี้การเขียนของซุจีจะมีความจริงจังมากยิ่งขึ้น เพราะผู้อ่านสามารถเข้าใจและจินตนาการตามได้ในที่สุด

- การเล่าให้เห็นรายละเอียด

การเล่าให้เห็นภาพนั้นของซาน ซูจีจะเล่าผ่านการนำเสนอความเป็นจริงที่ชาวพม่าประสบ และพบเจอในปัจจุบัน ในการเล่าจะใส่นี้อาหาที่เข้าใจง่ายและลงรายละเอียดอย่างชัดเจน

“...นักโทษทางการเมืองต้องพูดคุยกับครอบครัวของเขาผ่านทางลูกกรง เหล็ก และสายซึ่งถูกทอเป็นตาข่าย ดังนั้นการติดต่อสื่อสารจึงไม่สามารถที่จะ สัมผัสโดนร่างกายได้ เด็กคนหนึ่งซึ่งเป็นลูกของนักโทษทางการเมืองนั้นจะทำรู เล็กๆผ่านตาข่ายและยื่นนิ้วมือเข้าไปเพื่อที่จะได้สัมผัสพ่อของเขา และเมื่อรูนั้น ใหญ่ขึ้นจนสามารถผู้คุมเห็นนั้น ผู้คุมก็จะนำแผ่นเหล็กบางๆมาปะติดปะต่อกัน ซึ่งเด็กก็จะเริ่มพยายามทำช่องขึ้นใหม่อีกครั้งเพื่อที่จะได้สัมผัสผู้เป็นพ่อของตน และการกระทำเช่นนี้ก็ไม่ใช่อีกกรรมที่เด็กๆปรารถนา...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 24)

จะเห็นว่าการเขียนเรื่องราวของซูจีจะเน้นให้เห็นภาพของความจริงที่ลูกต้องยื่นมือผ่านตา ข่ายเพื่อทำการสัมผัสกับพ่อ ซึ่งทำให้เห็นภาพที่น่าสลดและเศร้าใจยิ่งนัก รวมถึงยังกล่าวอีกว่า เมื่อพ่อหรือแม่ถูกปล่อยตัวจากเรือนจำก็อาจจะถูกจับเข้าเรือนจำอีกเมื่อไหร่ก็ได้ ทำให้เห็นถึง ความไม่มีหลักประกันในชีวิตของเด็กตัวน้อยๆที่ต้องนับวันคอยว่าจะสูญเสียบิดามารดาผู้เป็นที่รัก ไปอีกเมื่อไหร่

“...เมื่อพ่อหรือแม่ถูกปล่อยตัวจากการคุมขังนั้นก็ไม่ใช่จุดจบของทุกสิ่ง เด็กๆยังคงต้องทนทุกข์ทรมานกับความกังวลว่าพ่อหรือแม่ของตนนั้นจะถูกจับตัว ไปคุมขังอีกหรือไม่ ตัวพวกเขาเองเหมือนนกตัวเล็กๆที่กระพือปีกอย่างไร้กำลังอยู่ ภายนอกกรงที่ถูกปิดและห่างไกลตายจากพ่อและแม่ พวกเขารู้ว่าไม่มีความ ปลอดภัยสำหรับครอบครัวของเขา ตราบใดที่กฎหมายของประเทศไม่สามารถ คุ้มครองหรือเป็นหลักประกันสำหรับความคิดเสรีและการแสดงออกอย่างอิสระ ทางการเมือง...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 23)

“...ในช่วงหน้าฝนซึ่งมีช่วงระยะเวลาหกเดือน อ่าง ถังน้ำ กะทะ และภาชนะ ที่เป็นพลาสติกทุกชนิดที่เหลืออยู่ในบ้านของฉัน ถูกนำมาใช้รองสายน้ำเล็กๆที่ ไหลลงมากันอย่างรื่นเริง แล้วเมื่อไหร่ก็ตามที่ฝนเกิดตกหนักมากขึ้น ภาชนะที่ใช้ รองน้ำต่างๆเหล่านั้นจะต้องถูกทำให้ว่างอีกครั้งเพื่อพร้อมที่จะใช้รองน้ำอีกครั้ง

หนึ่ง ซึ่งการรั่วซึมนั้นเกิดขึ้นบ่อยครั้ง แต่ก็มักหายไปอย่างฉับพลัน เนื่องจากการถูกพื้นที่บ่อยครั้งนั่นเอง...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 111)

นอกจากการให้ภาพที่สะเทือนใจผู้อ่านแล้ว ชูจี้ยังได้เล่าให้เห็นภาพวิถีชีวิตของเธอที่เกิดขึ้นระหว่างฤดูที่เกิดมรสุมและมีฝนตกชุกว่า เธอต้องทำการหาถ้ำและพาสณะต่างๆมารองรับ ซึ่งการเล่าของเธอจะทำให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการตามได้อย่างชัดเจน

- การเล่าเพื่อก่อให้เกิดถึงผัสสะ (ประสาทสัมผัส)

“...ชาวพม่าเริ่มนิยมดื่มชาที่มีรสชาติหอมหวาน ชาที่นำชงจะประกอบด้วยนมและน้ำตาลเป็นหลัก แต่การชงชาแบบนี้จะไม่ใช้การชงในลักษณะแบบชาชาวอังกฤษ ชาที่นำมาทำจะเป็นชาที่ผู้อพยพมาจากอินเดียเป็นคนนำมา ดังนั้นชาจึงรสชาติแตกต่างกับชาที่อยู่ในร้านที่ขายในประเทศอินเดีย การชงชาจะต้องนำชามาต้มในน้ำร้อนที่เดือด ผสมกับนมแล้วนำไปใส่ในหลอดชงชาเพื่อที่จะทำให้ชาเข้ากัน เมื่อชาเริ่มเป็นสีน้ำตาลนวลและให้ความรู้สึกขมแล้ว จึงนำมาเทลงแก้วพร้อมด้วยการราดนมเพื่อเพิ่มรสชาติให้หอมหวาน จากนั้นจึงตามด้วยน้ำตาลอีกหนึ่งช้อน จึงจะได้ชาที่มีรสชาติหอมและหวานมันเข้มข้น...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 83)

“...การทำอาหารของชาวพม่าส่วนใหญ่ตอนเช้าจะเป็นข้าวผัด ซึ่งเป็นการนำอาหารสดที่เหลือจากคืนก่อนนำมาปรุงอาหาร ซึ่งวิธีการทำนั้นเริ่มจากการนำผัก เนื้อหมู กุ้ง และไข่ผัดรวมกันในกระทะ บางครั้งเราอาจจะใส่ไข่ไก่สักฟองสองฟองเพื่อให้ข้าวผัดน่าทานมากยิ่งขึ้น หรือเราอาจจะใส่ไส้กรอกโรยหน้าบางๆ รวมถึงถั่วงอกต่างๆที่มีอยู่เพื่อเพิ่มสีสันให้น่าทานมากยิ่งขึ้น...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 27)

การเล่าเรื่องที่ทำให้เกิดภาพพจน์ซึ่งทำให้เราสามารถจินตนาการได้ถึงกลิ่น เนื้อมาจากชูจี้ใช้วิธีการบรรยายโดยเล่าถึงขั้นตอนกรรมวิธีการปรุงอาหาร จนทำให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการตามถึงสิ่งที่ชูจี้กำลังเล่าได้

- การเล่าเพื่อกระตุ้นเร้าอารมณ์

ภาพพจน์ชนิดนี้ที่ซุจีใช้จะเน้นไปที่การเล่าให้เห็นถึงความยากจนของประชาชนชาวพม่าที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนอย่างลำบากในการหาเลี้ยงชีพ และดำเนินชีวิตอยู่ในแต่ละวัน เนื่องจากการเล่าให้เห็นภาพพจน์ชนิดนี้จะทำให้เห็นว่าค่าครองชีพของชาวพม่ามีราคาสูงขึ้นไปเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นอาหารการกิน ซึ่งจะเห็นได้ว่าเครื่องปรุงที่ชาวพม่าเคยใช้ในการประกอบอาหารได้ถูกแปรเปลี่ยนไปใช้โดยแทนที่ด้วยส่วนผสมที่มีคุณภาพด้อยลง เนื่องจากว่าราคาของส่วนผสมจะได้ถูกลงเป็นการลดค่าใช้จ่ายอย่างหนึ่งภายในบ้าน บางครอบครัว โดยการเล่าให้เห็นภาพพจน์เพื่อก่อให้เกิดอารมณ์ซุจีมักจะใช้การเล่าแบบนำเสนอข้อมูลจริง จึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจและเกิดอารมณ์ร่วมในที่สุด

“...ด้วยราคาอาหารสดที่มีราคาเพิ่มขึ้นทำให้ครอบครัวหนึ่งสามารถทำอาหารได้แค่หนึ่งมื้อ ไม่อาจที่จะนำของที่เหลือมาทำข้าวผัดในตอนเช้าเหมือนในอดีตได้ ไข่ไก่ก็มีราคาที่ไม่แน่นอนเช่นกัน เพราะไข่ไก่มีราคาที่สูงขึ้นจากฟองละ 1 คยัท เพิ่มขึ้นเป็น 6 คยัท และได้กรอกก็มีราคาที่แพงมากซึ่งแต่ก่อนสามารถนำมาสไลด์เป็นแผ่นบางๆวางบนจานอาหารได้ แต่ปัจจุบันไม่อาจทำได้เนื่องจากราคาสูงขึ้นเป็น 450 คยัทต่อหนึ่งกิโลกรัม ซึ่งในสมัยก่อนราคาเพียง 250 คยัทเท่านั้นเอง...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 28)

“...ในเวลานี้ไม่ว่าอาหารเช้าจะเป็นข้าวผัดหรือว่าโมอิงกา ก็เป็นอาหารที่ไม่น่าเจริญอาหารเท่าที่ควรเนื่องจาก ราคาของเนื้อสัตว์ ปลาและถั่วนั้นค่อนข้างสูง ทำให้อาหารเช้าขาดส่วนผสมที่ดี รวมถึงไม่บำรุงกำลัง และได้โปรตีนน้อยอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นข้าวผัดหรือโมอิงกา การใช้น้ำมันปาล์มจึงถูกแทนที่ด้วยน้ำมันถั่วลิสง เนื่องจากน้ำมันปาล์มมีราคาแพง ดังนั้นในการเพิ่มรสชาติของอาหารจึงถูกแทนที่ด้วยการใส่ผงชูรสมากมาย มีอะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ มีสาระ และอร่อยสำหรับมือเช้าของชาวพม่านอกเสียจากความไม่พอเพียงของอาหารและบางสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 28)

“...ราคาเนื้อสัตว์ที่พบว่าเพิ่มขึ้น อย่างเช่น ราคาเนื้อไก่ซึ่งปัจจุบันมีราคา 400 คยัทต่อหนึ่งกิโลกรัม จากสมัยก่อนที่เนื้อไก่มีราคาเพียง 100 คยัท อีกทั้งเนื้อหมูซึ่งเพิ่มจาก 70 คยัทเป็น 280, กุ้งขนาดเล็กจากราคา 40 คยัทเป็นราคา

100 คยัท ในขณะที่กึ่งขนาดกลางมีราคา 200 คยัทซึ่งปรับเพิ่มขึ้นจากราคาเดิม 100 คยัท...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 28)

พบว่าการกล่าวภาพพจน์ให้เกิดอารมณ์มักจะมีรายละเอียดที่สะเทือนใจอารมณ์ผู้อ่านว่า ประชาชนชาวพม่าต้องใช้ชีวิตเช่นนี้จริงหรือ ทำให้เกิดความตระหนักและจินตนาการภาพตามจน ก่อให้เกิดอารมณ์ร่วมในที่สุด

องค์ประกอบที่สอง การใช้ภาษาและภาพพจน์ที่ขัดแย้งและเสียดสี (Irony)

การเรียบเรียงวาทะช่วงนี้ซูจีมักจะใช้ภาพพจน์ที่ขัดกันทำให้ผู้อ่านรู้สึกเริ่มตระหนักใน แง่มุมที่ซ่อนอยู่เรื่องที่ซูจีได้บอกเล่าได้มากยิ่งขึ้น ในขั้นนี้ผู้รับสารจะเริ่มรู้สึกมีคำถามเกิดขึ้นกับ ตัวเอง เช่น “มีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นจริงหรือ” “แล้วประชาชนชาวพม่าอยู่กันได้อย่างไร” ซึ่งใน ขั้นที่สองนี้ผู้วิจัยจะเริ่มรู้สึกนึกและคิดตาม เนื่องจากสิ่งที่นางของซาน ซูจีได้บอกเล่าและกล่าวถึง นั้นเป็นข้อมูลที่น่าเสนอความจริง

จะเห็นได้ว่าซูจีจะใช้ภาพพจน์ที่ขัดกัน โดยการกล่าวถึงสิ่งที่สวยงามก่อนแล้วจึงตามด้วยความ เป็นจริงในประเทศพม่า ภาพพจน์ที่ขัดแย้งกันเช่นนี้ส่งผลให้ผู้อ่านได้มองเห็นภาพที่เกิดขึ้นได้ อย่างชัดเจน ทำให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการได้อย่างเข้าใจ รวมถึงจะทำให้ผู้อ่านได้รู้สึกสงสัยและ คิดตามว่าเหตุการณ์ที่ซูจีเล่านี้เป็นความจริงหรือ จึงทำให้เรื่องเล่าของซูจีมีความน่าสนใจมาก ยิ่งขึ้น

“...บางทีพวกเขาอาจจะมองเห็นเป็นทิวทัศน์ที่งดงาม รอยยิ้มที่จริงใจและ เป็นนิสัยในการต้อนรับแขกหรือผู้ที่มาเยี่ยมเยือนของชาวพม่า โรงแรมใหม่ รวมถึง ค่าแรงที่ถูกเลยกลายเป็นขุมทองสำหรับพวกเขาในการหาเงิน บางทีพวกเขา อาจจะยังไม่เคยรับรู้เกี่ยวกับชาวชนบทที่ยากจน ผู้ที่ไร้โชคที่บ้านของพวกเขาต้อง ถูกรื้อถอนเพื่อนำไปสร้างเป็นถนนเพื่อตีที่ใหญ่ๆในปัจจุบัน การให้สินบนและการ ทุจริตนั้นกระจายไปทั่วเหมือนมะเร็งที่เจริญเติบโต ความไม่เที่ยงธรรมในการค้าที่ เรียกว่าการค้าเสรียังเป็นสิ่งที่ยากจะลงรอยกัน การกระทำอันไร้กฎหมายที่เพิ่มขึ้น ซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ในการต่อต้านผู้ที่พยายามสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิและ ประชาธิปไตย โครงการที่บังคับให้ผู้ชาย ผู้หญิง รวมถึงเด็กเป็นแรงงานให้ทำงาน อย่างหนักโดยปราศจากเงินค่าตอบแทนซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ยังคงเตือนความทรง

จำเราเกี่ยวกับทางรถไฟแห่งความตายในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 88)

“...ถ้านักธุรกิจไม่สนใจเกี่ยวกับจำนวนนักโทษทางการเมืองในประเทศของเรา อย่างน้อยพวกเขาควรจะเป็นหน่วยงานตามกฎหมายที่สามารถมีผลบังคับได้นั้นหมายถึงไม่มีหลักประกันในการดำเนินธุรกิจที่ซื่อสัตย์ ความเป็นธรรม ซึ่งยังคงไม่มีการแก้ไขในปัจจุบัน...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 88)

“...ถ้านักธุรกิจไม่สนใจเกี่ยวกับมาตรฐานทางด้านสุขภาพและการศึกษาที่เสื่อมลง อย่างน้อยพวกเขาควรเป็นหน่วยงานเกี่ยวกับการขาดแคลนทางด้านสุขภาพและการขาดแคลนทางการศึกษาของผู้ใช้แรงงาน ซึ่งนั่นจะเป็นการขัดขวางการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 88)

“...ถ้านักธุรกิจไม่สนใจว่าพวกเขาจะต้องต่อสู้กับประเทศที่มีระบบซับซ้อนที่ขาดความเอาใจใส่ความสุขของประชาชน อย่างน้อยพวกเขาควรเป็นหน่วยงานเกี่ยวกับการขาดโครงสร้างขั้นพื้นฐานที่สำคัญ การจ่ายน้อยกว่าปกติ และการทุจริตจากกลุ่มข้าราชการ ดังนั้นจึงทำให้การจัดการหยุดชะงักอย่างรวดเร็ว...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 88)

ซูจีได้คิดค้นคำบางคำขึ้นมาเพื่อปรับให้ตรงกับบทความของเธอ ซึ่งการคิดค้นคำของเธอ นั้นจะเป็นการบ่งบอกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับที่เธอจะเล่าในบทความของเธอ ซึ่งตรงกับหลักทฤษฎีของ A.I. Richard ที่สร้างคำขึ้นมาใหม่เพื่อให้เรามองเห็นภาพของเรื่องราวได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เช่น *Misrule of Law*

คำว่า Rule of Law คือกฎหมายที่ต้องปฏิบัติตาม แต่ในความเป็นจริงของประเทศพม่า ทำให้เราทราบว่าภาพของกฎหมายนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกปฏิบัติตาม เหมือนกับเป็นประเทศที่ไร้ซึ่งกฎหมาย ทำให้ซูจีใช้ศัพท์ *Misrule of Law* เป็นการปูเรื่องให้ผู้อ่านได้เข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

เช่น *Uncivil Service*

คำว่า Civil Service หมายถึง ข้าราชการ คือผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลประชาชน แต่เนื่องจากภาพความเป็นจริงของชาวพม่าทำให้คำว่าข้าราชการได้เปลี่ยนแปลงไป ข้าราชการที่พบเห็นในประเทศพม่าคือภาพของข้าราชการที่เอาเปรียบประชาชน รวมถึงบังคับขู่เข็ญ และคดโกงประชาชน ทำให้ซูจีได้ตั้งศัพท์ใหม่ว่า *Uncivil Service*

เมื่อถึงในขั้นนี้ผู้อ่านจะรู้สึกแทนตัวเองกับตัวละครที่ซูจีได้บอกเล่าถึง เมื่อเราเปรียบเทียบตัวเองกับตัวละครที่ซูจิกว่าเราก็จะมีความเข้าใจและถูกโน้มน้าวไปในขณะเดียวกัน ซึ่งการโน้มน้าวใจของซูจินั้นส่วนมากจึงมาจากการนำเสนอภาพผ่านความเป็นจริง (Facts) จนสามารถทำให้เรารับรู้ มองเห็นภาพ และถูกโน้มน้าวใจในที่สุด

องค์ประกอบที่สาม การปรับวาทะให้เข้ากับกลุ่มบุคคล

องซาน ซูจีจะมีการปรับเนื้อหาและภาษาเพื่อให้สอดคล้องกับประสบการณ์หรือภูมิหลังของกลุ่มผู้ฟัง ซึ่งผู้วิจัยพบว่ากลุ่มผู้ฟังขององซาน ซูจีแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มด้วยกัน อันได้แก่ พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน นิสิตนักศึกษา ชนกลุ่มน้อยและประชาชนชาวพม่า ทหารและข้าราชการ รวมถึงประชาคมโลก เนื่องจากว่าทั้งห้ากลุ่มที่กล่าวถึงเปรียบเสมือนเสาหลักและกลไกในการขับเคลื่อนต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย

● พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน

เมื่อองซาน ซูจีได้พูดคุยกับพระสงฆ์หรือพุทธศาสนิกชนในวาทะจะมีการใช้ภาษาบาลีเข้ามาใช้ปะปนอยู่ในบทสนทนา ทั้งนี้การใช้ภาษาบาลี หรือการพูดถึงศาสนาก็เปรียบเสมือนการสอนและการโน้มน้าวใจพุทธศาสนิกชน โดยการเข้าร่วมว่าเป็นตนเป็นพุทธศาสนิกชนคนหนึ่งเช่นกัน เนื่องจากประชาชนชาวพม่าส่วนใหญ่เป็นพุทธศาสนิก

“...ฉันคิดว่าเราควรหลีกเลี่ยงการมุสาว่าหา นั่นคือการหลีกเลี่ยงการพูดไม่จริงหรือการหลอกลวง ความจริงใจไม่เพียงแต่ต้องหลีกเลี่ยงการพูดไม่จริง แต่นั่นหมายถึงการไม่โกหกผู้อื่นด้วย...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 200)

“...การโกหกไม่ถือว่าเป็นความรุนแรงชนิดหนึ่ง แต่ฉันมีความเชื่อว่าการโกหกเป็นการสร้างความรุนแรงให้กับผู้อื่น เนื่องจากผู้อื่นสามารถที่จะมีสิทธิรับรู้

ความเป็นจริง และการปกปิดความจริงให้ผู้อื่นรู้ถือว่าเป็นความรุนแรงอย่างหนึ่ง อย่างเช่น บริษัทค้าขายแอลกอฮอล์กล่าวว่าการดื่มสุราไม่เป็นการสร้างความรุนแรงต่อผู้อื่นถ้าไม่เกิดการทะเลาะวิวาทกันเกิดขึ้น แต่ฉันมีแนวคิดว่าการดื่มสุราเป็นการทำร้ายและก่อความรุนแรงให้เกิดขึ้นแล้ว เนื่องจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นเนื่องมาจากการทำร้ายร่างกายและสติสัมปชัญญะของตัวเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ถึงคำวาทิงสาหรือการไม่ใช้ความรุนแรง ซึ่งตรงตามกับหลักศีลข้อห้าที่กล่าวว่าไม่ควรดื่มสุราและไม่ควรใช้ความรุนแรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่น แต่บางคนอาจไม่คิดเช่นนั้น...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 65)

เห็นได้ว่าเมื่อซุจีได้กล่าวถึงการโกหก เธอก็จะกล่าวถึงภาษาบาลีนั่นคือ มุสาวาทา การกล่าวถึงภาษาบาลีของเธอเปรียบเสมือนเป็นการบอกให้ผู้อื่นทราบว่าเธอเป็นพุทธศาสนิกชนคนหนึ่งเช่นกัน ภาษาบาลีที่เธอใช้มีหลากหลายคำแตกต่างกันไปตามแต่เนื้อเรื่องที่เธอกำลังพูดถึงในขณะนั้น

“...ฉันคิดว่าคนเราควรจะเผชิญหน้ากับความเป็นจริง นั่นคือสิ่งที่ดีในการป้องกันการคอร์รัปชัน ถ้าคุณกล้าพอที่จะเผชิญหน้ากับความเป็นจริง ก็เหมือนคุณส่องกระจกแล้วพบกันตนเอง และฉันคิดว่าถ้าคุณเข้าใจและยอมรับความเป็นจริงของตนเองได้ก็จะทำให้คุณไม่คอร์รัปชัน ฉันไม่คิดว่าทุกคนจะทราบคำว่าอวิชชา นั่นคือความไม่แน่นอน และความไม่เข้าใจในสภาวะเป็นจริงตามสภาพธรรม (ธรรมชาติ) ของทุกข์และการดับทุกข์ ซึ่งฉันคิดว่าไม่มีใครที่สามารถอยู่กับอำนาจและเงินทองได้ตลอดไป...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 200)

“...ฉันจำได้ครั้งหนึ่งเขาเคยสอนฉันว่า สิ่งสำคัญที่สุดคือการไม่คิดว่าคุณนั้นมีความรู้ทุกอย่าง เขาบอกว่าถึงแม้ว่าคุณจะมีปัญญาคือความรู้ และวิริยะคือความอดทน แต่คุณต้องเตือนตัวเองว่าคุณนั้นไม่ได้มีความรู้ที่มากเกินไป คุณยังต้องเรียนรู้อะไรอีกในโลกนี้...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 34)

“...บางทีคนเราอาจกระทำบางอย่างเหนือกฎหมาย แต่ฉันเชื่อว่าไม่มีทางเหนือกฎแห่งกรรม (Karma) ทุกสิ่งล้วนมีสาเหตุและผลกระทบเสมอ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 93)

“...คำพูดในหนังสือไบเบิลได้เตือนความจำฉันว่าความรักที่แท้จริงทำให้ปราศจากความกลัว ซึ่งมีแนวคิดตรงกับหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ความรักคือความเมตตาซึ่งหมายถึงการไม่เห็นแก่ตัวและยึดติดหรือผูกมัด ซึ่งในหลักคำสอนตามพระพุทธศาสนากล่าวว่า ความรักที่แท้จริงเปรียบเสมือนความรักที่แม่ดูแลลูก นั่นคือความรักที่แท้จริง แม่สามารถที่จะเสียสละตนเองเพื่อลูกของเธอได้ และฉันคิดว่าในสังคมของเราต้องการความรักเช่นนี้...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 44)

“...คุณรู้ไหมว่าในศาสนาพุทธมีองค์ประกอบสี่อย่างที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จ นั่นคือฉันทะ (Chanda) ความต้องการ, จิตตะ (citta) คือความใส่ใจ, วิริยะ (viriya) คือความพยายามและความอดทน สิ้นสุดท้ายคือปัญญา (panna) คือสติปัญญา...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 167)

จะเห็นได้ว่าภาษาบาลีที่ซุจีใช้ก็ไม่ได้เป็นภาษาบาลีที่ซับซ้อนมากนัก อย่างเช่น เมตตา (Metta) คือความเมตตา กรุณา, อวิชชา (anicca) คือความไม่เข้าใจในสภาวะเป็นจริงตามสภาวะธรรม (ธรรมชาติ) ของทุกข์และการดับทุกข์, มุสาวาทา (Musavada) คือการไม่โกหก, กรรม (Karma) คือการกระทำ, ฉันทะ (Chanda) คือความต้องการ, ปัญญา (Panna) คือความรู้ และ อหิงสา (ahimsa) คือการไม่ใช้ความรุนแรง เป็นต้น

● นิสิตและนักศึกษา

เมื่อออกงาน ซุจีได้กล่าวถึงนักศึกษา ซุจีจะกล่าวถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาซึ่งถูกกระทำโดยทหารพม่า รวมถึงความรุนแรงทางด้านร่างกาย ความไม่มีสิทธิเสรีภาพ และการถูกบีบบังคับต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา อีกทั้งซุจียังกล่าวสรรเสริญในความเสียสละตนของนักศึกษาในการสละชีพตนเองเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยอีกด้วย

“...เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม มีผู้พบเห็นประชาชนกว่า 500 คนซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนวัยรุ่นในเมืองปา-อัน ถูกเชือกมัดรวมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คน โดยมีกองทหารคอยเฝ้ารักษาการณ์อยู่ เมื่อชาวบ้านในระแวกนั้นพยายามจะให้

อาหารและน้ำแก่กลุ่มคนที่ตกเป็นเชลย พวกเขาก็ถูกนายทหารตะคอกด่า บอกกับพวกเขาว่า อย่ามามัวเสียเวลาให้อาหารกับพวกที่กำลังจะไปตาย พวกเขาเหล่านั้นนอนค้างคืนกันที่ศาลากลางจังหวัด และออกเดินทางในตอนเช้าตรู่ของวันรุ่งขึ้นโดยมุ่งไปยังบริเวณที่มีการสู้รบกันอยู่...” (อองซาน ซูจี, 2535: 326)

“...เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม กองทหารได้ทำการจับกุมประชาชนซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียน และนักศึกษา ในขณะที่พวกเขานั่งอยู่ในร้านน้ำชา และร้านขายอาหารในกรุงย่างกุ้งไปเป็นจำนวนกว่า 600 คน...” (อองซาน ซูจี, 2535: 326)

นี่คือภาพของนิสิตนักศึกษา และนักเรียนที่ถูกทางการทหารพม่าบังคับและจับตัวไปขณะที่พวกเขานั่งดื่มน้ำชาและสนทนากับเพื่อนๆ ซึ่งเห็นได้ว่าการกระทำที่เกิดขึ้นเป็นการกระทำที่โหดร้ายและอยู่เหนือกฎหมายอีกด้วย

“...โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กล่าวประนามการที่กองทหารได้สังหารผู้ที่ชุมนุมประท้วงอย่างสงบ เป็นผลให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก รวมทั้งเด็กนักเรียน และพระภิกษุ...” (อองซาน ซูจี, 2535: 325)

“...ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ทุกท่านจะลงความเห็นพ้องต้องกันว่า การสังหารผู้ที่ชุมนุมประท้วงที่ปราศจากอาวุธ ซึ่งรวมทั้งเด็กนักเรียน และนักศึกษาอย่างไม่แยแส เมื่อไม่กี่สัปดาห์มานี้ เป็นการกระทำที่นานาประเทศทั่วโลกพึงประณาม...” (อองซาน ซูจี, 2535: 328)

“...เมื่อวันที่ 7 เดือนกรกฎาคมเมื่อทหารได้กระทำการยิงนักศึกษาจำนวนนักศึกษาที่เสียชีวิตยังไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน แต่เล่าต่อกันมาว่ามีจำนวนผู้เสียชีวิตเป็นร้อยคน...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 136)

ภาพที่เกิดขึ้นเป็นภาพของความรุนแรงที่ทหารพม่าได้กระทำการรุนแรงอันเกินกว่าเหตุด้วยการยิงนิสิต นักศึกษาที่ปราศจากอาวุธด้วยความไม่มีเมตตา ทำให้นักศึกษาต้องเสียสละชีวิตของตนเองเป็นจำนวนมากในการเรียกร้องสิทธิประชาธิปไตยของตนเอง

“...นักศึกษาเป็นผู้ที่ปูทางมาสู่ ณ.จุดนี้ จุดที่เราสามารถชุมนุมกันได้เช่นนี้ เรามีโอกาสในวันนี้เพราะนักศึกษาได้เป็นหัวหอกสำคัญในการชุมนุมประท้วงครั้งที่ผ่านๆมา และยิ่งไปกว่านั้น เพราะพวกเขาได้แสดงความสมัครใจที่จะเสียสละชีวิตของพวกเขา ดังนั้นข้าพเจ้าใคร่ขอรับรองให้ทุกท่านทุกคน อยู่ในความสงบเป็นเวลาหนึ่งนาที่ เพื่อแสดงความคารวะต่อผู้ล่วงลับ และยิ่งไปกว่านั้น เพื่อแบ่งปันความดีของพวกเขาในหมู่ของพวกเรา ขอให้ทุกท่านอยู่ในความสงบเป็นเวลาหนึ่งนาที่...” (อองซาน ซูจี, 2535: 301)

“...ข้าพเจ้ายังมีเรื่องจะกล่าวอีกสองสามเรื่องเกี่ยวกับนักศึกษาที่เป็นกำลังในการเคลื่อนไหวระดับชาติครั้งนี้ นักศึกษาได้แสดงความสามารถมากที่สุด พวกเขาได้แสดงความกล้าหาญทางกายของพวกเขาไปแล้ว ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้นักศึกษาทั้งหลายก้าวต่อไปข้างหน้าด้วยความพร้อมเพียง และความมุ่งมั่นดังเดิม ในขณะนี้เรามีนักศึกษามากมายหลายกลุ่มด้วยกัน ข้าพเจ้าอยากจะทำให้นักศึกษาทุกกลุ่มรวมตัวกันเป็นองค์กรที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ข้าพเจ้าเข้าใจว่าจะมีการประชุมเพื่อสนทนากันถึงเรื่องนี้ในไม่ช้า เมื่อโอกาสนั้นมาถึงข้าพเจ้าอธิษฐานขอให้การประชุมที่จะมีขึ้น ลงเอยด้วยความสามัคคีกลมเกลียวในหมู่นักศึกษา...”(อองซาน ซูจี, 2535: 305)

นอกจากการกล่าวถึงความไม่ยุติธรรมและความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาแล้ว ซูจียังได้ให้ภาพของความเสียสละตนเองของนักศึกษา ที่ต้องเสียสละชีวิตของตนเองเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมและประชาธิปไตยในประเทศของตนอีกด้วย

- ประชาชนและชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในประเทศพม่า

เนื่องจากประเทศพม่าเป็นประเทศที่มีชนเผ่าหรือชนกลุ่มน้อยอยู่มาก ดังนั้นซูจิจึงมีการใช้วาทะเพื่อแสดงให้เห็นว่าถึงแม้จะต่างชนเผ่ากัน แต่ก็ยังเป็นประชาชนชาวพม่าเหมือนกัน ขอให้เป็นปึกแผ่นเดียวกัน แสดงถึงความเป็นพวกพ้อง เนื่องจากไม่ว่าจะเป็นชาวคะฉิ่น, ชาวฉิ่น, ชาวกะเหรี่ยง, ชาวกยา, ชาวมอญ, ชาวอารกัน (ยะไข่), หรือชาวดาน ต่างก็เป็นประชาชนชาวพม่าเหมือนกัน ดังนั้นซูจิจึงขอให้ทุกชนเผ่าร่วมมือร่วมใจกันแสดงให้เห็นถึงพลังประชาชนชาวพม่าว่า

พวกเราชาวพม่าเป็นคนมีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ดังนั้นพวกเราจึงขอต่อสู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตยที่สมบูรณ์

“...วันนี้วันชาติ ข้าพเจ้าอยากให้คุณทุกคนตัดสินใจเสียตั้งแต่วันนี้ว่า พวกท่านจะกระทำการใดๆ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติซึ่งได้แก่ เพื่อนร่วมชาติของท่าน เพื่อความมั่นคงของสหภาพ และเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชน เราจะต้องไม่คำนึงถึงบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือทำเพื่อจุดประสงค์ระยะสั้นใดๆ เราจะไม่ทำเพื่อคนละบุคคลคนใดคนหนึ่ง ข้าพเจ้าปรารถนาให้ทุกคนก้าวเดินต่อไปด้วยความพร้อมเพรียงใจกัน และด้วยจิตใจที่ผ่องแผ้ว ข้าพเจ้ามักจะบอกให้ประชาชนมีปณิธานที่สูงส่งจะมีปณิธานที่สูงสุด...” (อองซาน ซูจี, 2535: 332)

“...ประชาชนทุกเชื้อชาติในประเทศจำเป็นต้องทำงานร่วมกัน ด้วยความพยายามที่จะรวมกลุ่มชนเชื้อชาติต่างๆ เข้ากับประชาชนทั้งหมดนั่นเอง...” (อองซาน ซูจี, 2535: 341-348)

“...เราจะต้องไม่สอนให้พวกเขารู้สึกแบ่งแยกเพราะความแตกต่างทางภาษาหรือเชื้อชาติ เราจำเป็นต้องสอนพวกเขาเพื่อให้พวกเขาเข้าใจในแนวคิดของสหภาพ ยกตัวอย่างเช่น ในรัฐคะฉิ่น เรามีเงินผะ ลีซู ฉาน พม่า และชาติอื่นๆ เพื่อให้พวกเขาอยู่ร่วมกันอย่างรักใคร่กลมเกลียว เราจะต้องสอนลูกหลานของเราตั้งแต่พวกเขายังเป็นเด็กเล็กๆ ให้เข้าใจถึงแนวคิดของเอกภาพแห่งชาติ และความเป็นชาติ...” (อองซาน ซูจี, 2535: 342)

“...ในเวลานี้สิ่งสำคัญก็คือ การร่วมแรงร่วมใจของชนเชื้อชาติต่างๆ เราไม่ควรจะมีความคิดว่า “ฉันเป็นชาวคะฉิ่น” “ฉันเป็นชาวพม่า” “ฉันเป็นชาวฉาน” แต่เราจะต้องคิดว่าพวกเราทุกคนเป็นสหภาพร่วมอุดมการณ์ในการต่อสู้เพื่อสิทธิแห่งประชาธิปไตยของเรา เราจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันประดุจพี่น้อง และเมื่อนั้นแหละที่เราจะประสบความสำเร็จ หากเราแบ่งแยกกันทางเชื้อชาติแล้ว เราก็จะไม่มีวันได้มาซึ่งประชาธิปไตยที่เราปรารถนา...” (อองซาน ซูจี, 2535: 347)

“...ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้ชนเชื้อชาติต่างๆ สามัคคีกันเป็นหนึ่งใจเดียวกัน และร่วมมือกันต่อไป...” (องซาน ซูจี, 2535: 348)

“...มันเป็นการเตือนความจำของเราประชาชนชาวพม่าที่สนับสนุนอย่างเด็ดขาดในการต่อสู้เพื่อให้ได้เสรีภาพของประเทศของเราซึ่งถูกรบงำจากลัทธิเผด็จการ และกฎของการเป็นอาณานิคม...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 93)

“...ในระหว่างที่ข้าพเจ้ากำลังพูดถึงเรื่องเอกภาพอยู่นี้ ข้าพเจ้าขอพูดถึงการอยู่ร่วมกันของรัฐต่างๆที่ประกอบกันเป็นประเทศพม่า ชนชาติต่างๆที่อยู่ในพม่าควรจะสมัครสมานกัน ชาวพม่าซึ่งยังคงเป็นประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศอย่างแน่นอน พวกเขาจึงควรพยายามอย่างสุดกำลังที่จะดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างรักใคร่กลมเกลียว เพราะชาวพม่าเป็นประชาชนส่วนใหญ่ที่สุดชาวพม่าเป็นประชาชนส่วนใหญ่ที่สุด เขาจึงต้องใช้ความพยายามอย่างที่สุด ในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวและมีสัมพันธภาพและสร้างเอกภาพ และมิตรภาพอันเป็นสิ่งพึงปรารถนาอย่างยิ่งให้เกิดขึ้นในหมู่ชนชาติอื่นๆของประเทศ...” (องซาน ซู, 2535: 308)

จะเห็นว่าวาทะที่ซูจิกกล่าวถึงประชาชนชาวพม่า เธอแสดงให้เห็นถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความไม่แตกแยก และความมีวินัยของประชาชน เธอต้องการให้ประชาชนสามัคคีโดยไม่แบ่งแยกว่าใครเป็นเชื้อชาติใด รวมทั้งเธอต้องการที่จะนำเสนอว่าประชาชนทุกคนเปรียบเสมือนพี่น้องกัน และทุกคนคือประชาชนชาวพม่าที่รักและพร้อมที่จะเสียสละตนต่อประเทศชาติเหมือนกัน

● ทหารและข้าราชการ

ในวาทะที่ซูจิกกล่าวกับทหารพม่านั้นคือซูจีพยายามแสดงให้เห็นว่าเธอเข้าใจในสิ่งที่ทหารพม่าและข้าราชการได้กระทำ และเธอก็ไม่ได้มีความรู้สึกไม่ชอบทหารและข้าราชการแต่อย่างไร ในทางตรงกันข้ามเธอมองว่าทหารและข้าราชการเป็นคนดี พร้อมที่จะช่วยเหลือประชาชน เพราะทหารคือที่พึ่งของประชาชน อีกทั้งทหารเปรียบเสมือนลูกชายของพ่อเธอ ซึ่งก็เปรียบเสมือนเป็นครอบครัวและเป็นพี่น้องของเธอเช่นกัน

“...ขอให้ข้าพเจ้าได้กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ข้าพเจ้ามีความผูกพันที่ลึกซึ้งอยู่กับกองทัพ มิใช่เพียงเพราะว่า พ่อของข้าพเจ้าเป็นผู้จัดตั้งกองทัพขึ้น และในสมัยเป็นเด็กข้าพเจ้าได้รับการดูแลจากนายทหารของพ่อ แต่ยังเป็นเพราะข้าพเจ้ารู้สึกถึงความรักความชื่นชม ที่ประชาชนมีต่อพ่อของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นตัวในความรักและความชื่นชมนั้น ดังนั้นข้าพเจ้าจึงไม่ปรารถนาที่จะเห็นความแตกแยกและการต่อสู้ระหว่างกองทัพที่พ่อของข้าพเจ้าเป็นผู้สร้างขึ้นกับประชาชนที่รักและชื่นชมพ่อของข้าพเจ้าจากเวทีแห่งนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอร้องให้บรรดานายทหารประจำกองทัพตอบแทนความเข้าใจและความเห็นใจนี้ ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้กองทัพเปลี่ยนแปลงเป็นกองกำลังที่ประชาชนสามารถเชื่อถือและไว้วางใจได้ ให้กองทัพเป็นกองกำลังที่ค้าชูเกียรติยศและศักดิ์ศรีของประเทศ...” (องซาน ซูจี, 2535: 304)

“...เมื่อฉันอายุสิบหรือสิบเอ็ดขวบ ฉันอยากที่เข้าทำงานในกองทัพ เพราะในตอนนั้นฉันรู้สึกเป็นเกียรติอย่างมากที่ได้รู้ว่าพ่อของฉันเป็นคนก่อตั้งกองทัพขึ้นมา และทุกคนเรียกพ่อของฉันว่า บ็อกโย (Bogyoke) หมายถึงท่านนายพล ดังนั้นจึงทำให้ฉันอยากเข้ากองทัพเพราะว่าเป็นวิธีที่ฉันคิดว่าเราสามารถที่จะช่วยเหลือประเทศได้เหมือนเช่นพ่อฉันเคยทำ แต่ตอนนี้ทุกอย่างได้เปลี่ยนไป จึงบอกว่าคุณจริงแล้วฉันไม่ได้มีความรู้สึกอะไรกับกองทัพเลย และฉันคิดว่าสักวันหนึ่งฉันจะหาทางทำประโยชน์ให้กับประเทศ โดยที่ฉันคิดว่าประชาธิปไตยที่เราสมควรีทหารมาปกป้อง ไม่ใช่มีทหารเป็นผู้พรากประชาธิปไตยไปจากเรา...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 62)

จะเห็นได้ว่าซูจีมีความคิดว่าทหารและข้าราชการเปรียบเสมือนครอบครัวของเธอ และเธอคิดว่าทหารมีหน้าที่ปกป้องประชาชน และให้ความเป็นธรรมต่อประชาชนอีกด้วย

● ประชาคมโลก

การโน้มน้าวกลุ่มประชาคมโลกให้มีส่วนร่วมในการเป็นแกนหลักเพื่อต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย ของชาน ชูจีจะใช้วิธีการเล่าผ่านการนำเสนอข้อเท็จจริงต่างๆ จนทำให้ประชาคมโลกเกิดความตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ผ่านทางการบอกเล่าของชูจี จนสามารถมองเห็นภาพผ่านทางสายตาของชูจี และมีความอารมณ์ร่วม รวมถึงมีความเข้าใจและสงสารประชาชนชาวพม่า อีกทั้งการดึงประชาคมโลกมาเป็นเสาหลักในการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสันติประชาธิปไตย เปรียบเสมือนเป็นการกดดันให้กับทหารพม่าอีกทางหนึ่งด้วย

3.2 การใช้จุดจูงใจ

การใช้จุดจูงใจของชาน ชูจีมีด้วยกันทั้งสิ้น 3 ประเด็นด้วยกัน อันได้แก่ การกล่าวถึงบิดาหรือนายพลของชาน, จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ และการใช้แรงจูงใจในความเป็นพวกพ้องหรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

3.2.1 ความน่าเชื่อถือของผู้พูด (Ethos)

- การใช้จุดจูงใจโดยการเชื่อมโยงถึงบิดา จากการวิจัยพบว่า การเปิดตัวต่อหน้าสาธารณชนของชูจีจะกล่าวถึงบิดาของเธอเพื่อให้ประชาชนได้ทราบว่าเธอคือบุตรสาวของนายพลของชาน เธอกล่าวว่าการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยมีสาเหตุเนื่องมาจากเธอต้องการที่จะมีความรู้สึกแบบเดียวกับพ่อของเธอ เธอต้องการที่จะทำหน้าที่ในฐานะที่เธอเป็นประชาชนชาวพม่า ซึ่งคำกล่าวของเธอมักจะยกคำกล่าวที่พ่อของเธอเคยกล่าวเพื่อนำมาเป็นหลักฐานในการสนับสนุนความคิดของเธอ รวมถึงกล่าวเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนร่วมต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยพร้อมกับเธอ เพราะเธอเชื่อว่าประชาชนเชื่อในตัวเธอเพราะว่าประชาชนรักในตัวบิดาของเธอ

“...ข้าพเจ้าจะขออ่านข้อความตอนที่พ่อของข้าพเจ้าเขียนเกี่ยวกับประชาธิปไตยให้ทุกท่านได้รับฟัง: เราจะต้องปลุกฝังประชาธิปไตยให้เป็นหลักนำจิตใจทางความคิดของประชาชน เราต้องพยายามสร้างประเทศพม่าที่เสรี ให้สอดคล้องกับหลักดังกล่าว หากเราไม่ทำเช่นนั้น ประชาชนของเราจะต้องลำบากหากระบอบประชาธิปไตยล่มสลายลงเสียแล้ว โลกก็มีอาจนิ่งดูตายอยู่ได้ และวัน

หนึ่งพม่าก็จะถูกเหยียดหยามชิงชังเช่นเดียวกับญี่ปุ่นและเยอรมันนี้ ประชาธิปไตยเป็นเพียงอุดมการณ์เดียวที่สอดคล้องกับเสรีภาพ ทั้งยังเป็น อุดมการณ์ที่สนับสนุนและเสริมสร้างสันติภาพ ดังนั้นเราจึงควรยึดถืออุดมการณ์ นี้เพียงอุดมการณ์เดียวเป็นเป้าหมายของเรา...” (อองซาน ซูจี, 2535: 302-303)

“...เหตุผลที่ข้าพเจ้าเข้าร่วมในการต่อสู้เพื่อสันติภาพ และประชาธิปไตย โดยเจริญรอยตามแนวทางของพ่อ เพื่อให้บรรลุอุดมการณ์ประชาธิปไตย...” (ออง ซาน ซูจี, 2535: 303)

นี่คือการกล่าวอ้างของซูจีที่เชื่อมแนวความคิดการต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตยในแบบของเธอ และพ่อของเธอ เพื่อเป็นการดึงดูดให้ประชาชนสนใจและยอมรับเธอในฐานะตัวแทนของบิดา

“...ครั้งหนึ่งพ่อของข้าพเจ้าเคยพูดกับเพื่อนร่วมงานของท่านว่า ท่านมีความสามารถในการที่จะเล่าความจริงที่เจ็บปวดให้กับผู้อื่นฟังได้ เพราะท่านเชื่อว่าความจริงเป็นสิ่งที่เจ็บปวดสำหรับบางคน บางคนเมื่อได้ยินความจริงอาจจะรับไม่ได้ขึ้นอยู่กับแต่ละคน บางคนเมื่อทราบความจริงแล้วก็เข้าใจว่าสาเหตุของความทุกข์เป็นเพราะอะไร ใช้เหตุผลและปัญญาในการจัดการปัญหา ในขณะที่บางคนก็ทำเช่นนั้นไม่ได้...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 215)

“...ข้าพเจ้าไม่เพียงแต่ศรัทธาและชื่นชมท่านในฐานะผู้รักชาติ และรัฐบุรุษ เท่านั้น แต่ข้าพเจ้ายังเกิดอารมณ์และความรู้สึกร่วม เมื่อข้าพเจ้าเรียนรู้ว่า ข้าพเจ้ามีทัศนคติที่คล้ายคลึงกับพ่ออยู่หลายประการด้วยกัน อาจจะเป็นเพราะ ความผูกพันดังกล่าว ที่ทำให้ข้าพเจ้าบังเกิดความรู้สึกที่รับผิดชอบต่อประโยชน์สุขของชาติบ้านเมือง...” (อองซาน ซูจี, 2535: 320)

“...จากสิ่งแม่บอกฉันเกี่ยวกับพ่อของฉัน แนนอนยอมมีบางสิ่งใน พันธุกรรมของฉันที่มาจากพ่อ ทำให้ฉันโน้มเอียงและมีความรู้สึกที่ต้องรับผิดชอบต่อ เจกเช่นพ่อ...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 199)

ดังจะเห็นได้การกล่าวถึงพ่อของเธอนอกจากเธอจะยกคำกล่าวของพ่อมาสนับสนุนแนวคิดของเธอแล้ว เธอยังได้กล่าวว่าแนวคิดของเธอและพ่อของเธอมีแนวคิดและความคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดเรื่องประชาธิปไตยโดยไม่ใช้ความรุนแรง ความรักประเทศชาติ และพร้อมที่จะเสียสละชีวิตของตนเองเพื่อประเทศพม่าได้เหมือนกัน เธอจึงคิดว่าการที่เธอและพ่อมีสิ่งต่างๆ หลายอย่างที่คล้ายคลึงกันอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากพันธุกรรมก็เป็นได้ และเธอพบว่าทั้งเธอและพ่อเป็นคนที่ไม่พูดความจริงและไม่ชอบที่จะโกหกเช่นกัน

“...ในฐานะบุตรสาวของชายที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของพม่าสมัยใหม่ มิใช่เรื่องแปลกที่ข้าพเจ้าจะมีความผูกผันอย่างใกล้ชิดกับกระแสการเมืองในประเทศข้าพเจ้าสนใจประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อเอกราช และพัฒนาการทางสังคมและการเมืองพม่ามาตั้งแต่ยังเป็นเด็กๆ พ่อของข้าพเจ้าเสียชีวิตเมื่อข้าพเจ้ามีอายุได้เพียง 2 ปี และมีอาจจะกล่าวได้ว่าข้าพเจ้ารู้จักท่าน ข้าพเจ้าได้รับการสั่งสอนให้ระลึกถึงท่านในฐานะของพ่อที่รักใคร่ ตามใจลูก และชายที่ซื่อตรงน่าเชื่อถือ ผู้เห็นประโยชน์สุขของชาติบ้านเมืองมาก่อนประโยชน์สุขส่วนตัว เมื่อข้าพเจ้าเติบโตขึ้น และเริ่มต้นเก็บเก็บรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและความสำเร็จของท่านนั้นแหละที่ข้าพเจ้าได้เริ่มเรียนรู้ว่า พ่อเป็นคนเช่นใด และได้ประสบความสำเร็จมากเพียงใดในช่วงเวลา 32 ปีที่ท่านมีชีวิตอยู่ ข้าพเจ้าไม่เพียงแต่ศรัทธาและชื่นชมท่านในฐานะผู้รักชาติ และรัฐบุรุษเท่านั้น แต่ข้าพเจ้ายังเกิดอารมณ์และความรู้สึกร่วม เมื่อข้าพเจ้าเรียนรู้ว่า ข้าพเจ้ามีทัศนคติที่คล้ายคลึงกับพ่ออยู่หลายประการด้วยกัน อาจจะเป็นเพราะความผูกผันดังกล่าวที่ทำให้ข้าพเจ้าบังเกิดความรู้สึกกับผิดชอบต่อประโยชน์สุขของชาติบ้านเมือง...” (อองซาน ซูจี, 2535: 320)

“...ข้าพเจ้าได้รับการสั่งสอนให้ระลึกถึงท่านในฐานะของพ่อที่รักใคร่ ตามใจลูก และชายที่ซื่อตรงน่าเชื่อถือ ผู้เห็นประโยชน์สุขของชาติบ้านเมืองมาก่อนประโยชน์สุขส่วนตัว...” (อองซาน ซูจี, 2535: 319)

“...เมื่อฉันอายุสิบหรือสิบเอ็ดขวบ ฉันอยากที่เข้าทำงานในกองทัพ เพราะในตอนนั้นฉันรู้สึกเป็นเกียรติอย่างมากที่ได้รู้ว่าพ่อของฉันเป็นคนก่อตั้งกองทัพขึ้นมา และทุกคนเรียกพ่อของฉันว่า บ็อกโยเกีย (Bogyoke) หมายถึงท่านนายพล

ดังนั้นจึงทำให้ฉันอยากเข้ากองทัพเพราะว่าเป็นวิธีที่ฉันคิดว่าเราสามารถที่จะช่วยเหลือประเทศได้เหมือนเช่นพ่อฉันเคยทำ แต่ตอนนี้ทุกอย่างได้เปลี่ยนไป แฉจึงบอกว่าความจริงแล้วฉันไม่ได้มีความรู้สึกอะไรกับกองทัพเลย และฉันคิดว่าสักวันหนึ่งฉันจะหาทางทำประโยชน์ให้กับประเทศ โดยที่ฉันคิดว่าประชาธิปไตยที่เราสมควรจะมีทหารมาปกป้อง ไม่ใช่มีทหารเป็นผู้พรากประชาธิปไตยไปจากเรา...”
(Aung San Suu Kyi, 2008: 62)

นอกจากการกล่าวถึงแนวคิดที่คล้ายคลึงกันของซูจีกับนายพลอองซานแล้ว ซูจียังได้กล่าวถึงพ่อในแง่ของความเสียสละและเป็นบุคคลที่รักชาติยิ่งชีพ ซึ่งความเสียสละรวมกับความรักชาติของพ่อส่งผลทำให้เธอมีความรู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นลูกสาวของพ่อ และต้องการที่จะใช้ชีวิตของเธอด้วยการเสียสละตนเองทำเพื่อประเทศชาติดังเช่นพ่อของเธอ

- การสร้างอัตลักษณ์ของความเป็นพม่า

หลังจากการกล่าวอ้างถึงบิดาของเธอ ซูจี้ก็ได้ใช้ความเป็นตัวของเธอในการทำความรู้จักกับประชาชน โดยการสร้างอัตลักษณ์ที่มีความโดดเด่นเฉพาะตัวของเธอ ด้วยวิธีการแสดงออกและนำเสนอตัวเองในฐานะที่เป็นประชาชนชาวพม่า เพราะว่านางอองซาน ซูจี้ได้ใช้ชีวิตและเติบโตในต่างประเทศ ร่วมกับการที่เธอตัดสินใจแต่งงานกับนายไมเคิล อาริสชาวอังกฤษ ดังนั้นเธอจึงต้องสร้างความรู้สึกร่วมกับประชาชนชาวพม่าว่าเธอเป็นส่วนหนึ่งเช่นเดียวกับพวกเขา และทำให้ประชาชนคิดว่าเธอเป็นส่วนหนึ่งและเป็นประชาชนชาวพม่าอย่างแท้จริง

อองซาน ซูจี้จะนำเสนอตนเองโดยแต่งกายด้วยชุดประจำชาติพม่า เสื้อด้านบนเป็นเสื้อผ้าสีพื้นเรียบง่าย เช่น สีน้ำตาลเข้ม สีเนื้อ หรือสีขาว เป็นต้น ผ้าที่นำมาตัดเป็นเสื้อมักไม่ค่อยมี

ลวดลาย เสื้อที่ใส่มีลักษณะเป็นแขนยาวเลยข้อศอก ส่วนกระโปรงก็จะเป็นโล่ธงธรรมดา หรือที่ชาวพม่านิยมเรียกว่า ลองจิส (Longyi) โดยชุดที่ซุจีใส่จะเป็นชุดประจำประเทศพม่า ทรงผมจะมีลักษณะเกล้าเก็บไว้ด้านหลังอย่างง่าย ๆ บางครั้งอาจมีการนำดอกไม้มาทัดหูเพื่อเสริมความงาม การที่ซุจีแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าที่เป็นชุดประจำชาติพม่า เนื่องจากเธอต้องการนำเสนอตนเองว่าเป็นชาวพม่าที่รัก และอนุรักษ์ประเพณีดั้งเดิมของชาวพม่า ถึงแม้เธอจะมีความคิดเรื่องประชาธิปไตย ซึ่งเป็นแนวคิดของตะวันตกแต่ถึงอย่างไรเธอก็ยังเป็นชาวพม่าที่รักชาติและพร้อมที่จะสละตนเองเพื่อประชาชนชาวพม่า การแต่งตัวของเธอยังคงแสดงให้เห็นถึงความสมณะและความพอเพียงอีกด้วย

- ความรู้สึกเป็นกันเองและเป็นหนึ่งเดียวกับผู้ฟัง

เมื่อซุจีให้สัมภาษณ์กับสื่อ ฉากหลังที่พบจะมีลักษณะเป็นพื้นไม้ด้านหลังเป็นแผ่นไม้ใหญ่ ธรรมดาสีน้ำตาล รวมถึงมีอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน เช่น ชุดรับแขก โซฟา หรือพุดลม และตู้ไม้ขนาดใหญ่ นั้นมีช่องหลายช่องไว้สำหรับวางของต่างๆ เป็นต้น ฉากหลังที่เป็นบ้านทำให้เราทราบว่า เธอถูกกักขังคุมตัวให้อยู่แต่เพียงภายในบ้าน รวมถึงการให้ผู้สื่อข่าวสามารถมาทำข่าวได้ภายในบ้านจึงเปรียบเสมือนการสร้างความรู้สึกเป็นกันเอง ความรู้สึกเหมือนเป็นญาติสนิทมิตรสหายที่เดินทางมาเยี่ยมเยือน ซึ่งเมื่อฉากหลังเป็นบ้านก็ทำให้เรารับรู้到她เปิดต้อนรับและยินดีกับผู้ที่มาเยี่ยมเยียนเสมอ

เมื่อประชาชนที่มาฟังการกล่าวปราศรัยของเธออยู่นอกรั้วเป็นจำนวนมาก การกล่าวของเธอนอกบ้านจะเปรียบเหมือนการส่งพลังของเธอให้กับประชาชนที่มาเฝ้าให้กำลังใจเธออยู่นอกรั้วบ้าน เธอจะแสดงท่าทางยื่นมือเพื่อส่งพลังให้รวมถึงต้องการบอกให้ประชาชนทราบว่าเธอ

จะยังคงอยู่ร่วมต่อสู้กับประชาชนของเธอ โดยที่จะไม่มีวันทอดทิ้งประชาชนและประเทศของเธอ อย่างแน่นอน

- ความมั่นคงทางอารมณ์ของผู้พูด

จากการวิเคราะห์การพูดผ่านสื่อวิดีโอพบว่า น้ำเสียงที่ซุจีใช้ในการตอบคำถามหรือการกล่าวปราศรัยเธอจะตอบด้วยน้ำเสียงเรียบๆ และจะยิ้มในขณะที่ตอบ การตอบคำถามของเธอจะประหยัดถ้อยคำ เป็นลักษณะถามคำตอบคำเสียมากกว่า มีบางครั้งที่อาจจะย้อนถามกลับไปบ้างในการพูดนอกบ้านแต่ยังอยู่ในประตู่รั้วของเธอ การพูดของเธอเหมือนเธอต้องการส่งพลังใจของเธอให้ประชาชนชาวพม่าที่มารอฟังเธออยู่นอกประตู่รั้วบ้านได้รับว่า เธอเป็นกำลังใจให้พวกเขาในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย และเธอพร้อมที่จะต่อสู้เคียงบ่าเคียงไหล่กับประชาชนอันเป็นที่รักของเธอ

3.2.2 การใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ (Pathos)

การใช้จุดจูงใจที่ของซุจี ซุจีใช้คือการใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดภาพทำให้คนอ่านเกิดความรู้สึกในเรื่องราวที่ซุจีได้เล่า อีกทั้งซุจียังแสดงให้เห็นถึงสถานภาพของตนที่ถูกกระทำจากรัฐบาลทหารพม่าว่าเป็นอย่างไร และการใช้ภาษาที่สื่ออารมณ์เพื่อเพิ่มอารมณ์ของผู้อ่านให้รู้สึกคิดตามผ่านทางภาษาที่ใช้อีกด้วย

การใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดภาพที่ซุจีใช้จะเป็นภาพที่เกี่ยวกับความน่าสงสาร ความอดอยากที่พบและเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของประชาชนชาวพม่า ซึ่งภาพเหล่านั้นจะเป็นภาพที่มาจากข้อมูลที่

เป็นจริง จึงทำให้ผู้อ่านเกิดความตระหนักในเนื้อหาที่ได้อ่าน จนเกิดอารมณ์ความรู้สึกสงสารในที่สุด

- อารมณ์ความน่าสงสาร

“...พวกเราช่วยเหลือครอบครัวของนักโทษด้วยการบริจาคเงิน ยา และอาหาร เนื่องจากว่าบางคนไม่สามารถที่จะไปพบหน้าสามีของเธอที่เรือนจำได้ เพราะว่าเรือนจำได้อยู่ห่างไกลจากบ้านของพวกเขามาก และสมัยนี้ค่าโดยสารก็มีราคาแพงมาก เราช่วยเหลือครอบครัวของนักโทษทุกคนไม่เฉพาะแต่สมาชิก NLD พวกเราไม่เลือกแบ่งแยกที่จะช่วยเหลือคน...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 99)

“...นักโทษทางการเมืองต้องพูดคุยกับครอบครัวของเขาผ่านทางลูกทรงเหล็ก และสายซึ่งถูกทอเป็นตาข่าย ดังนั้นการติดต่อสื่อสารจึงไม่สามารถที่จะสัมผัสโดนร่างกายได้ เด็กคนหนึ่งซึ่งเป็นลูกของนักโทษทางการเมืองนั้นจะทำรูเล็กๆผ่านตาข่ายและยื่นนิ้วมือเข้าไปเพื่อที่จะได้สัมผัสพ่อของเขา และเมื่อรูนั้นใหญ่ขึ้นจนสามารถผู้คุมเห็นนั้น ผู้คุมก็จะนำแผ่นเหล็กบางๆมาปะติดปะต่อกัน ซึ่งเด็กก็จะเริ่มพยายามทำช่องขึ้นใหม่อีกครั้งเพื่อที่จะได้สัมผัสผู้เป็นพ่อของตน และการกระทำเช่นนี้ก็ไม่ใช้กิจกรรมที่เด็กๆปรารถนานัก...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 24)

“...พวกเขาไม่สามารถที่จะทานอาหารได้สองมือต่อวัน หรือบางคนไม่สามารถที่จะหาอาหารทานได้เลย ดังนั้นพวกเขาจึงจำใจที่จะต้องดื่มน้ำข้าวแทนการทานข้าวนั่นเอง...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 37)

อองซาน ซูจียังเล่าข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานภาพของตนเองที่ถูกกระทำโดยทหารพม่า ซึ่งการเล่าเหตุการณ์เช่นนี้ทำให้เราเข้าใจถึงความลำบากและความทุกข์ยากที่เธอได้รับขณะที่เธอต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตยให้กับประเทศของเธอ

“...ในวันขึ้นปีใหม่เวลา 11.30 ในตอนเช้า ถนนหน้าบ้านของฉันถูกปิดด้วยสิ่งกีดขวางที่เป็นลวดหนาม ไม่อนุญาตให้ใครผ่านเข้ามาหรือออกไปได้นอกจากสมาชิกของหน่วยรักษาความปลอดภัย และจำนวนพลเรือนที่แลดูอันตรายกลุ่มหนึ่งที่มีผ้าเช็ดหน้าพันอยู่รอบข้อมือ...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 108)

“...ในช่วงหน้าฝนซึ่งมีช่วงระยะเวลาหกเดือน อ่าง ถังน้ำ กะทะ และภาชนะที่เป็นพลาสติกทุกชนิดที่เหลืออยู่ในบ้านของฉัน ถูกนำมาใช้รองสายน้ำเล็กๆที่ไหลลงมากันอย่างรีบเร่ง แล้วเมื่อไหร่ก็ตามที่ฝนเกิดตกหนักมากขึ้น ภาชนะที่ใช้รองน้ำต่างๆเหล่านั้นจะต้องถูกทำให้ว่างอีกครั้งเพื่อพร้อมที่จะใช้รองน้ำอีกครั้ง ซึ่งการรั่วซึมนั้นเกิดขึ้นบ่อยครั้ง แต่ก็มักหายไปอย่างฉับพลัน เนื่องจากการฉุกละหุนนั่นเอง...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 111)

“...ผมของฉันเริ่มร่วง และฉันอ่อนแอมากเกินไปจนไม่สามารถลุกออกจากเตียงได้ ตามทฤษฎีของฉัน ฉันคิดว่าถ้าฉันตายคงมีสาเหตุมาจากหัวใจล้มเหลวเพราะอ่อนแอมากเกินไป มากกว่าที่จะตายเพราะขาดอาหาร...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 147)

“...ฉันต้องขายเฟอร์นิเจอร์ของฉันเพื่อเป็นการอยู่รอด จริงๆแล้วก็ไม่ใช่เป็นการขาย แต่พวกเขาให้เงินฉันแลกกับเฟอร์นิเจอร์ เมื่อฉันออกจากการถูกกักตัวแล้วเขาก็นำเฟอร์นิเจอร์เหล่านั้นกลับมาให้ฉันทั้งหมด แต่ฉันบอกกับพวกเขาว่าไม่ได้หรอก ฉันได้ขายสิ่งนั้นไปแล้ว และฉันก็ขายของให้กับพวกเขาจนกระทั่งฉันมีเงินพอเพียงที่จะสามารถดำรงชีพอยู่ได้...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 147)

นี่ทำให้เราทราบว่าองซาน ซูจีได้ถูกกักตัวโดยทางการทหารพม่า ทำให้ซูจีต้องลำบากจนกระทั่งเธอต้องขายเฟอร์นิเจอร์ภายในบ้านเพื่อนำเงินน้อยนิดมาดำรงชีพ ทำให้เธอผอมเพลีย ผมร่วงจนเกือบทำให้เธอเสียชีวิตในที่สุด นอกจากนี้การใช้ภาษาของซูจียังทำให้เรามีอารมณ์และความรู้สึกคล้ายตามไปกับเธอได้อีกด้วย

“...Do not be frightened everytime there is attempt to frighten you, but do not be entirely without fear. Do not be entirely lacking in elated

everytime you are praised, but do not be entirely lacking in elation...”
(Aung San Suu Kyi, 1997: 160)

“...อยากกลัวทุกครั้งที่เราพยายามทำให้เรากลัว แต่ก็ไม่ใช่ที่จะไม่กลัวเลย
อย่ามีความสุขมากจนเกินไปเมื่อเราได้รับคำชมเชย แต่ก็อย่าถึงขนาดที่จะไม่มี
ความสุขเลยกับการได้รับคำชม...” (Aung San Suu Kyi, 1997: 160)

การใช้ภาษาของซูจีทำให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลิน ในขณะที่อ่านจะได้รับข้อมูลที่เป็นความ
จริงไปพร้อมๆกับการใช้ภาษาที่งดงามอีกด้วย

- การใช้อารมณ์ความเป็นพวกพ้อง (Identification)

การใช้แรงจูงใจขององซาน ซูจีคือการเน้นความเป็นชาติ ความเป็นพวกพ้อง และความ
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชาชน ซึ่งการใช้จุดจูงใจชนิดนี้เพื่อก่อให้เกิดความรักและความ
สามัคคีซึ่งกันและกัน ทำให้ประชาชนทุกคนคิดเสมอว่าตนเองคือประชาชนชาวพม่าที่มีหน้าที่ใน
การต่อสู้เพื่อประเทศของตน

“...ประชาชนทุกคนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันฉีกกำลังต่อสู้ นี่เป็นสิ่งที่
ชัดเจนเหลือเกิน เป็นหลักง่ายๆที่ทุกคนเข้าใจ หากไม่มีเป้าหมายร่วมกันเสียแล้ว
เราก็ไม่อาจจะประสบความสำเร็จได้เลย หากประชาชนขาดความสามัคคี
อุดมการณ์ใดๆหรือการปกครองระบอบใดๆก็ไม่อาจจะนำประโยชน์มาสู่ชาติ
บ้านเมืองได้ เราจะต้องตอกย้ำความจริงข้อนี้ไว้ในใจของประชาชน หาก
ประชาชนขาดวินัยเสียแล้ว ต่อให้นำระบบใดมาใช้ก็ไร้ประโยชน์ ดังนั้นประชาชน
ของเราจึงควรรักษา วินัย และความสามัคคีอย่างแน่นแฟ้น...”(องซาน ซูจี,
2535: 301-309)

“...ประชาชนทุกคนควรจะมีสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน...” (องซาน ซูจี,
2535: 301-309)

“...ในส่วน of ประชาชน ขอให้ประชาชนพยายามลืมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ซ้ำพเจ้าอยากจะทำอะไรอย่าให้พวกท่านหมดสิ้นความหวังความศรัทธาในกองทัพ

เราจะบรรลุจุดหมายในการเป็นสหภาพที่แข็งแกร่ง และมั่นคงก็ต่อเมื่อเราก้าวไปข้างหน้าอย่างพร้อมเพรียงกัน ขณะนี้เรายังไม่อาจจะทำให้จุดมุ่งหมายนั้นสัมฤทธิ์ผล ขอให้เราปรองดองสมัคสมาน ขอให้เราก้าวเดินไปสู่จุดมุ่งหมายที่เรายึดมั่นโดยพร้อมเพรียงกัน...” (อองซาน ซูจี, 2535: 301-309)

การใช้แรงจูงใจนอกจากเป็นการเสริมแรงให้ประชาชนชาวพม่าร่วมกันปลุกพลังของตนเองในการรับผิดชอบต่อบ้านเมืองในการแสดงวินัยของตนเองออกมาเพื่อรักษาชาติบ้านเมืองแล้ว ซูจียังเน้นว่าไม่ว่าจะเป็นชนเผ่าไหนในประเทศก็ตาม ทุกคนล้วนแล้วแต่เป็นประชาชนชาวพม่าด้วยกันทั้งสิ้น

“...เราจะต้องไม่สอนให้พวกเขาารู้สึกแบ่งแยกเพราะความแตกต่างทางภาษาหรือเชื้อชาติ เราจำเป็นต้องสอนพวกเขาเพื่อให้พวกเขาเข้าใจในแนวคิดของสหภาพ ยกตัวอย่างเช่น ในรัฐคะฉิ่น เรามีจินผะ ลีซู ฉาน พม่า และชาติอื่นๆ เพื่อให้พวกเขาอยู่ร่วมกันอย่างรักใคร่กลมเกลียว เราจะต้องสอนลูกหลานของเราตั้งแต่พวกเขายังเป็นเด็กเล็กๆ ให้เข้าใจถึงแนวคิดของเอกภาพแห่งชาติ และความ เป็นชาติ...” (อองซาน ซูจี, 2535: 342)

“...ในเวลานี้สิ่งสำคัญก็คือ การร่วมแรงร่วมใจของชนเชื้อชาติต่างๆ เราไม่ควรจะมีความคิดว่า “ฉันเป็นชาวคะฉิ่น” “ฉันเป็นชาวพม่า” “ฉันเป็นชาวฉาน” แต่เราจะต้องคิดว่าพวกเราทุกคนเป็นสหayerร่วมอุดมการณ์ในการต่อสู้เพื่อสิทธิแห่งประชาธิปไตยของเรา เราจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันประดุกพี่น้อง และเมื่อนั้นแหละที่เราจะประสบความสำเร็จ หากเราแบ่งแยกกันทางเชื้อชาติแล้ว เราก็จะไม่มีวันได้มาซึ่งประชาธิปไตยที่เราปรารถนา...” (อองซาน ซูจี, 2535: 347)

“...ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้ชนเชื้อชาติต่างๆ สามัคคีกันเป็นหนึ่งใจเดียวกัน และร่วมมือกันต่อไป...” (อองซาน ซูจี, 2535: 348)

นอกจากการปลุกใจให้ประชาชนชาวพม่ารักกัน ไม่แบ่งชนเชื้อชาติต่างๆ โดยให้ประชาชนรวมใจกันเป็นหนึ่งเดียวแล้ว อองซาน ซูจียังใช้วิธีการโน้มน้าวใจประชาชนโดยจะกล่าวเสมอว่าพวกเราเป็นชาวพม่าจะต้องไม่ทิ้งกัน ให้รักและสามัคคีกัน ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นซูจียจะไม่ทิ้งให้ประชาชนต้องลำบากแต่เพียงผู้เดียว

“...ฉันคอยบอกกับประชาชนเสมอว่าฉันไม่สามารถต่อสู้ได้โดยคนเดียว
ทุกคนที่ต้องการประชาธิปไตยต่างก็ต้องทำหน้าที่ของตนเอง ซึ่งคุณก็จะสามารถ
ทราบได้เองว่าวิธีการไหนที่เหมาะสมกับคุณ...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 69)

“...ฉันไม่เคยแสรังทำเป็นว่าฉันสามารถจัดการทุกอย่างได้ด้วยตัวคน
เดียว...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 69)

“...เมื่อพวกเราพูดว่าพวกเรามีหน้าที่ในการรับผิดชอบต่อการกระทำของ
เราและของผู้อื่น ซึ่งนั่นหมายความว่าเราจะไม่ทิ้งให้ผู้อื่นต้องโดดเดี่ยวและทรมาน
เพียงลำพัง...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 70)

“...นี่คือสถานการณ์ที่ฉันคาดหวังว่าคุณจะไม่ปล่อยให้ผู้อื่นต้องอยู่ตาม
ลำพัง พวกเราจะต้องเข้าไปช่วยเหลือกันและกัน ประเทศทั้งประเทศต้องลุกขึ้น
ต่อสู้กับสิ่งชั่วร้ายทารุณ เราจะไม่ปล่อยให้เด็กหนึ่งคน หรือหมู่บ้านหนึ่งหมู่บ้าน
ต้องสู้ตามลำพัง แต่เมืองหนึ่งร้อยกว่าเมือง และประเทศทั้งประเทศต้องร่วมมือกัน
ทุกคนจะต้องมีหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้อื่นไม่ให้ได้รับความทุกข์ทรมานจากความ
ไม่ยุติธรรมอีกต่อไป...” (Aung San Suu Kyi, 2008: 70)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นว่าองซาน ซูจีได้ใช้วิธีการจูงใจโดยใช้แรงจูงใจของ
ประชาชนในการที่จะให้ประชาชนออกมาเรียกร้องประชาธิปไตยร่วมกับเธอ โดยการปลุกฝัง
ประชาชนให้มีความสามัคคี ไม่สร้างความแตกแยกของแต่ละเชื้อชาติ แต่ให้ทุกคนรวมพลังกัน
ต่อสู้เนื่องจากว่าทุกคนคือประชาชนชาวพม่า ที่ต้องการความยุติธรรมและประชาธิปไตยให้กับ
ประเทศของตน

3.2.3 การใช้สติและหลักเหตุผล (Logos)

วาทะขององซาน ซูจีจะเป็นการเล่าเรื่องผสมกับการนำเสนอข้อเท็จจริง ซึ่งวาทะที่นาง
องซาน ซูจีได้กล่าวหรือเล่าถึงจะมีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงภายในประเทศ
พม่า ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง หรือแม้กระทั่งความเป็นอยู่ที่แท้จริงของ

ประชาชน ซึ่งองซาน ชูจีจะใช้จุดมุ่งใจที่บอกเล่าเกี่ยวกับสถิติและหลักฐาน รวมถึงการให้เหตุผลที่ชัดเจน จนกระทั่งสามารถโน้มน้าวใจประชาชนได้ในที่สุด เช่น

....ราคาเนื้อสัตว์ที่พบว่าเพิ่มขึ้น อย่างเช่น ราคาเนื้อไก่ซึ่งปัจจุบันมีราคา 400 คยัทต่อหนึ่งกิโลกรัม จากสมัยก่อนที่เนื้อไก่มีราคาเพียง 100 คยัท อีกทั้งเนื้อหมูซึ่งเพิ่มจาก 70 คยัทเป็น 280, กุ้งขนาดเล็กจากราคา 40 คยัทเป็นราคา 100 คยัท ในขณะที่กุ้งขนาดกลางมีราคา 200 คยัทซึ่งปรับเพิ่มขึ้นจากราคาเดิม 100 คยัท...“ (Aung San Suu Kyi, 1997: 28)

การใช้หลักฐาน หรือการใช้สถิติขององซาน ชูจีดังที่ได้กล่าวมาแล้วเบื้องต้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์และสรุปได้ว่า การใช้หลักฐานขององซาน ชูจีจะให้ความสำคัญกับ 2 อันได้แก่ การใช้สถิติ และการยกตัวอย่างที่เป็นจริงในการโน้มน้าวใจกลุ่มเป้าหมาย และประชาคมโลก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “วาทะของนางอองซาน ซูจี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาของวาทะและวิธีการเรียบเรียงวาทะของนางอองซาน ซูจีเกี่ยวกับสันติประชาธิปไตย และมีวัตถุประสงค์เฉพาะของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของวาทะที่สะท้อนโลกทัศน์เกี่ยวกับสันติประชาธิปไตยของนางอองซาน ซูจีโดยให้ความสำคัญกับการมองโลกและทัศนคติของนางอองซาน ซูจี ที่มีต่อ

- สังคมสันติสุขหรือสังคมอันเป็นอุดมคติ
- สังคมประชาธิปไตย
- แนวทางในการสร้างสรรค์และดำรงไว้ซึ่งสังคมอันเป็นสันติประชาธิปไตย

2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์วิธีการเรียบเรียงวาทะและการใช้จุดมุ่งใจของนางอองซาน ซูจี ว่ามีวิธีการอย่างไร

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยมีการเก็บข้อมูลจากการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) รวมกับการวิจัยแบบวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ซึ่งวิเคราะห์และศึกษาวาทะจากหนังสือเรื่อง The letters from Burma, Freedom from fear and other writings, The voice of Hope และนางอองซาน ซูจี: วีรสตรีประชาธิปไตย และได้สรุปประเด็นสำคัญจากการวิเคราะห์ เพื่อตอบปัญหานำวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

สรุปผลการวิจัย

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 1 วาทะนางองซาน ชูจีสะท้อนแนวคิดและโลกทัศน์เกี่ยวกับสันติประชาธิปไตยอย่างไร

ผลการวิเคราะห์วาทะขององซาน ชูจีพบว่า วาทะขององซาน ชูจีมีเป็นวาทะที่บรรยายให้เห็นถึงข้อเท็จจริง ให้ความรู้ แสดงนโยบาย และให้แง่คิดทางด้านคุณธรรม ค่านิยมในหลักปรัชญาและศาสนาด้วย ซึ่งตรงกับงานวิจัยของวินี เชียงเถียร (2542) ที่กล่าวว่า พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีลักษณะของวาทะชนิด Epideictic และ Deliberative ซึ่งแก่นเรื่องสำคัญเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและนโยบายต่างๆด้านการพัฒนาเป็นหลัก เหมือนกับวาทะขององซาน ชูจี แต่ในวาทะขององซานชูจีจะมีการเพิ่มเติมเกี่ยวกับ Forensic นั่นคือวาทะที่กล่าวเพื่อแสดงข้อเท็จจริง จากการวิเคราะห์ทำให้พบว่าวาทะขององซาน ชูจีที่สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับสันติประชาธิปไตยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนด้วยกัน

- วาทะขององซาน ชูจีในฐานะที่เป็นหน้าตาสู่สังคมพม่า
- วาทะขององซาน ชูจีในฐานะที่เป็นเครื่องชี้นำสู่สังคมสันติประชาธิปไตย

ส่วนที่ 1 วาทะขององซาน ชูจีในฐานะที่เป็นหน้าตาสู่สังคมพม่า

ในฐานะที่วาทะขององซาน ชูจีเป็นหน้าตาสู่สังคมพม่า อันเนื่องมาจากรัฐบาลทหารสลอร์คได้ปิดกั้นข่าวสารภายในประเทศพม่าไม่ให้รั่วไหลออกภายนอกประเทศ อันเป็นสาเหตุให้วาทะขององซาน ชูจีเป็นตัวแทนในการบอกเล่าข้อเท็จจริง รวมถึงให้ความรู้ที่แท้จริงเกี่ยวกับประเทศพม่า ทำให้พบว่าวาทะขององซาน ชูจีที่เป็นหน้าตาของประเทศพม่าสามารถสรุปได้ตามประเด็นดังต่อไปนี้

- ภาพความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากความไม่มีประชาธิปไตยภายในประเทศ
- ภาพของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชน
- ภาพความเป็นอยู่ของสังคมและวัฒนธรรม

1.1 ภาพความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากความไม่มีประชาธิปไตยภายในประเทศ

ในส่วนนี้ทำให้พบว่าภาพที่สะท้อนผ่านภาษาขององชาน ชูจีที่ใช้ออกเล่าทำให้เห็นว่าในประเทศพม่ามีความไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นทั่วไปภายในประเทศ ซึ่งความไม่เป็นธรรมนั้นเกิดขึ้นกับประชาชนชาวพม่า นั้นหมายถึงเกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา รวมไปถึงพระและนิสิตนักศึกษาที่ต่างก็ต้องถูกกดขี่ข่มเหง และถูกเอาเปรียบจากรัฐบาลทหาร ไม่ว่าจะเป็นภาพของการที่ทหารจับตัวนิสิตนักศึกษา หรือว่าเป็นภาพของการที่ทหารไล่ที่อยู่ของประชาชนเพื่อนำไปสร้างเป็นถนน ตึกใหญ่ หรือแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งภาพของการถูกกดขี่ข่มเหงจากทหารพม่ากระทำต่อประชาชนอย่างไร้ซึ่งความปราณีสามารถพบเห็นได้ง่ายในประเทศพม่า

นอกจากภาพของการถูกเอาเปรียบและถูกข่มเหง ชูจียังได้เล่าถึงภาพของการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการคอร์รัปชันทางการศึกษาของเหล่าครู และอาจารย์ที่ทำการเปิดสอนนอกเวลาเพื่อเก็บค่าเล่าเรียนเพิ่มเติมกับนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองจำเป็นอย่างน้อยครั้งทำให้นโยบายของทางรัฐบาลที่กล่าวว่าการศึกษาในพม่าที่เรียนฟรีกลายเป็นเรื่องไม่จริง นอกจากการคอร์รัปชันทางการศึกษายังมีการคอร์รัปชันทางการแพทย์และสาธารณสุข เนื่องจากประชาชนจำเป็นอย่างน้อยจะต้องจ่ายสินบนเล็กๆ น้อยๆ ให้กับหมอและพยาบาลเพื่อต้องการได้รับการดูแลที่ดีขึ้นของผู้ป่วย รวมถึงการคอร์รัปชันทางด้านสาธารณสุขไม่ว่าจะเป็นการไฟฟ้า การโทรคมนาคม รวมถึงการค่าน้ำมันและการขนส่งทางบกอีกด้วย

ภาพของการคอร์รัปชันรวมถึงภาพของการกดขี่ข่มเหงที่เกิดขึ้นภายในประเทศ องชาน ชูจียังกล่าวให้เห็นถึงภาพของความเหลื่อมล้ำทางชนชั้นระหว่างข้าราชการ ทหารและประชาชนว่ามีความแตกต่างกันอย่างมาก เนื่องจากทหารนั้นมีเงิน มีอาวุธและมีอำนาจ ในขณะที่ประชาชนไม่มีอะไรเลย ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตการเป็นอยู่แตกต่างกันจนเกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมอย่างชัดเจน

จากภาพความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากความไม่มีประชาธิปไตยภายในประเทศ เป็นสาเหตุอันเนื่องมาจากประเทศพม่ามีการปกครองระบอบเผด็จการ มีลักษณะการปกครองที่เน้นอำนาจของบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลหนึ่งทำให้บุคคลกลุ่มนั้นสามารถใช้อำนาจได้อย่างเต็มที่โดยที่ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงประชาชน ทำให้ประชาชนขาดสิทธิเสรีภาพในการตัดสินใจ และถูกกดขี่ข่มเหงในที่สุด

1.2 ภาพของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชน

ภาพที่เกิดขึ้นจากผลกระทบของประชาชนในประเทศพม่า นั่นคือ ประชาชนอดอยากและขาดแคลนสุขอนามัยที่ดีจนก่อให้เกิดอัตราการตายที่เพิ่มขึ้นของมารดา และเด็กที่อาศัยอยู่ในประเทศ นอกจากนี้อัตราการตายที่เพิ่มสูงขึ้น สาเหตุอีกประการหนึ่งคือราคาอาหารที่เพิ่มสูงขึ้นหลายเท่าตัว ทำให้ประชาชนไม่สามารถที่จะซื้ออาหารที่มีประโยชน์มารับประทานได้เนื่องจากราคาแพง จึงทำให้ประชาชนจำเป็นต้องซื้ออาหารที่คุณค่าทางโภชนาการน้อยกว่ามาเป็นอาหารทดแทน ทำให้ประชาชนไม่ได้รับสารอาหารเท่าที่ควร

1.3 ภาพความเป็นอยู่ของสังคมและวัฒนธรรม

ภาพที่นางอองซาน ซูจีได้กล่าวถึงชาวพม่า นั้นเป็นภาพที่แสดงถึงความจริงใจของชาวพม่า รวมถึงชาวพม่าเป็นบุคคลที่มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น และเป็นคนสนุกสนานร่าเริง โดยพบว่าชาวพม่า นั้นจะถูกปลุกฝังในเรื่องการต้อนรับแขกหรือผู้ที่มาเยือนด้วยอัธยาศัยที่ดี ต้อนรับแขกด้วยความจริงใจ ถ้ามีแขกมาเยือนที่บ้าน ประชาชนชาวพม่ามักจะแบ่งปันอาหารของตนให้กับผู้ที่มาอาศัยหรือแขกผู้มาเยือน

อีกทั้งชาวพม่ายังมีความเชื่อเรื่องประเพณีและวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก ตัวอย่างเช่น ประเพณีสงกรานต์ที่ภาษาพม่าเรียกว่า ดิงยาน (Thingyan) ในช่วงประเพณีนี้คือช่วงเดือนเมษายนซึ่งประเพณีนี้ถือเป็นประเพณีที่สำคัญของชาวพม่าประเพณีหนึ่ง ซึ่งประเพณีนี้มีความเชื่อว่าเป็นการล้างสิ่งชั่วร้ายออกจากตัวเราแล้วรับสิ่งดีๆเข้ามาแทน ในประเพณีนี้ผู้หญิงสามารถสาดน้ำผู้ชายที่เดินผ่านหรือที่เธอพบเห็นได้ ซึ่งผู้ชายก็สามารถสาดน้ำผู้หญิงได้เช่นกัน บางคนใช้ช่วงเวลาของวันสงกรานต์ในการทำสมาธิ รักษาศีลแปด หรือปล่อยนกปล่อยปลาเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง และในช่วงเวลาเดียวกันนี้เองที่จะมีประเพณี สาเหตุ (satuditha) ซึ่งประเพณีนี้ในทางภาษาบาลีมีความหมายว่าสัทธิศทาง ซึ่งประเพณีนี้เป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการแจกจ่ายอาหารและเครื่องดื่มแก่ผู้ที่มาจากสี่ทิศทาง โดยไม่คำนึงว่าผู้ที่มานั้นเป็นใคร ซึ่งส่วนใหญ่อาหารที่แจกจ่ายให้กับผู้อื่นนั้นจะเป็นข้าวและแกง หรือบางครั้งในช่วงเทศกาลนี้ประชาชนชาวพม่าก็จะรับประทานอาหารมังสวิรัตเพื่อแสดงออกถึงเจตนาบริสุทธิ์ในการทำความดีนั่นเอง

ส่วนที่ 2 วาทะขององซาน ซูจีในฐานะที่เป็นเครื่องชี้นำสู่สังคมสันติประชาธิปไตย

วาทะขององซาน ซูจีที่เกี่ยวกับการชี้นำประชาชนสู่สังคมประชาธิปไตยมีลักษณะของการแสดงนโยบาย และมีการสั่งสอนแนวคิด คุณธรรมที่ควรปฏิบัติและยึดถือรวมถึงวิธีการพัฒนาที่สามารถทำให้สังคมไปสู่สันติประชาธิปไตยได้ โดยวาทะของซูจีจะเกี่ยวกับแนวคิดการสร้างสังคมสันติสุขหรือสังคมอันเป็นอุดมคติ, สังคมประชาธิปไตย และแนวทางในการสร้างสรรค์และธำรงไว้ซึ่งสังคมอันเป็นสันติประชาธิปไตย

2.1 สังคมประชาธิปไตย

สังคมประชาธิปไตยในแนวคิดขององซาน ซูจีคือสังคมประชาธิปไตยที่ประกอบไปด้วยประชาธิปไตยที่มีพรรคการเมืองหลายพรรค ประชาธิปไตยที่ปราศจากความรุนแรง (Non-violence) และประชาธิปไตยที่ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพ

- ประชาธิปไตยที่มีพรรคการเมืองหลายพรรค

องซาน ซูจีต้องการพรรคการเมืองที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชน ซึ่งการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นจะต้องโปร่งใสและเป็นการเลือกตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เนื่องจากว่าประเทศพม่ามีการปกครองแบบเผด็จการซึ่งเป็นการปกครองแบบคนกลุ่มเดียวหรือพรรคเดียว จึงทำให้องซาน ซูจีต้องการที่จะผลักดันให้ประชาชนได้มีสิทธิในการที่จะเลือกตั้งพรรคการเมืองที่ตนเองชื่นชอบ และต้องการให้ล้มเลิกพรรคการเมืองแบบพรรคเดียว

- ประชาธิปไตยที่ปราศจากความรุนแรง (Non-violence)

แนวคิดของซูจีเชื่อว่าการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยไม่จำเป็นต้องใช้ความรุนแรงเพื่อให้ได้มา เธอเชื่อว่าถ้าประชาธิปไตยที่ได้มาจากความรุนแรงจะก่อให้เกิดผลเสียตามมาอย่างมากมาย ซึ่งซูจีเชื่อว่าถ้าการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยของเธอในครั้งนี้ใช้ความรุนแรงเพื่อที่จะได้มา ก็อาจจะมีกลุ่มคนบางกลุ่มที่ไม่ต้องการประชาธิปไตย นั่นก็จะทำให้คนกลุ่มนั้นใช้อำนาจและความรุนแรงในการโค่นล้มประชาธิปไตย เธอยังมีความเชื่ออีกว่าถ้าเราใช้ความรุนแรงหรืออาวุธในการต่อสู้ นั่นหมายถึงทำให้คนเรามีสติในการใช้ปัญญาแก้ปัญหาบ่อยลง ซึ่งในปัจจุบันผู้คนมักจะหันไปพึ่งพาอาวุธเพื่อนำไปใช้ให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองต้องการ และซูจีคิดว่าทางออกของประเทศพม่าไม่จำเป็นที่จะต้องใช้

ความรุนแรง ซึ่งเธอเชื่อว่าในระยะยาวการต่อสู้แบบไม่ใช้ความรุนแรงจะส่งผลดีกว่าในทุกทาง การไม่ใช้ความรุนแรงในการต่อสู้เป็นสิ่งที่ดีและเป็นทางออกที่ดีที่สุดของประเทศพม่า การไม่ใช้ความรุนแรงเปรียบเสมือนการไม่ทำร้ายเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง ความรุนแรงที่ชูจี้กล่าวถึงคือความรุนแรงที่ไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ซึ่งเธอคิดว่านั่นเป็นการต่อสู้ที่ไม่รุนแรงแล้ว เนื่องจากถ้าหากจะกล่าวถึงการไม่ใช้ความรุนแรงที่แท้จริงคงเป็นเรื่องยาก เนื่องจากแค่การที่เราพูดความจริง ก็สามารถทำร้ายความรู้สึกของผู้อื่นได้แล้ว เพราะความเป็นจริงบางครั้งเป็นสิ่งที่ไม่ดีปวด แต่ถึงอย่างไรก็ยังมีทางได้เถียงว่าการทำร้ายความรู้สึกนั้นรุนแรงกว่าการทำร้ายร่างกายซะอีก และการใช้ความรุนแรงยังเปรียบเสมือนการทำผิดกฎหมาย รวมถึงยังผิดศีลธรรมอีกด้วย ชูจี้เชื่อในกรรม (Karma) เธอกล่าวว่ากรรมคือผลของการกระทำ ถ้าเราทำไม่ดีต่อผู้อื่นกรรมนั้นย่อมส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ดังนั้นเธอจึงเลือกวิธีการไม่ใช้ความรุนแรงในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยของเธอ เพราะว่าการต่อสู้แบบไม่ใช้ความรุนแรงจะทำให้ประชาชนของเธอได้รับอันตรายน้อยที่สุด

- ประชาธิปไตยที่ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพ (Human Right and Freedom)

องชาน ชูจี้ต้องการประชาธิปไตยที่มีเสรีภาพ มีอิสระทางความคิด อิสระทางความต้องการ และปราศจากความกลัว โดยการได้อิสระดังกล่าวจะต้องมีความปลอดภัยรวมอยู่ด้วย เนื่องจากเราต้องการความปลอดภัยในการที่เราจะเลือกสนใจทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่มีใครมาขัดขวาง หรือว่าทำร้าย ซึ่งเธอเชื่อว่าอิสระและเสรีภาพที่แท้จริงย่อมคู่ไปกับการปลอดภัย เพราะถ้าพวกเขาไม่รู้สึกละเลยความปลอดภัยในการที่จะทำตามความต้องการของตนเอง นั่นหมายถึงเสรีภาพยังไม่เกิดขึ้นนั่นเอง

โดยส่วนใหญ่ประชาชนในพม่ามักจะกลัวการสูญเสีย ไม่ว่าจะกลัวการสูญเสียเพื่อน สูญเสียที่อยู่อาศัย สูญเสียโอกาสในการทำอาชีพต่างๆ ซึ่งบางครั้งพวกเขาก็กลัวว่าจะมีบางคนที่มาพรากสิ่งที่พวกเขารักไปจากตนเอง ทำให้ประชาชนชาวพม่าในปัจจุบันยึดความมั่นคงทางวัตถุเพื่อเป็นเครื่องป้องกันความปลอดภัยของตนเอง แต่ถึงอย่างไรก็ตามพวกเขาก็ไม่สามารถทำอะไรเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าพวกเขาปลอดภัยจริงๆ และก็ไม่สามารถบอกได้เลยว่าความปลอดภัยและความไม่มั่นคงจะมาเมื่อไหร่ ดังนั้นพวกเขาต้องการความปลอดภัยที่เป็นเครื่องยืนยันได้ว่าพวกเขามีเสรีภาพในการที่จะทำงานที่ตนเองต้องการ มีสิทธิเสรีภาพที่จะได้ค่าจ้างแรงงานอย่างถูกต้อง มีเสรีที่จะอาศัยอยู่ในบ้านของตน มีความรู้สึกปลอดภัยและมีเสรีภาพในสิ่งที่ตนต้องการกระทำ และนี่เป็นสิ่งที่ชาวพม่าต้องการ เนื่องจากปัจจุบันพวกเขาไม่สามารถให้ความปลอดภัยกับตัวเองได้

เนื่องจากพวกเขาอาจถูกไล่ออกจากบ้านเพื่อนำไปสร้างเป็นถนน หรือโรงแรมเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว ถูกไล่ออกจากงานหรือถูกถอนใบอนุญาตเพียงเพราะความคิดเห็นไม่สอดคล้อง ถูกจับเข้าเรือนจำต่างๆที่ไม่มีหมายจับ ถูกยึดเยียดข้อหาที่ตนเองไม่ได้กระทำหรือถูกสั่งประหารชีวิตเมื่อไหร่ก็ได้เป็นต้น ตัวอย่างที่สังเกตได้อย่างชัดเจนคือ ทนายความที่ทำงานให้กับพรรค NLD เมื่อพวกเขาถูกปล่อยตัวออกจากเรือนจำ พวกเขาถูกยึดใบประกอบอาชีพทนายความ ทำให้พวกเขาเดือดร้อนในการดำรงชีพ ดังนั้นจึงจำเป็นที่พวกเขาจะต้องหางานอย่างอื่นในการเลี้ยงดูครอบครัวของตนทดแทนอาชีพเดิม

อีกทั้งประชาธิปไตยคือเสรีภาพที่ชาวมาและเกษตรกรสามารถที่จะคิดได้ว่าเมื่อไหร่ที่ควรปลูกข้าว หรือเกษตรกรอยากที่จะปลูกพืชผลชนิดใด รวมถึงมีเสรีภาพในการตัดสินใจว่าจะขายให้กับผู้ใดในราคาที่สูงที่สุด รวมถึงเสรีทางการค้า ซึ่งอาจรวมถึงเศรษฐกิจแบบทุนนิยมก็ได้ แต่ทั้งนี้รัฐบาลต้องเข้ามาจัดการเรื่องระบบการศึกษาและสุขภาพของประชาชน และนี่คือประชาธิปไตยและเสรีภาพสำหรับประชาชน สำหรับนักศึกษาประชาธิปไตยคือการเรียนหนังสืออย่างมีความสุข มีเสรีภาพในการพูดและการแสดงออกทางความคิดเห็น ไม่ต้องกังวลว่าจะถูกจับตัวไปปรับโทษในฐานะที่กล่าวถึงหรือหัวเราะเยาะบุคลิกลักษณะของนายกรัฐมนตรี และมีสิทธิ์ที่จะวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการเมืองในขณะที่นั่งคุยกับเพื่อนในร้านกาแฟโดยที่ไม่ต้องกังวลว่าจะมีใครแอบฟังอยู่หรือไม่ และนี่คือประชาธิปไตยที่ผู้ต้องการ

2.2 สังคมสันติสุขหรือสังคมอันเป็นอุดมคติ

แนวคิดสังคมสันติสุขหรือสังคมอันเป็นอุดมคติขององซาน ชูจีจะต้องประกอบไปด้วยความมีเมตตา ความมีสัจจะและความจริงใจ มีการพัฒนาทางการศึกษาที่ดีแก่ประชาชน และต้องเป็นสังคมที่ปราศจากคอร์รัปชัน

- สังคมแห่งเมตตา (Metta)

พบว่าชูจีจะเน้นความมีเมตตาต่อกันหรือให้ประชาชนรักกัน ความรักที่ชูจิกกล่าวถึงคือความรักที่มาจากความจริงใจไม่ใช่แสร้งทำ เป็นความรักที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และรักใคร่กลมเกลียวกันระหว่างคนในประเทศ โดยความรักที่แสดงออกมาก็คือการรักตัวเองและรักผู้อื่น ชูจีเชื่อว่าความรักและความเมตตาเป็นบ่อเกิดของความสุขในสังคม โดยที่ถ้าเรารักและเสียสละ เป็นผู้ให้ด้วยใจที่ปรารถนาดี ชูจีเชื่อว่าการเสียสละเช่นนั้นจะช่วยทำให้ชีวิตสมบูรณมากยิ่งขึ้น เธอมีแนวคิดที่ว่าถ้าคนเราไม่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น รักตนเองจนมากเกินไป ก็ถือว่าเกิดมายังไม่สมบูรณเนื่องจากคนเราทุกคนมีหน้าที่

ต้องรับผิดชอบต่อสังคม รักและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็จะทำให้สังคมอยู่ได้อย่างสงบสุข ความรักและความเมตตาที่ซุจีเอ่ยถึงนั้นเธอเปรียบว่า ถ้าคนเราทุกคนในสังคมมีความรักแบบที่แม่มีต่อบุตรของตนเอง นั่นคือความเมตตาที่แท้จริง ความรัก ความเมตตา รวมถึงความเสียสละของแม่คือความรักที่บริสุทธิ์ไม่ต้องการสิ่งตอบแทน ดังนั้นซุจีเชื่อว่าถ้าคนเรารักกันยอมก่อให้เกิดสิ่งดีๆขึ้นในสังคมได้แน่นอน เธอเชื่อว่าความรักที่แท้จริงสามารถทำให้ปลงล้างความกลัวต่อกันได้ ซึ่งถ้าเราใช้ความเข้าใจผู้อื่นเป็นพื้นฐาน ใช้ความเป็นมิตรที่จริงใจก็จะสามารถทำให้ความกลัวเกรงต่อกันลดลงไปได้ ซุจีเชื่อว่าการเปิดใจยอมรับผู้อื่นเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความรัก เพียงแค่เราฟังอย่างตั้งใจในสิ่งที่เขากำลังเอ่ยถึง มองเขาในฐานะที่เขาเป็นคนที่มีความค่า เราสามารถหยิบยื่นความรักให้เขาได้ก่อน ความรักความเมตตาเป็นสิ่งที่เราสามารถกระทำให้กันได้ เปิดใจรับในสิ่งที่เขาเป็นนั้นก็จะสามารถทำให้เรารักและเข้าใจกันได้มากยิ่งขึ้น

หลักความรักความเมตตาเป็นหลักพื้นฐานของทุกศาสนา ดังนั้นเธอจึงเชื่อว่าความรักเป็นสิ่งที่มีมาสำคัญในการดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์ ถ้าวันใดเราปราศจากความรักและความหวังดีต่อกัน วันนั้นคงเป็นวันที่น่าเศร้าใจยิ่งนัก ความเมตตาที่เธอกล่าวถึงยังรวมถึงการแบ่งปันและความไม่เห็นแก่ตัวต่อผู้อื่น ซึ่งคำสอนนี้ ซุจีได้รับมาจากมารดาของเธอ มารดาของเธอและเธอมีความเชื่อว่าการให้คือบ่อเกิดของความเมตตา โดยที่การให้จะไม่เน้นได้สิ่งตอบแทน ซุจีเคยมีความคิดต่อการให้สวดขอทานว่าเป็นสิ่งที่สมควรหรือไม่ แต่เมื่อเธอได้คิดพิจารณาแล้วก็ทำให้เธอคิดว่า สิ่งใดก็ตามที่ผู้ให้ได้ให้กับผู้รับโดยที่เราไม่มีความตั้งใจที่จะให้ ดังนั้นเราก็ไม่ต้องนึกถึงสิ่งใด เปรียบเสมือนการให้ของแม่ที่ให้กับบุตรของตนเอง จากตัวอย่างที่ซุจีได้ยกตัวอย่างทำให้เราทราบซุจีเชื่อว่าความรักและความเมตตาจะแสดงออกทางการกระทำ เธอเชื่อว่าถ้าเราเมตตาต่อผู้อื่นให้จงกระทำไปเลย อย่ามัวแต่เสียเวลาคิด เนื่องจากการให้ความรักและปรารถนาดีต่อผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดีและมีความสุขทั้งต่อผู้รับและผู้ให้ เช่นกัน

การให้อภัยก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของความเมตตาที่เธอกล่าวถึงเช่นกัน เธอเชื่อว่าการให้อภัยก็เปรียบเสมือนการให้ความรักและให้โอกาสผู้อื่น การให้โอกาสผู้อื่นเหมือนการให้ชีวิตใหม่แก่ผู้อื่นด้วยเช่นกัน เธอได้ยกตัวอย่างถึงนักโทษที่ได้เคยก่อเหตุฆ่าคน ผู้คนก็ได้เรียกเขาว่าฆาตกร และเขาได้ขอใช้โทษของตนและได้รับการปล่อยตัวออกมาจากเรือนจำ ถ้าคนภายนอกไม่ให้อภัยในสิ่งที่เขาได้ขอใช้โทษไปแล้วแล้วยังตัดสินว่าเขาคือฆาตกรนั่นก็คือการไม่ให้อภัย ดังนั้นซุจีจึงอยากให้เกิดว่าเขาได้รับการขอใช้โทษต่อสังคมไปแล้วดังนั้นจึงอยากให้คนรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน มีความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันนั่นเอง

ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นคืออีกประการหนึ่งที่ซุจีได้กล่าวถึง ซุจีกล่าวว่าโลกนี้จะมีสุขมากยิ่งขึ้นถ้าผู้คนหันมาใส่ใจความรู้สึกของผู้อื่น รับฟังความต้องการของผู้อื่นอย่างจริงจัง ความเห็นอก

เห็นใจก็เป็นสิ่งหนึ่งเช่นกันที่สำคัญไม่แพ้กับความรัก เพราะถ้าเราเห็นใจผู้อื่นนั่นคือเราเริ่มมีความเมตตาและปรารถนาดีต่อผู้อื่นแล้ว

- สังคมแห่งสัจจะ (Truth) และความจริงใจ

ความจริงคือสิ่งหนึ่งที่ซุจีเน้นย้ำว่าเป็นสิ่งสำคัญ ความจริงในที่นี้ของซุจีก็คือการพูดความจริง นั่นก็คือการไม่โกหกหลอกลวง การพูดความจริงที่เธอกล่าวเป็นพื้นฐานของความซื่อสัตย์ นั่นคือเมื่อเรากระทำสิ่งใดที่เป็นความจริง เราย่อมสามารถที่จะต้องรับผิดชอบการกระทำของเราสิ่งนั้นไม่ว่าสิ่งนั้นจะถูกหรือจะผิดก็ตาม ถ้าเราเริ่มต้นด้วยการโกหกเราก็ต้องติดอยู่กับลิมที่เราโกหกตลอดไป ความจริงเป็นอำนาจที่ทรงพลังอย่างหนึ่ง เป็นอำนาจที่ตามมาด้วยความรับผิดชอบ เราจะต้องเลือกว่าเราจะอยู่กับสิ่งใด ถ้าเราอยู่กับความจริง เราย่อมที่จะสบายใจ มีความสุขและไม่ต้องกลัวสิ่งใด

ความซื่อสัตย์คือสิ่งที่ตามมาจากการกล่าวความเป็นจริง และเป็นสิ่งที่สำคัญอีกเช่นกัน บางครั้งการตอบความเป็นจริงอาจเป็นสิ่งที่เราไม่อยากจะกล่าวถึง แต่ซุจีได้กล่าวว่าเราสามารถที่จะบอกได้ว่า เราไม่อยากจะกล่าวถึงสิ่งนั้นเนื่องจากเป็นเรื่องส่วนตัวที่อยากเก็บเอาไว้ เธอเชื่อว่าการไม่ตอบดีกว่าการที่เราไปโกหกผู้อื่น เธอเชื่อว่าการโกหกผู้อื่นทำให้เราสูญเสียมากกว่า ความเป็นจริงอาจเป็นสิ่งที่เลวร้ายและน่ากลัว แต่ว่างก็เป็นการง่ายกว่าที่เราจะอยู่กับความเป็นจริง ซึ่งการโกหกผู้อื่นทำให้เราต้องจมอยู่กับคำโกหกนั้นไปตลอด รวมถึงบางครั้งเราอาจจะรู้สึกแย่มากกับมัน แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขอะไรได้

การซื่อสัตย์ต่อตนเองเป็นสิ่งที่ทำให้เราสามารถซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นได้ ความจริงใจและความซื่อสัตย์เปรียบเสมือนกระจกที่ส่องสะท้อนให้เราสามารถมองเห็นความเป็นจริงต่างๆรอบตัวได้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจจะสะท้อนในสิ่งที่เราไม่เคยมองเห็นก็เป็นได้ เธอยังกล่าวอีกว่าการที่เราไม่โกหกก็เปรียบเสมือนการที่เราได้รักษาศีลข้อที่สี่ นั่นคือ มุสาวาทา (Musavada) คือการไม่โกหกนั่นเอง และเธอก็เชื่อว่าการเผชิญหน้ากับความเป็นจริงเป็นสิ่งที่มีความมากกว่าเราปิดตาและหลอกตนเองต่อไป

- สังคมแห่งปัญญา

ซุจีเชื่อว่าการศึกษาคือพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งของสังคม การศึกษาคือสิ่งที่เราต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ความคิด การปลูกฝังการศึกษาที่ดีก็เปรียบเสมือนการสอนให้ประชาชนได้เห็นและเรียนรู้สิทธิของตนเอง การศึกษาจะทำให้พวกเขาเห็นว่าประชาธิปไตยเป็นการต่อสู้ของประชาชน

เพื่อประชาชน รวมถึงการให้การศึกษาจะทำให้ประชาชนตระหนักและทราบว่าประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนอย่างยิ่ง เนื่องจากประชาธิปไตยเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของคนทุกคน และสอนว่าการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยในครั้งนี้อาจต้องทำทุกวันเพราะการเมืองคือส่วนหนึ่งของชีวิต และการต่อสู้ครั้งนี้ไม่ใช่แค่อุดมคติ แต่สามารถเป็นจริงได้ถ้าทุกคนร่วมแรงกัน ชูจีจะใช้วิธีการสอนให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยมากกว่าการสั่งว่าต้องสู้เพื่อประชาธิปไตย ชูจีจะเน้นการทำความเข้าใจและให้การศึกษาประชาชนไปในตัว ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าชูจีสนใจเกี่ยวกับการศึกษาเบื้องต้นเป็นอย่างมาก เพราะเชื่อว่าเด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพในวันข้างหน้า ซึ่งถ้าพวกเขามีการศึกษาที่ดีก็จะทำให้พวกเขาเข้าใจและสามารถเปลี่ยนโลก รวมถึงเปลี่ยนแปลงประเทศของพวกเขาให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นได้อีกด้วย

- สังคมแห่งการปราศจากการคอร์รัปชัน

สังคมในประเทศพม่าเป็นสังคมที่มีการทุจริตและติดสินบนในแทบทุกสายอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นแพทย์ พยาบาล อาจารย์ ตำรวจ ทหาร พนักงานการไฟฟ้า พนักงานกรมขนส่ง หรือแม้กระทั่งพนักงานองค์การโทรคมนาคม ซึ่งบุคคลที่ได้รับผลกระทบมากนั้นก็คือประชาชนชาวพม่า ชูจีกล่าวว่าการคอร์รัปชันที่พบเจออยู่ในปัจจุบันอาจสืบเนื่องมาจากการคดโกงของผู้ที่มีอำนาจสูง เมื่อผู้มีอำนาจสูงเริ่มที่จะคดโกงและรับสินบนทำให้รุ่นน้องระดับล่างเกิดการทำตาม ดังนั้นชูจีกล่าวว่าถ้าต้องแก้ก็ควรแก้ที่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ก่อน เพราะถ้าไม่มีการทำตัวอย่างให้เห็นรุ่นน้องก็จะไม่กล้าทำ รวมถึงการทำบัญชีรายรับรายจ่ายที่สามารถตรวจสอบเช็คได้ เนื่องจากการทำเช่นนี้จะทำให้สามารถรู้ได้ว่ารัฐบาลได้ใช้เงินไปในทางใดบ้าง อีกทั้งเราควรที่จะสอนและให้ความรู้กับผู้ที่กระทำว่าการแก้ปัญญาด้วยการคอร์รัปชันไม่ได้เป็นการแก้ปัญหที่ต้นเหตุ หากแต่เพียงเป็นการแก้ปัญหที่ปลายเหตุเท่านั้น ชูจียังได้กล่าวอีกว่าเราควรที่จะเผชิญหน้ากับความเป็นจริงและยอมรับในสิ่งที่จะเกิดขึ้น และชูจีเชื่อว่าการที่จะจัดการทุจริตได้นั้นต้องเริ่มต้นด้วยการสร้างความกล้าหาญแก่ตัวเราเองก่อน อย่าหลงไปกับวัตถุ ให้อยู่กับความเป็นจริง เช่นเราสองกระจกแล้วเห็นตัวเราเป็นเช่นไร ก็ให้เป็นเช่นนั้น ขอให้พอเพียงอยู่กับสิ่งที่มี เนื่องจากทุกสิ่งทุกอย่างล้วนไม่มีความแน่นอน ต่อให้ยึดติดกับสิ่งของวันนี้อย่างไรพรุ่งนี้เราก็อาจจะไม่มีสิ่งของอันนั้นก็ก็ได้ เปรียบเสมือนที่ศาสนาพุทธสอนไว้ว่า อวิชชา ความไม่แน่นอน และความไม่เข้าใจในสภาวะเป็นจริงตามสภาวะธรรม (ธรรมชาติ) ของทุกสิ่งและการดับทุกข์ ซึ่งถ้าเราสามารถที่จะเผชิญหน้าอยู่กับความเป็นจริงได้ เราก็จะกล้าหาญและไม่เลือกที่จะคอร์รัปชันในที่สุด

2.3 แนวทางในการดำรงคซึ่งสังคมอันเป็นสันติประชาธิปไตย

แนวทางในการดำรงคซึ่งสังคมอันเป็นสันติประชาธิปไตยในแนวความคิดขององซาน ชูจีคือการนำแนวคิดสังคมสันติสุขหรือสังคมอันเป็นอุดมคติมาผนวกรวมกับแนวคิดสังคมประชาธิปไตย จึงก่อเกิดแนวทางในการดำรงคซึ่งสังคมอันเป็นสันติประชาธิปไตย นั้นหมายความว่า สังคมอันเป็นสันติประชาธิปไตยขององซาน ชูจีคือสังคมที่ต้องประกอบไปด้วยความมีเมตตา มีสัจจะและความจริงใจ มีการพัฒนาทางด้านการศึกษา สังคมที่ปราศจากการคอร์รัปชัน สังคมที่มีประชาธิปไตยแบบพรรคการเมืองหลายพรรคประชาธิปไตยที่ปราศจากความรุนแรง และประชาธิปไตยที่ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพโดยเท่าเทียมกัน

ดังจะเห็นได้อีกว่าแนวทางขององซาน ชูจีก็คือแนวทางคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า นั่นคือแนวทางการรักษาศีลห้า โดยที่ชูจีจะเน้นเรื่องการไม่ฆ่าสัตว์คือศีลข้อที่หนึ่ง ซึ่งเปรียบเสมือนการไม่ทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับอันตราย การไม่ลักทรัพย์คือศีลข้อที่สอง นั้นหมายถึงชูจีไม่ต้องการให้มีการคอร์รัปชันหรืออยากได้ของๆคนอื่นที่ไม่ใช่ของตน ศีลข้อที่สี่นั้นคือการไม่พูดปดหรือการมีสัจจะต่อตนเองและผู้อื่น และศีลข้อสุดท้ายนั้นคือการไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมา ซึ่งเปรียบเสมือนกับการเตือนไม่ให้ดื่มของมึนเมา เนื่องจากถ้าเราดื่มของมึนเมาเหมือนกับเราทำร้ายร่างกายตนเองจนขาดสติ ซึ่งผลที่ตามมาอาจก่อให้เกิดความรุนแรงต่อผู้อื่นได้

ข้อสังเกตที่น่าสนใจก็คือ จุดมุ่งหมายที่ชูจีเน้นเพื่อต้องการให้เกิดขึ้นในสังคมของเธอมักจะควบคู่ไปกับการแนะนำแนวทางเสมอ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแนวทางและจุดมุ่งหมายตามแนวคิดขององซาน ชูจีจะไม่สามารถแยกจากกันได้อย่างแน่นอน ทั้งคู่จะต้องควบคู่กันไปเสมอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 2 วาทะของนางอองซานซูจีมีวิธีการเรียงวางวาทะและใช้จุดจูงใจอย่างไร

ส่วนที่ 1 การเรียงเรียงวาทะ

การเรียงเรียงวาทะของอองซาน ซูจีจะเป็นวาทะที่นำเสนอข้อเท็จจริงโดยให้ความรู้แก่ผู้อ่าน รวมถึงมีการโน้มน้าวใจแฝงอยู่ในวาทะ ซึ่งขั้นตอนการเรียงเรียงวาทะของอองซาน ซูจีจะแบ่งออกได้เป็น 3 องค์ประกอบด้วยกัน อันได้แก่

องค์ประกอบที่หนึ่ง เป็นช่วงที่ซูจีจะกล่าวพรรณารวมถึงบรรยาย มีลักษณะคล้ายการเล่านิทานให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความเป็นไปในประเทศพม่า โดยในช่วงนี้ซูจีจะนำเสนอข้อมูลต่างๆ ภายในประเทศรวมถึงเรื่องราวต่างๆของประชาชนที่ประสบพบเจอเหตุการณ์ต่างๆ โดยช่วงนี้ซูจีจะเน้นการโน้มน้าวใจซึ่งตรงกับแนวคิดของอริสโตเติล ในหลักของ Logos นั่นคือการบรรยายโดยใช้เหตุผลและมีข้อสนับสนุนเป็นหลักฐานในการโน้มน้าวใจผู้อ่าน นอกจากการนำเสนอข้อมูลและเหตุผลซูจียังใช้การเล่าให้เห็นภาพพจน์ที่แสดงถึงกลิ่น และการเล่าเรื่องสะท้อนอารมณ์ผู้อ่านให้เกิดความคล้อยตามอีกด้วย

องค์ประกอบที่สอง เป็นช่วงที่ทำให้ผู้อ่านได้เกิดอารมณ์ฉุฉิม และตั้งคำถามขึ้นในใจ โดยในช่วงนี้ซูจีจะใช้ภาษาที่แสดงภาพพจน์ที่ขัดแย้งกัน ในแง่บวกและแง่ลบที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ซึ่งภาพพจน์ที่ขัดแย้งกันของอองซาน ซูจีมีลักษณะตรงกับแนวคิดการใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ (Emotional Appeals) ซึ่งการใช้ภาษาที่เจืออารมณ์เพื่อบรรยายสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใด การใช้ภาษาเจืออารมณ์แบบนี้ จะก่อให้เกิดความตระหนัก (Awareness) ในตัวผู้รับสาร แต่อาจเป็นทัศนคติได้ทั้งบวกและลบ นอกจากการใช้ภาพพจน์ที่ขัดแย้งกันแล้วซูจียังสร้างคำขึ้นมาใหม่เพื่อทำให้ผู้อ่านมองภาพของเรื่องที่เธอเล่าได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น Misrule of Law และ Uncivil Service เป็นต้น

องค์ประกอบที่สาม นอกจากการให้ภาพพจน์ที่ขัดแย้ง รวมถึงการสร้างคำขึ้นมาใหม่ ซูจียังได้มีการปรับวาทะของเธอให้เข้ากับกลุ่มผู้ฟัง (Audience) ของเธออีกด้วย ในการปรับวาทะให้ตรงกับอารมณ์ของผู้ฟังตรงกับแนวคิดของอริสโตเติล Pathos ซึ่งกลุ่มผู้ฟังแต่ละกลุ่มก็จะได้รับสารที่แตกต่างกัน ซึ่งสารที่ส่งไปในแต่ละกลุ่มก็จะเป็นการโน้มน้าวกลุ่มผู้ฟังนั้นๆ โดยกลุ่มผู้ฟังของอองซาน ซูจีจะแบ่งออกได้เป็น 5 กลุ่ม อันได้แก่

- พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน ในกลุ่มนี้ซูจีจะเน้นในการพูดเกี่ยวกับปรัชญาและศาสนา โดยให้คำสอนเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา รวมถึงซูจีจะใช้ภาษาบาลีเวลาที่พูดถึงคำสอนของศาสนาพุทธอีกด้วย

- นิสิตและนักศึกษา เมื่อซูจีกล่าวถึงนิสิตและนักศึกษาในประเทศพม่า ซูจีจะกล่าวถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นของนักศึกษาที่ถูกกระทำโดยทหารพม่า โดยจะเล่าให้เห็นถึงความรุนแรงทางด้านร่างกาย ความไม่มีสิทธิเสรีภาพ และการถูกบีบบังคับต่างๆ รวมถึงเธอจะกล่าวสรรเสริญความกล้าหาญและเสียสละของนักศึกษาที่ต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิเสรีภาพและประชาธิปไตยในประเทศของตน

- ประชาชนและชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในประเทศพม่า

เมื่ออองซาน ซูจีได้กล่าวถึงประชาชนและชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในประเทศพม่า ซูจีจะกล่าวถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในประเทศว่าทุกคนล้วนแล้วแต่เป็นประชาชนชาวพม่าเหมือนกัน ขอให้รักและสามัคคีซึ่งกันและกัน และไม่ว่าจะเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มใดก็ตามก็คือประชาชนชาวพม่าที่เปรียบเสมือนพี่น้องกันนั่นเอง

- ทหารและข้าราชการ

อองซาน ซูจีเมื่อกล่าวถึงกลุ่มทหารและข้าราชการ เธอจะแสดงถึงความเข้าใจในการกระทำของทหารและข้าราชการว่าสิ่งที่พวกเขาเหล่านั้นกระทำ มีสาเหตุเนื่องมาจากความจำเป็น และเธอก็จะกล่าวเสมอว่าเธอไม่เคยคิดแม้จะเกลียดทหารเพราะว่าทหารเปรียบเสมือนลูกชายของพ่อเธอ ทำให้เธอคิดเสมอว่าทหารนั้นเปรียบเสมือนพี่น้องและครอบครัวของเธอเช่นกัน

- ประชาคมโลก

อองซาน ซูจียังสามารถโน้มน้าวใจประชาคมโลกด้วยการใช้จุดมุ่งใจต่างๆ รวมถึงการแสดงหลักฐานที่ชัดเจน และสถิติในการโน้มน้าวใจประชาคมโลก ซึ่งวาทะที่อองซาน ซูจีได้กล่าวถึงคือการนำเสนอภาพของความเป็นจริงที่เกิดขึ้นเพื่อให้ประชาคมโลกภายนอกสามารถรับรู้ข่าวสารที่ถูกปิดกั้นขึ้นภายในประเทศพม่า โดยที่การเรียบเรียงวาทะให้เหมาะสมกับประชาคมโลกเปรียบเสมือนการสร้างแรงกดดันให้กับทหารพม่าอีกด้วย

องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบที่ผู้อ่านได้อ่านและเข้าใจถึงเรื่องราวต่างๆ และได้เปรียบเทียบตัวเองเป็นเสมือนตัวแทนเข้าไปในเนื้อเรื่องที่ซูจีได้เล่าถึง ในขั้นนี้เราจะสามารถมองภาพที่เกิดขึ้นในประเทศพม่าผ่านทางสายตาของซูจี นั่นคือเราสามารถเห็นภาพในแง่เดียวกันกับที่ซูจีต้องการให้เรามองเห็น ดังนั้นเมื่อเราได้เปรียบเทียบตัวเอง มองเห็นภาพผ่านสายตาและมุมมองของซูจี รวมถึงความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศพม่า ก็จะทำให้เราเชื่อและถูกโน้มน้าวใจในที่สุด

ส่วนที่ 2 การใช้จุดจูงใจ

การใช้จุดจูงใจขององซาน ชูจีในการโน้มน้าวใจประชาคมโลกให้หันมาสนใจการต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตยของเธอ รวมถึงการโน้มน้าวให้ประชาชนในประเทศพม่ามีส่วนร่วมร่วมกับเธอนั้น เธอได้ใช้จุดจูงใจอยู่ด้วยกัน 3 แบบนั้นคือ

1. การใช้จุดจูงใจโดยเชื่อมโยงถึงบิดา (Ethos)

การใช้จุดจูงใจโดยการกล่าวอ้างถึงพ่อหรือการใช้ตัวผู้พูดหรือตัวบุคคลในการกล่าวอ้างเพื่อโน้มน้าวใจมีแนวคิดตรงกับทฤษฎีของอริสโตเติล ซึ่งอริสโตเติลเรียกการโน้มน้าวใจในลักษณะนี้ว่า Ethos รวมถึงยังตรงกับเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัยเรื่องสตรีแถวหน้าในประวัติศาสตร์เอเชีย ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2547) ซึ่งกล่าวว่าองซาน ชูจีสามารถเข้ามามีบทบาทในฐานะผู้นำทางการเมือง อีกทั้งได้รับการยอมรับจากประชาชนพม่าเป็นจำนวนมาก ปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นได้เนื่องจาก ปัจจัยที่เธอเป็นธิดาของนายพลองซาน ซึ่งตรงกันกับผลการวิจัย เนื่องจากองซาน ชูจีจะมีการกล่าวถึงบิดาของเธอเพื่อทำให้ประชาชนทราบว่าเธอคือลูกสาวของนายพลองซาน และเธอก็จะใช้คำกล่าวของพ่อเพื่อเป็นแรงสนับสนุนความคิดของเธออีกด้วย โดยเธอจะเชื่อมโยงแนวความคิดที่เหมือนกัน เช่น แนวคิดเรื่องประชาธิปไตย แนวคิดเรื่องการเผชิญหน้าความจริงและการไม่โกหก รวมถึงแนวคิดเรื่องความรักชาติและต้องการที่จะเสียสละตนเองเพื่อประเทศชาติ

นอกจากการกล่าวอ้างถึงบิดาเพื่อเป็นการสร้างอำนาจแฝงแล้ว ชูจียังได้มีการนำเสนอตนเองในฐานะที่เธอเป็นประชาชนชาวพม่า เพื่อเป็นการสร้างอัตลักษณ์ของเธออีกด้วย โดยที่เธอได้นำเสนอตนเอง ดังต่อไปนี้

- ผู้กระทำ (Agent) เป็นการนำเสนอตัวเองขององซาน ชูจีจะใช้วิธีการแสดงให้เห็นว่าเธอเป็นชาวพม่า โดยแสดงออกอย่างชัดเจนจากการแต่งกาย และทรงผม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความ เป็นประชาชนชาวพม่าที่อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีการแต่งกายของชาวพม่า รวมถึงยังแสดงออก ถึงความกลมกลืนและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของชาวพม่าได้อีกด้วย

- ฉาก (Scene) เป็นฉากหลังที่พบจะเป็นฉากของบ้านไม้ หรือฉากหลังที่เป็นต้นไม้เพื่อแสดงให้เห็นถึงการต้อนรับอย่างอบอุ่น รวมถึงเป็นการเปิดให้รู้ว่าเธอถูกคุมขังอยู่ในบ้านจึงไม่สามารถ

ออกไปไหนได้ นอกจากนี้ยังมีฉากนอกบ้านแต่ยังคงอยู่ในรั้วบ้าน ฉากนี้ซูจีจะแสดงให้เห็นถึงพลังที่เธอต้องการส่งให้กับประชาชนชาวพม่าที่รอเธออยู่ด้านนอก โดยเธอจะแสดงท่าทางให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเธอจะยังคงอยู่ต่อสู้อกับประชาชนของเธอ

- วิธีการ (Agency) วิธีการนำเสนอขององซาน ซูจีจะเป็นการกล่าวตอบคำถามอย่างประหยัดถ้อยคำ หรือบางครั้งจะมีลักษณะถามคำตอบคำ และการตอบคำถามของเธอจะตอบด้วยน้ำเสียงที่เรียบและอมยิ้มในขณะที่ตอบ หรือบางครั้งอาจมีการย้อนถามกลับบ้างเป็นบางครั้ง

2. การใช้จุดจูงใจโดยกระตุ้นเร้าอารมณ์ความสงสาร (Pathos)

การใช้จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ องซาน ซูจีจะใช้จุดจูงใจที่เกี่ยวข้องกับการเน้นการก่อให้เกิดผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วม ซูจีจะกล่าวถึงภาพของความน่าสงสาร ความอดอยาก ความยากจน รวมถึงความขาดแคลนสาธารณูปโภคที่เหมาะสมของประชาชนชาวพม่า อีกทั้งเธอยังกล่าวถึงการถูกกดขี่ข่มเหง ความไม่เป็นธรรม การคอร์รัปชัน และอัตราการตายที่เกิดขึ้นอย่างมากภายในประเทศพม่า ทำให้ประชาชนชาวพม่าเดือดร้อนและทุกข์ยากแสนสาหัส

นอกจากการเล่าถึงภาพของประชาชนชาวพม่าที่ถูกกระทำโดยรัฐบาลเผด็จการทหารแล้ว ซูจียังเล่าถึงเรื่องความยากลำบากที่เธอประสบขณะที่เธอต้องถูกคุมขังอยู่ภายในบ้านว่า เธอต้องขายเฟอร์นิเจอร์ภายในบ้านเพื่อนำเงินอันน้อยนิดมาซื้อข้าวรับประทาน จนทำให้เธอผอมจนไม่สามารถลุกจากที่นอนได้ เนื่องจากเธออ่อนเพลียมากเกินไปจากการขาดอาหาร และการใช้ภาษาขององซาน ซูจีที่ใช้คำสละสลวยน่าอ่านก็เป็นอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามในที่สุด

อีกทั้งยังใช้จุดจูงใจโดยการใช้แรงจูงใจ (Motivation Appeals) โดยที่การใช้จุดจูงใจโดยการใช้จุดจูงใจชนิดนี้เป็นการสร้างความเป็นพวกพ้อง และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Identification) โดยที่องซาน ซูจีคือการพูดกล่าวต่อหน้าประชาชนให้เกิดความรักและความสามัคคีกันชาติ ต้องการให้ประชาชนร่วมมือกันต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย โดยไม่ต้องการให้แบ่งแยกเชื้อชาติ ภาษาหรือเผ่าพันธุ์ว่าเราแตกต่างกัน เธอต้องการให้ทุกคนในประเทศพม่าทราบว่าทุกคนในประเทศเป็นประชาชนชาวพม่าเหมือนกัน มีสิทธิของตนเองในการตัดสินใจ ดังนั้นเธอจึงพยายามปลุกใจให้ประชาชนร่วมกันต่อสู้ และรับผิดชอบหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นประชาชนชาว

พม่าเพื่อก่อให้เกิดประชาธิปไตย รวมถึงเธอยังกล่าวปลุกใจให้ทุกคนไม่ทิ้งกัน รักกัน และอยู่ร่วมกันต่อสู้เพื่อประเทศของเรา

3. การใช้สถิติ เหตุผลและการยกตัวอย่างในการโน้มน้าวใจ (Logos)

การนำเสนอข้อเท็จจริงและหลักฐานรวมถึงข้อมูลต่างๆ ซึ่งการนำเสนอข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ใช้ในการโน้มน้าวใจตรงกับแนวคิดและทฤษฎีของอริสโตเติลที่กล่าวว่าเหตุผลในวาทะซึ่งต้องมีข้อสนับสนุนเป็นหลักฐาน (Evidence) หรือการแสดงผลเหตุผล (reasoning) ซึ่งอริสโตเติลเรียกการโน้มน้าวใจชนิดนี้ว่า Logos โดยในวาทะของซูจี้จะเน้นการนำเสนอข้อเท็จจริงเพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดความตระหนัก (Awareness) ต่อข้อมูลที่ได้รับจนทำให้ถูกโน้มน้าวใจในที่สุด ซึ่งซูจี้ใช้สถิติ และการยกตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงภายในประเทศพม่า เพื่อนำเสนอข้อมูลจนทำให้กลุ่มเป้าหมาย และประชาคมโลกถูกโน้มน้าวใจในที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอภิปรายผลการวิจัย

วาทะของอองซาน ซูจีเป็นวาทะที่บรรยายและพรรณนาในการให้ภาพพจน์ที่เกี่ยวข้องกับประเทศพม่า เป็นการบรรยายเพื่อให้ความถี่ถ้วนเกี่ยวกับการเสนอข้อเท็จจริงลงไปในเรื่องเล่า วาทะของอองซาน ซูจีสามารถสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับสังคมสันติประชาธิปไตยอย่างชัดเจน โดยวาทะของอองซาน ซูจีเปรียบเสมือนหน้าต่างที่สะท้อนให้เห็นภาพของความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากความไม่มีประชาธิปไตยภายในประเทศในด้านการคอร์รัปชัน ความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นและการถูกกดขี่ข่มเหงของประชาชน ภาพของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ หรือชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากการกล่าวถึงภาพด้านลบที่เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่มีประชาธิปไตยในประเทศแล้ว ซูจียังได้กล่าวให้เห็นภาพของประชาชนชาวพม่าในด้านบวกว่า ประชาชนชาวพม่าเป็นประชาชนมีความรัก เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเคร่งครัดต่อศาสนาและประเพณีของตนอย่างยิ่ง

นอกจากนี้วาทะของอองซาน ซูจียังนำเสนอแนวคิดในฐานะที่เป็นเครื่องชี้นำสู่สังคมสันติประชาธิปไตย โดยแนวคิดในการนำไปสู่สังคมสันติประชาธิปไตยของอองซาน ซูจีจะเป็นสังคมที่ผูกพันกับศาสนา เนื่องจากว่าประเทศพม่าเป็นประเทศที่นับถือศาสนาพุทธ จึงจะเห็นได้ว่าประชาชนชาวพม่าให้ความสำคัญกับการทำบุญ รวมถึงการรักษาศีลในช่วงสงกรานต์ แนวคิดของซูจีสามารถสะท้อนโลกทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับสันติประชาธิปไตยในแบบที่ซูจีต้องการ นั่นคือสังคมสันติประชาธิปไตยที่เน้นสังคมแห่งศีลธรรม ซึ่งสังคมที่ซูจีต้องการคือสังคมที่มีรากฐานมาจากการประกอบศีลห้าตามพุทธศาสนา ดังจะเห็นได้ว่าสันติประชาธิปไตยในแบบของเธอจะต้องประกอบไปด้วย สังคมแห่งเมตตา สังคมแห่งสัจจะและความจริงใจ สังคมแห่งปัญญา สังคมที่ปราศจากการคอร์รัปชัน และสังคมแห่งศีล ซึ่งทั้งหมดเป็นโลกทัศน์ที่สะท้อนผ่านภาษาที่ซูจีได้ใช้ในการสร้างสันติประชาธิปไตยของเธอ

การเรียบเรียงวาทะของอองซาน ซูจีมีลักษณะการเรียบเรียงวาทะแบ่งออกได้เป็น 3 ช่วง นั่นคือ ช่วงการเล่าให้เห็นภาพ การทำให้ผู้อ่านได้ถูกคิดและมองเห็นสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน และช่วงสุดท้ายคือช่วงผู้อ่านจะรู้สึกแทนตัวเองกับตัวละครที่ซูจีได้บอกเล่าถึงจนทำให้ผู้อ่านเกิดความคล้อยตามและถูกโน้มน้าวใจในที่สุด รวมถึงซูจีจะแบ่งกลุ่มผู้รับสารในการโน้มน้าวใจออกเป็นห้ากลุ่มด้วยกัน อันได้แก่ พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน นิสิตและนักศึกษา ประชาชนและชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในพม่า กลุ่มทหารและข้าราชการ และกลุ่มสุดท้ายคือประชาคมโลก โดยวิธีการพูดโน้มน้าวใจในแต่ละกลุ่มผู้ฟังก็จะมีเนื้อหาที่ใช้ในการโน้มน้าวใจแตกต่างกันไป การที่ซูจีต้องตั้ง

กลุ่มเป้าหมายทั้งห้ากลุ่มมาร่วมในการเคลื่อนไหวเพื่อสันติประชาธิปไตยของเธอ เนื่องมาจากว่ากลุ่มเป้าหมายทั้ง 5 กลุ่มเป็นเสาหลักที่สำคัญยิ่งในการต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตย

- พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน กลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่สำคัญเนื่องจากว่าสังคมประชาชนชาวพม่าเป็นสังคมชาวพุทธ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องดึงพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนให้ทราบเกี่ยวกับการต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตย จึงทำให้สังเกตได้ว่าชุนจิจะเน้นการใช้ภาษาบาลี รวมถึงการกล่าวถึงคำสอนร่วมกับการแนะนำแนวทางในการปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดสันติประชาธิปไตย

- นิสิตและนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่เป็นกำลังหลักในการต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตยในอนาคต เนื่องจากว่าปัจจุบันประเทศพม่าก็ยังไม่ได้รับประชาธิปไตย ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องวางรากฐานแนวคิดเกี่ยวกับการต่อสู้เพื่อสันติประชาธิปไตยให้นิสิตและนักศึกษาได้ดำเนินการต่อสู้ต่อไป

- ประชาชนและชนกลุ่มน้อย กลุ่มนี้เพื่อต้องการให้ประชาชนสมัครสมานกันภายในประเทศ และร่วมกันต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสันติประชาธิปไตย

- กลุ่มทหารและข้าราชการ กลุ่มนี้เพื่อต้องการให้ทหารและข้าราชการได้ทราบว่าเป็นความจริงแล้วชุนจิเข้าใจ และได้โกรธเกลียดทหารแต่อย่างไร การที่ชุนจิต้องพูดถึงทหารและข้าราชการเนื่องจากต้องการให้พวกเขาเข้าใจในตัวของเธอ และต้องการให้กลุ่มเป้าหมายนี้เปลี่ยนความคิดแล้วมาเป็นส่วนหนึ่งเพื่อร่วมกันสร้างสันติประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในประเทศนั่นเอง

- ประชาคมโลก ดังจะเห็นว่าวาทะขององซาน ชุนจิไม่ได้เกิดขึ้นภายในประเทศพม่าเท่านั้น แต่ยังสามารถเผยแพร่ออกสื่อต่างประเทศ ทำให้ประชาคมโลกได้รับข่าวสารที่เกิดขึ้นซึ่งถูกปิดกั้นอยู่ภายในประเทศพม่า ซึ่งการเผยแพร่ที่ออกสู่ประชาคมโลกเปรียบเสมือนแรงกดดันต่อรัฐบาลพม่าทางหนึ่งอีกด้วย

ประเด็นที่น่าสนใจประเด็นสุดท้ายคือการใช้จุดจูงใจที่ใช้ในการโน้มน้าวใจ องซาน ชุนจิจะใช้จุดจูงใจในการโน้มน้าวใจให้ประชาชนในประเทศพม่ารวมถึงประชาคมโลกหันมาสนใจในการต่อสู้ของเธอโดยเธอใช้จุดจูงใจทั้ง 3 ชนิดอันได้แก่ การใช้จุดจูงใจโดยใช้บิดา หรือการใช้ตัวบุคคลในการกล่าวอ้างและเป็นหลักในการโน้มน้าวใจ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับเอกสารประกอบการ

ประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัยเรื่อง สตรีแถวหน้าในประวัติศาสตร์เอเชีย ภาควิชา ประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2547) ผลการวิจัยพบว่า อองซาน ซูจี สามารถเข้ามามีบทบาทในฐานะผู้นำทางการเมือง อีกทั้งได้รับการยอมรับจากประชาชนพม่าเป็นจำนวนมาก ปราบกฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นได้เนื่องจากปัจจัยที่เธอเป็นธิดาของนายพลอองซาน เธอแสดงตนให้สังคมยอมรับในฐานะ “ตัวแทน” ของนายพลอองซาน เพราะฉะนั้นการรับรู้ของชาวพม่าต่อเธอ คือเธอเป็นผู้นำที่มีบารมีอันเป็นส่วนที่ได้รับความเชื่อถือจากบิดา นางอองซาน ซูจี นอกจากนี้เธอจะกล่าวถึงประสบการณ์ของบิดาที่เคยกระทำ ซึ่งนับเป็นการนำ “ความทรงจำ” ที่สังคมมีต่อบิดาของเธอมาผลิตซ้ำ ซึ่งการกล่าวอ้างไปถึงบิดาของเธอเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ที่นางอองซาน ซูจี ได้ผูกตัวเองกับนายพลอองซาน นอกจากนี้ซูจียังใช้จุดมุ่งใจโดยใช้อารมณ์ความรู้สึก โดยเธอจะใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดภาพทำให้คนอ่านเกิดความตระหนัก และเกิดอารมณ์ร่วมไปกับเรื่องเล่าผสมข้อเท็จจริง รวมถึงเธอยังใช้จุดมุ่งใจการใช้ความเป็นพวกพ้อง ซึ่งการใช้จุดมุ่งใจชนิดนี้เพื่อก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในประเทศ เพื่อกกระตุ้นให้ประชาชนชาวพม่าได้ออกมาร่วมกันต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยให้สามารถบังเกิดขึ้นในประเทศของตนให้จงได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อจำกัด

1. เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยโดยวิเคราะห์จากเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่เกี่ยวกับของชาน ชูจีที่ได้รับการตีพิมพ์เท่านั้น จึงอาจมีความผิดพลาดทางด้านการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
2. การใช้ภาษา เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการแปลจากหนังสือภาษาอังกฤษ จึงอาจทำให้วิเคราะห์ลีลา และความสละสลวยของการใช้ภาษาและคำได้ไม่เต็มที่นัก

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวาทะของของชาน ชูจี ซึ่งเป็นเรื่องที่ยังมีการศึกษาอยู่ไม่มากนักในประเทศไทย การวิจัยในครั้งนี้จึงเสมือนเป็นการปูพื้นฐานองค์ความรู้ในศาสตร์นี้ ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าวาทะของของชาน ชูจินอกจากจะได้รับการตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทยแล้ว เธอยังได้กล่าววาทะที่เป็นภาษาพม่าไว้อีกเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงอยากขอเสนอแนะว่าให้มีการวิเคราะห์วาทะของของชาน ชูจีที่เป็นภาษาพม่าด้วย เนื่องจากจะได้เข้าใจในเจตนารมณ์และแนวคิดที่แท้จริงของของชาน ชูจีอีกด้วย
2. เนื่องจากว่าเพศหญิงกับภาวะความเป็นผู้นำเกิดขึ้นได้ยากภายในสังคมวัฒนธรรมตะวันตก จึงอยากให้มีข้อเสนอแนะในงานวิจัยในอนาคตศึกษาถึงปัจจัย และตัวแปรที่เป็นอุปสรรคสำหรับเพศหญิงและความเป็นผู้นำของของชาน ชูจีว่ามีตัวแปรและอุปสรรคอะไรบ้าง
3. เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมประชาธิปไตยและเป็นสังคมชาวพุทธ ดังนั้นจึงควรใช้แนวทางสันติประชาธิปไตยตามแนวของของชาน ชูจีเพื่อทำให้สังคมไทยน่าอยู่ยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- พรพักตรา ไชยเศรษฐ์. วาทะของนักคิดไทยจากปาฐกถาโกมล คีมทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวาทวิทยา ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546
- ไพรินทร์ โชติสกุลรัตน์. สื่อสารอย่างสันติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สามลดา, 2550
- ยุพดี บุรณ์ชวาล. ปัจจัยการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคยาลดความอ้วนของวัยรุ่น
สตรีในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชานิเทศศาสตร์
พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2545
- รัตนาวดี สำราญสุข. วาทกรรมวิเคราะห์รายการนายกฯทักษิณคุยกับประชาชน และรายการชวน
ออนไลน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวาทวิทยา ภาควิชาวาทวิทยาและ
สื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545
- วินี เที่ยงเถียร. วาทวิเคราะห์พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๓มิถุนายน ๒๕๓๖ เนื่องใน
วโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา (พ.ศ.2493-2542). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาวาทวิทยา ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542
- สุวดี เจริญพงษ์ และคณะ. สตรีแถวหน้าในประวัติศาสตร์เอเชีย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บ้านพิทักษ์
อักษร, 2550
- อรวรรณ ปิลาฉนนโอบาท. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549
- อรวรรณ ปิลาฉนนโอบาท. หลักและปรัชญาวาทวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550

ภาษาอังกฤษ

- Aung San Suu Kyi . Freedom from Fear. England, Penguin Book. 1991
- Aung San Suu Kyi. Burma behind the mask. Amsterdam: Burma Centrum Nederland,
1996
- Aung San Suu Kyi. The voice of Hope. Random House, 2008

Aung San Suu Kyi. The letters from Burma. Rangoon : London : Penguin Books, 1997

Dominic A. Infante; Andrew S. Rancer; and Deanna F. Womack, Building

Communication Theory, Fourth edition. Illinois: Prospect Heights, 2003

Justin Wintle. Perfect Hostage. Arrow. 2007

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว ชลรวี ผลเกิด เกิดเมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2529 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว หลักสูตรนานาชาติ (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม เมื่อปีการศึกษา 2549 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาโท ภาควิชาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2550

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย